

**MALA BIBLIOTEKA
PEŠČANIKA**

www.pescanik.net

Urednice:

Svetlana Lukić i Svetlana Vuković

Naslovna strana:

Slaviša Savić Ideaman

Korektor:

Miloš Ćirić

Kompjuterska obrada teksta:

Ivan Miladinović

Štampa: Fullmoon, 2008.

Tiraž: 1000

ISBN 978-86-86391-14-8

Beograd, 2008.

TEOFIL PANČIĆ

PEŠČANI SPRUD

SADRŽAJ

Predgovor.....	6
„Peščanik“ kao terminator pozorišnog srpstva.....	13
General mrtve vojske.....	19
Jarosti Jaroslava Koštunice.....	24
Belzebubova zemlja.....	28
Retorika šešeljizma: Ništa koje kolje.....	33
Doktor Igi i Doktor Voki.....	37
Ideje naše, doznake vaše.....	41
Osamnaest vagona.....	45
Muke po Savetniku Simiću.....	49
<i>Coming out</i> Savetnika Savića.....	53
Lament nad rampom.....	56
Ljudi sa bilborda.....	60
Ravno do dna.....	65
Ideologija šiljkanizma.....	69
Protiv salmonele.....	74
Samo <i>cool</i>	78
<i>Pozitivna nula</i>	81
Teleći odred.....	85
<i>All stars</i> parada.....	89
Operacija Veliko Sranje.....	93
Slinjenje pred gomilom.....	97
Raport pod lipom.....	102
Izdajnici javorovog lista.....	106
Mnogaja ljeta.....	110
Invazija odbeglih androida.....	114
Pitanje kvadrature.....	118

Veliko nadlagivanje.....	123
Postkosovski opsceni užitak.....	127
Udavljeni u osmehu.....	131
Tri silaska Vojislava K.....	135
Ivičina božanska siesta.....	139
Žaba i škorpija.....	143
Drugi život Stojana Ž.....	147
Ortodox Celts.....	151
Ideolog(ija) nedovršivog rata.....	155
Bijeljinska nokturama.....	159
Ubistvo Radovana Davidom.....	163
Noć crkotine.....	167
Bankrot i posledice.....	170
Multi-kulti desnica, ili: <i>ispoštuj me, brate!</i>	175
APPENDIX	
Događanje naroda, događanje straha.....	182
Dražić i Putin protiv Trojnog pakta.....	185

PREDGOVOR

TEOFILOV OSMEH

„Nisam krpa, nisam magarac, nisam makar i hinjeno ushićeni participant širokog fronta filistarskog konsenzusa; vidim što vidim, znam šta znam, i ne pristajem. Bubreg je i dalje bubreg, dočim je mudo tek mudo, toliko još razlučiti umem.“

Teofil Pančić

Ako čitalac ove knjige zaželi da vidi portret njenog autora, Teofila Pančića, neće ga naći u ovom predgovoru. Ne zato što bih ja imao nešto protiv toga da napravim portret pisca „Peščanog spruda“, nego zato što je u ovoj knjizi on sam sebe naslikao i to sigurno bolje nego što bih ja umeo. Ta slika, taj autoportret nalazi se u tekstu pod naslovom „Ljudi sa bilborda“. Pančić je izabrao da sebe portretira u autobusu beogradskog GSP, konkretno u petnaestici. Vidimo ga kako stoji naspram srednjih vrata i kako znalački drži ravnotežu ne koristeći ruke, jer su mu one potrebne da njima drži novine. Međutim, on ih ne čita, njegov pogled ide preko njih, privučen bilbordom zalepljenim na prozor autobusa, sa koga četvoro poznatih Srba - Ljuljana Smajlović, Dule Savić, Emir Kusturica i Nenad Jezdić - ostalim Srbima „mrgodno i strogo“ poručuju da „Kosovo je Srbija“. U pozadini ove slike nazire se nepregledna kolona automobila, koja kroz zimsko sivilo mili preko Brankovog mosta.

Naš pisac je ovde sebe predstavio kao putnika koji se ni po čemu ne razlikuje od drugih koji se tiskaju u autobusu, „zanemoćavajući pod teretom tela Bližnjih“, kao „smorenu senku iz autobusa“, sa „uredno rezervisanim mestom na tamnoj

strani bilborda“. Ali - da li ja to dobro vidim? - na licu autora „Peščanog spruda“ stoji vedar, skoro dobroćudan osmeh, što će biti da je njegov takoreći stojički odgovor na neuodoban položaj, gužvu oko njega, sumorno sivilo napolju i opominjuću poruku s bilborda.

Na ovom autoportretu pisca „Peščanog spruda“, čitalac će lako prepoznati dve stvari koje su u međuvremenu - to jest već u prethodnim Pančićevim knjigama - postale njegovi zaštitni znaci, simboli sveta o kome on piše: autobus i novine. Gradski, a ponekad i međugradski autobusi, posebno oni na liniji Beograd - Novi Sad, odavno su postali neka vrsta Pančićevih istraživačkih brodova, njegovi batiskafi, njegovi Nautilusi i Kalipse. Pokazao je da se Srbija dobro vidi - a neka njena lica i bolje - kad se posmatra iz tih transportnih sredstava, *sub spetiae autobusi*. A što se ne vidi kroz prozor autobusa, naći će Teofil Pančić u novinama, drugom trajnom predmetu njegove inspiracije, drugom simbolu njegovog sveta. Za razliku od ljudi koji novine samo prelistavaju ili se čak ponose što ih ne čitaju, ovaj pisac duboko ponire u tu naizgled bezvrednu lektiru, kao da je u pitanju knjiga Otkrovenja Božjeg, to jest, kako sam pisac kaže, on novine čita „intenzivno i ekstenzivno, bez zabušavanja“. Jer samo po tu cenu one mu otkrivaju svoje svete tajne, to jest daju mu ključne informacije o tome kako živimo i zašto baš tako.

Na ovoj slici Teofila Pančića njim samim ipak središnje mesto zauzima slogan „Kosovo je Srbija“. On tu stoji kao simbol jedne od glavnih tema o kojima Pančić piše. Ne, da se razumemo, nije ta tema Kosovo, nego je to onaj dominantni politički diskurs u Srbiji, koji danas plavi ravno Kosovo, ali potapa i davi i sve drugo. Teofil Pančić je i u prethodnim knjigama tumačio - onima koji su hteli da čuju - kako taj politički „drveni jezik“ funkcioniše, ko ga fazonira, ko razrađuje njegove metafore i topose, ko ga i zašto prihvata i širi. Najnovija retorika o Kosovu, koju su dizajnirali Koštunica i njegovi savetnici, podstakla ga je da u nekim tekstovima koji čine ovu knjigu nastavi ranije započetu anatomiju

jezika srpskog nacionalizma i dopuni je opisom nekih njegovih organa koji su danas aktivniji nego ranije. Utvrdio je, na primer, da je posle agresivnog i ekspanzionističkog nacionalizma, čiji su „burevjesnici“, bili Milošević i Šešelj, nastupilo vreme jednog drugačijeg nacionalističkog diskursa, čiji je „apostol“ Koštunica. Taj „plačevni, luzerski, defetistički nacionalizam koji samosažaljivo liže rane i nariče nad metafizičkom Nepravdom“, objašnjava Pančić, „može da traje (i truje) beskrajno dugo: on strahovito sporo trune, gnjili i smrdi, raspada se sifilističarski temeljno i polako“.

Pisac „Peščanog spruda“ ne štedi oštre reči - uostalom, nema anatomije bez oštrog alata - da bi što bolje razložio, sortirao i pred čitaoca izneo delove retoričkog tela ovog plačevnog nacionalizma, kao što se nije ustručavao da forenzičarski secira i korpus njegovog jače građenog, agresivnog prethodnika i roditelja. Ne propušta on da primeti i pokaže, takođe bez dlake na jeziku, i neverbalne, odnosno sasvim fizičke učinke ove retorike, u oba varijeteta i iz obe generacije. Podseća nas da bismo se sa problemom nacionalističkog diskursa, kanibalskog ili narikačkog, mnogo lakše nosili kad bi to bio samo problem jezika i stila. Lako bismo u tom slučaju izašli na kraj, na primer, sa retorikom šešeljizma, jer je to, sve u svemu, jedno Ništa, ali na našu nesreću to je - objašnjava pisac ove knjige - jedno „Ništa koje kolje“. I u svim drugim slučajevima, nacionalistička pripovetka, u obe verzije, kanibalskoj i plačevnoj, rado se i brzo elijanski ovaploćuje, pa je i ovo u čemu se danas nalazimo dobrim delom nastalo kao njena inkarnacija, odnosno, kako kaže Pančić, danas „životarimo u ovom kavezu od Bujanovca do Horgoša“, u jednoj „pustoj, devastiranoj, ispošćenoj, iznutra poraženoj zemlji, nepreglednoj jalovini kojom vilene i gospodare duhom nišči i mračnjaci“.

Međutim, nisu precizne, britke, dobro naoštrene i na pravi način upotrebljene reči analize jedino sredstvo kojim se Teofil Pančić služi da bi se suprotstavio nacionalizmu kao retorici i politici „zločinjenja i smrtoljublja“. Ima u njegovom naoružanju još

jedno sredstvo, još jedno oružje, kojim se on takođe s uspehom služi, a koje znatno povećava snagu i efikasnost njegovih tekstova. To je vedrina, vedar osmeh, onaj koji – kao što sam rekao – vidim na autorovom autoportretu, onom na kome je sebe prikazao u petnaestici. Oko njega galama, buka i bes, zimsko sivilo i teskoba, a uz sve to i strogi likovi i stroge reči na bilbordu, a on ostavlja ipak utisak čoveka koga ništa od svega toga neće izbaciti iz takta, poremetiti, ne zato što on ne vidi, ne čuje i ne razume šta sve to znači, nego baš zbog toga što čita te znake bede i nasilja, ali ih čita kao slobodan čovek, opušteno, sa osmehom. I čujem ga da onako za sebe izgovara reči koje sam stavio u moto ovog predgovora.

Odmah da priznam da sam, prikazujući ove vedre crte na liku pisca „Peščanog spruda“, na svoju ruku malo dopunio njegov autoportret, ali ostajem uveren da mu ta dopuna sasvim dopro pristaje; ubeđen sam da bi bez nje njegov lik ostao nedorečen. Jer vedrina je nesumnjivo važna osobina Pančićevog dela, njegovih tekstova, važna crta njegovog, kako se to kaže, unutrašnjeg profila. Jedan od najboljih tekstova ove knjige („Udavljeni u osmehu“) on je posvetio opisu i pohvali vedrog osmeha na licu slobodnog čoveka, objašnjavajući ljudsku i čak političku vrednost jednog takvog osmeha. Ali, naravno, nije tu govorio o sebi, nego je opušteni, vedri osmeh relaksiranog i u sebe sigurnog čoveka opisao na licu Zorana Đinđića, onako kako se on može videti na tv snimku jednog njegovog javnog duela sa Vojislavom Šešeljem od pre deset godina, koji je Pančić nedavno ponovo gledao na sajtu YouTube. Dok je vođa radikala – kaže Pančić - „krut i galamljiv, nabusit i nervozan“, Đinđić „govori mirno, oboružan vedrinom i opuštenošću čoveka koji je načisto sa sobom i svetom oko sebe“; na „pompezno tarzanisanje“, svog sagovornika odgovara „dobrohotnim ironičnim osmehom“, koji Šešelja ostavlja bez odbrane.

Eto, taj razoružavajući osmeh, tu spokojnu vedrinu slobodnog ljudskog bića ja vidim i na licu onog putnika iz petnaestice koji je sve učinio da bi se našao u položaju pogodnom za čitanje

Teofil Pančić ▼
novina, ali mu pažnju odvlači nešto drugo, nešto što ga je, reklo bi se, prilično oraspoložilo, pa se on osmehuje. Uveren sam da će i čitalac ove knjige videti taj osmeh, jer ga on čeka na mnogim njenim stranicama, i da će odobriti moju samovoljnu operaciju kojom sam ga sa Đinđićevog lica preneo i na Pančićevo, što sam u tom osmehu koji Pančić deli sa Đinđićem i, uostalom, sa svim ljudima slobodnog duha i čista srca, našao jednu od glavnih vrednosti njegovih tekstova, uključujući tu i ove objavljene u „Peščanom sprudu“.

Ivan Čolović
Beograd, avgust 2008.

„PEŠČANIK“ KAO TERMINATOR POZORIŠNOG SRPSTVA

Ako ste se kojim užasnim i neoprostivim slučajem zatekli u publici na promociji „Peščanika“ u Jugoslovenskom dramskom pozorištu, morali biste se ozbiljno zabrinuti za svoj nacionalni identitet. Srbi i Srpkinje, naime - naučno je dokazano - ne posećuju takva đavolja posela, pa vi sad vidite: možda ste, doduše, i ušli u JDP kao Srpče, ali sigurno niste u tom svojstvu izašli iz te zgrade; nad vama je, naime, sproveden *ritual rasrbljenja*. Pa sad tako glavinjate svetom kao sablažnjive sablasti, bez doma i porekla. Jedino što je moglo biti još gore od toga da budete u publici je da ste se tom prilikom zatekli na - sceni. U tom ste slučaju svakako izgubljen slučaj. Jedina vam je kakva-takva šansa za retroaktivni spas duše ako neko od Neizgubljenih bude tako dobar da se pomoli za vas: Bog je ipak Srbin, a Srbi su bolećivo meka srca, skloni praštanju dušmanima; e, tu je vaša šansa... Sve vam ovo govorim iz najličnijeg iskustva: bio sam tamo, na sceni, i od tada osećam pojačane tegobe u vidu manjka srpstva u krvi; doduše, nije da i ranije nisam patio od toga (po kompetentnim nalazima nekoliko probranih Konzilijuma), ali nakon JDP-a stvari su postale gotovo nepodnošljive. Ponekad se budim noću, okupan znojem, u akutnom napadu desrbizovanosti, pa ne mogu da zaspim i da se smirim dok ne pročitam na tašte po jedan mudri esej Marinka M. Vučinića i Branka Raduna, i začinim ih po jednom pesmom Đoga G. i Noga R. P.; posle mirno spavam i kolorno, ćirilično titlovano sanjam do trećih petlova, pa sve ispočetka...

Čemu ovaj zaumni uvod? Pa eto, ja samo pokušavam da logično i dosledno ispratim konsekvence jedne vrlo zanimljive rasističko-

totalitarne „kulturne politike“ koja nam se upravo nameće ne sa tamo-nekog-nacističkog-sajta, nego nam se nudi kao navodni *demokratski mejnstrim*, a sa sajta Nove srpske političke misli (www.nspm.org.yu), inače poslednjih godina glavnog okupljališta naših zaplotnjačkih konzervativaca i „umerenih nacionalista“, kojima je odnekud mnogo lakše da dokažu po čemu su nacionalisti nego po čemu su umereni.

Vidim da je trust mozgova NSPM-a nameračio da - a sve uz pršteće obilje Karakteristične Lucidnosti niza svojih saradničkih anonimusa, za koje valjda samo NSPM-ovski pantokrator, moj dragi poznanik Đ. V. zna ispod kojeg kamena su ispuzali - preispita „kulturnu politiku“ ovih ili onih, pa onda možda ne bi bilo loše da im se ta besplatna usluga nekako uzvрати, tek da se vidi kakva je to (ne samo) „kulturna politika“ koju nam nudi NSPM, i to baš na tako zgodnom primeru tog zlog „Peščanika“.

Šta je, dakle, „kulturna politika“ naših light-nacionalista? Unapred odbijam neznački prigovor da takvi to i ne mogu imati: naprotiv, nacionalisti mogu da nemaju, na primer, „ekonomsku politiku“, ali ona „kulturna“ im je alfa i omega, jer se kod njih sve vrti oko pitanja „identiteta“, naravno, specifično *žanrovski* shvaćenog. Pravi „teror kulture“, što bi rekao Ivan Č, još jedan od onih Palih sa JDP-ovog „stejdža“. Mislim, nisu *pali sa stejdža* nego su pali i propali više onako *metafizički*. A to je, znamo, mnogo dublje i teže za vađenje.

Elem, nedavno se na narečenom sajtu pojavio autorski prilog/ podvig stanovite Bosiljke Medić „Srpsko pozorište kao taoc političkog marginalizma“ (da, baš tako piše - „taoc“; poznata je stvar da se Elitni Rodoljubi ne osećaju dužnim znati pravila upotrebe maternjeg jezika - oni su to, bre, prevazišli i *transcendirali*, oni su s njim toliko intimni da mogu slobodno ortački da mu zavlače prstenac u... imenice, ovaj se na njih neće ljutiti). Bog te veselio, ugledan sajt, ozbiljno zvučeća tema - ma, mora da je prava intelektualna poslastica u pitanju! Doduše, pomalo vas zbunjuje to što za autorku niste ama baš nikada

čuli, no i to ćete - u nastupu skromnosti, što je usamljeni ostatak duševne Srpskosti u vama - pripisati svojoj neobaveštenosti, pa ćete krenuti da je „guglujete“, ne biste li se prosvet(l)ili.

Kad ono, međutim: na Guglu je autorka tog teksta prisutna samo kao - autorka tog teksta. Ima, doduše, i neka Bosiljka Medić koja nudi *zimmer frei* u neakvim Medićima, negde u Dalmaciji (pozivni 021, a nije Novi Sad); ima, bogme, i neka Bosiljka M. u registru samostalnih preduzetnika Pančeva. I šta ćemo sad? Da li je NSPM-ova Bosiljka: 1. nepostojeća osoba, iza čije avetajuće šifre se krije samozatajni Autor; 2. hrvatska cimerfrajla sa srpskim srcem, koja dokono, onako vansezonski sajber-srbuje dok pod prozorom val se lomi, a more pjeni; 3. pančevačka poslovna frau s viškom intelektualnog naboja, kojem je najzad našla adekvatno praznilište; 4. nova zvezda NSPM-ove pačje škole, koja će tek zablistati punim sjajem, čim stigne da se raskva... mislim, razmahne?

Verovatno ćemo morati da popričeknemo na razrešenje *kvadrileme autorstva*, a do tada, hajde da vidimo šta to lepo u Bosiljke ima. Nemoguće je, doduše - pa još iz ovako nedostojnog pera - u potpunosti dočarati tu misaonu raskoš duginih boja, ali hajde da se makar (pri)držimo najatraktivnijih mesta u tekstu. Bosiljka Medić - ona jedna od četiri potencijalne - tvrdi, naime, da su Srbi ranije voleli da idu u pozorište, a sad, eto, ne vole. Zašto je to tako? Zato što se to pozorište, barem u Beogradu i Novom Sadu (eh, te metropole! vazda problemi s njima, kao što dobro zna svaki smerni, hrišćanski tekstaški kravojeb kad pomisli na grešni, dekadentni Njujork!) nekako, b'ate, previše odalo tim avangardnim belosvetskim kerefekama; ako mislite da je ovo puki estetski prigovor, varate se, on je eksplicitno ideološki: srpsko je pozorište, barem ono elitno, *prestalo da bude srpsko*. Pa ga se onda „srpska publika, (što - pazite, ovo je važno - nije isto što i *sva* ovdašnja publika) teška srca, ali odlučno odrekla (konkretno, Bosiljka će reći da postoji „tiha i prilično složna odluka o srpskom bojkotu“). Dakle, to što vi možda, naizgled u suprotnosti s autorkinim vapajnim tvrdnjama,

vidite uglavnom pune pozorišne sale nije paranormalni fenomen: stvar je u tome da sale možda i jesu pune, ali njih ne puni „srpska publika“). A koja ih onda puni? To ćemo videti malo niže. A šta je to uopšte „srpsko pozorište“, bar u čudesnom svetu NSPM-ove pančevačko-dalmatinske novopolitičke mislilice? Autorka metastabilnog identiteta o tome se izjašnjava uglavnom kroz negacije: to je kanda ono pozorište koje *nije podložno belosvetskim novotarijama*. Kao mogući pozitivan primer Bosiljka M. navodi nam Narodno pozorište, valjda oduševljena beslovesnim i beskrajnim paradramskim tiradama Siniše Kovačevića. To mi nekako i estetski i svetonazorno najviše liči na njen ideal. Dobro, nemam ništa protiv: neko voli popa, neko popadiju, a ima nas i koji smatramo da to baš i nije neki izbor. Sve je to OK dok postoji razumna mogućnost izbora, i *dok su publike ravnopravne*.

Gde je „Peščanik“ u celoj priči, sve sa zavedenom publikom i đavolskim protagonistima? Autorka vidi upravo u Jugoslovenskom dramskom pozorištu najeklatantniji primer simptomatične *ne-srpskosti* ovdašnjeg elitnog teatra; dobro, na mestu Cvije, Gorčina & co. ne bih se baš rasplakao zbog toga, osobito ne kad dolazi sa ovako, khm, kredibilne strane, ali interesantno je da Bosiljka M. u prilog svojoj ekscentričnoj klasifikaciji ne navodi bilo koju konkretnu predstavu JDP-a, nego upravo ranojesenje predstavljanje „Peščanika“ na sceni ovog teatra: baš to neteatarsko zbitije ono je što je dotuklo mizerne ostatke njegove srpskosti, tj. rečima autorke „pitanje (je) da li se sme oprostiti događaj koji *Srbima zatvara vrata u srpsko pozorište*“ (kurziv Bosiljkin). Malo niže, a u vezi s istim događajem, autorka će *uskliknuti bez ljubavi* i to da je „sada jasno: Srbima mesta u JDP-u nema“. Sve ovo se naprosto ne da tumačiti drugačije tako nego da su oni koji su došli da pričaju ili pak da slušaju promociju „Peščanika“ svojim prisustvom *opoganili* taj prostor, pa sada čestito Srpče tu ne sme ni da zađe, jerbo će se ugušiti u smradu sumpora, ili čega već. Ah, braćo, nevolja je to grdna, možda bi trebalo zvati Filareta - kad se još malko oporavi - da *okadi* taj prostor, i tako ga simbolički učini ponovo *serbian friendly*?!

Upravo je tu centralno patološko mesto teksta Bosiljke M. u njenom samovlasno-zapovednom definisanju „Srba“ i „srpskosti“. Evo, ja bih recimo, rekao da je JDP te večeri bio pun Srba i Srpkinja, počev od moje malenkosti pa nadalje. Međutim, za Bosiljku M. „Srbini“ je nešto između idološke odrednice, rasne osobine i plemićke titule, a po svakom od tih kriterijuma neko ko bi iskazao stanovitu bliskost i naklonost „Peščaniku“ bio bi promptno diskvalifikovan. Logika rasističko-totalitarnog *monopolisanja i kidnapovanja jednog imena* je takva, arbitrarna i isključujuća: kada autorka govori o tome kako „Srbi, bojkotuju pozorište, ona ne govori o statističkim činjenicama iz popisa stanovništva, nego o ideološkim kategorijama. Kada govori o „peščanikovcima“, ona ih samovoljno ekskomunicira iz mitologizovane, sentimentalno idealizovane Narodne Zajednice; razume se, na taj bi prigovor sama verovatno rekla da su se oni sami ekskomunicirali jer su tobože „anacionalni“, što je em netačno em irelevantno: vi imate pravo, ako to iz bilo kojih razloga želite, da izvršite neku vrstu *simboličkog samoisključenja* iz nacije kao one andersonovske „zamišljene zajednice“; niko drugi, međutim, to ne može da učini za vas, umesto vas, štaviše, mimo ili direktno protiv vaše volje. Takve se stvari rade samo u okruženju koje, u najmanju ruku, nije preterano gadljivo prema „rasnim zakonima“, kao ni prema mesijanstvu i totalitarizmu bilo koje provenijencije, odnosno Ideološkog Opravdanja.

Odviše je lako sve ovo proglasiti problemom inokosnih duševnih smetnji frustriranog anonimusa. Nije Bosiljka M. - ko god on/ona/ono bila - sve ovo napisala na tarabi, u blokčetu na kocke ili na nekakvom bezveznjačko-pačeničkom blogu, nego je objavila na jednom sajtu koji (intencionalno bar) okuplja relevantne analitičare srpskog društva. Važan deo akademske zajednice - profesori elitnih beogradskih univerziteta koji uređuju NSPM - ovakvom i sličnom trešu podaruje privid relevantnosti i legitimiteta za egzistiranje na ne baš značajnim toposima javnog prostora, zagađujući taj prostor vrlo žustro, a sve u ime demokratije i tolerancije, koja, ah, tako nedostaje „ekstremistima“,

Teofil Pančić ▼

naročito onima *sa one strane koja ne pljačka i ne ubija*, a koji vas toliko nerviraju baš time što im nikako ne umete zameriti nešto suvislo, a upravo to vas „rajca“. Pa kad nema boljih, dobre su i serijski štancovane „bosiljke“, kao zgodan medijum za eksplicitniju *totalitarizaciju javnog diskursa*, u maniru onih koje je neumrli Raka Radović onomad lepo prozvao *krljatorima*. U ovim i ovakvim sramnim ratovima, istina je tek druga žrtva; prva žrtva je *stid*. Običan, ljudski, samim tim i *srpski*.

@ ||||| x |

From: teofil
Subject: Teofil
Date: Sat, October 13, 2007 1:57 pm
To: lukic
Attachments: bosiljka.doc
Size: 62 k
Type: application/octet-stream

GENERAL MRTVE VOJSKE

Peščani sprud ▼

Ima u izvanrednom komadu Januša Glovackog „Četvrta sestra“ taj lik, odrpani, propali, poluludi ostareli general - ili već tako neko Vojno Lice - koji malo-malo pa promine scenom sve se vajakajući nad neveselim položajem Otadžbine, i uzalud zazivajući „jedan mali, novi svetski rat“, eto, baš bi mu dobro došao jedan takav, da dune ponovo orkan Istorije, pa da sve ponovo bude u najboljem redu, da se Otadžbina uspravi, da se spere sav taj kal truleži i propasti. Mesto radnje je Moskva, vreme je „tranzicijsko“; njegove su kćeri one famozne „Tri Sestre“ koje su kod Čehova venule u nekoj pustoj, udaljenoj guberniji i čeznule za Moskvom, da bi vek kasnije venule u postsovjetskoj Moskvi maštajući o Americi, tom utočištu svih kojima život u Starom Svetu pođe nekako nahero, a nikako ne uspevaju da ga isprave, pa se dosete da bi mogli da ga *resetuju*.

Gledao sam, dakle, izvanrednu sarajevsku „Četvrtu sestru“ u režiji Dina Mustafića jedne sipljive decembarske večeri u polupraznom Ateljeu 212, predstava je tiho došla i prohujala kroz Beograd gotovo neopaženo, u totalnom odsustvu *glamugroznog polusveta*, odsustvu posve opravdanom jer nije oštromni poljski cinik za rascerekano slikovanje u foajeu, za Raskošne Toalete politikantske, tajkunske i kulturtregerske, druge se stvari ovde nose, previše je sve to bilo Ozbiljno i Važno da bi se (do) ticalo bilo našeg anestetiziranog pučanstva, bilo našeg „hoh“ pozorišnog sveta, vazda zabavljenog lovom na ovejane suštine. Ovde se fenomenalna „Četvrta sestra“ ne prikazuje - čak sam čitao nekog lokalnog Mudraca kako veli da to *i nije neki komad* (jeebote!) - osim jedne zrenjaninske inscenacije, ali drastično

skraćene, u čuvenom pomodnom maniru da je i najgori reditelj „pametniji“ od najboljeg pisca, pa ga ima pravo maltretirati kako mu se čefne. Za sada, doduše, ne biju, ali biće i toga, kako je krenulo. Kad podave piščad, udariće i na publiku.

Kako god, ovih je dana pred nas i na nas naskočio tek blago modifikovani general iz „Četvrte sestre“, iz srpske varijante, sa prigodno galamdžijskim pevanjem & pucanjem. Mesto radnje iznova je Moskva, vreme je putinovsko, a simbolički odrpanac u potrazi za Slavom Otadžbine zove se Kadijević Veljko. Poslednje radno mesto: poslednji ministar odbrane SFRJ; u prevodu: u tandemu s blagorodnim Blagojem Adžićem - pola Iraka je umiralo od ljubomore zbog kreativno-dizajnerskog rešenja njegovih muževnih brkova - sam uniformisani vrh (brate!) vojske koju optužuju da je izgubila državu, a nije, nego je učinila nešto mnogo gore: izgubila je dušu. Na kraju su joj ostala samo ta dvojica na vrhu, kao raspojasani Bivis i Bathed jedne autentične Tragedije, uz probranu ekipu opasnih manijaka oko sebe - svi drugi su, naime, utekli iz tog društva, u prvom prohodnom pravcu. Seća li se neko još, recimo, Andrije Biorčevića, komandanta Novosadskog korpusa, tipa prema kojem se Ratko Mladić doimao kao talentovani pripravnik za Ženu U Crnom? To su, dakle, bili Kadijevićeви „kadrovi“ za spas; na drugoj strani, normalnom i časnom Vladi Trifunoviću guzati generalštapski mrmoti nikada nisu oprostili što nije poginuo u Varaždinu, i to zajedno sa svojim regrutima, čije je živote spasao, i time ih učinio neupotrebljivim za jednu bolesno nekrofilnu viziju Otadžbinske Slave. Eto, mogli su da uzmu *tri boda u gostima* - da sruše Varaždin k'o posle Vukovar, ili šta?! - ali su bili *pičkice*...

Dobro, bi što bi, ali šta radi srpski/jugoslovenski general u ruskoj prestonici? *Pružaj otpor*. Kome, je l' Putinu? Sačuvaj bože: Novom Svetskom Poretku i „američkoj okupaciji Srbije“. Zanimljivost prva: Kadijević je utekao iz Srbije nekako baš u januaru 2001, tj. nekako baš pred formiranje Vlade onog notornog izdajnika, nemačkog špijuna i hašišara sa mindušom, Zorana

Đinđića. Čega li se to bojao taj dražesni čovek? Zanimljivost druga: utočište od nedefinisane opasnosti pronašao je baš u Moskvi. Nije li to baš zanimljivo, kako ta velika, ta *blistava i strašna* zemlja Rusija, bilo pod obrvama Leonida Brežnjeva ili pod čizmom Vladimira Putina, nekako najlakše i najradije pruža utočište u nevolji odbeglim generalima, vlastodršcima, maroderima, optuženim ratnim zločincima i sličnima sa svih strana? Kada ste čuli da se neki umetnik ili intelektualac sklonio u Rusiju od progona u svojoj zemlji - osim ako to nije neko iz neke živopisne postsovjetske polukolonije?

Kako god, pola decenije nakon odlaska u hladnije predele, i deceniju i po nakon što je valjda zauvek prestao biti važan u našim životima, Veljko se Kadijević ponovo *objavljuje srpstvu*, prvo nekom papazjanijom od knjige - sudeći po objavljenim izvodima, mešovine žanrova „jesam li vam lepo govorio“ i „ma, kad vam lepo kažem“ - a potom i megaintervjuom u NIN-u (br. 2963, 11. 10. 2007). Će će suza no na oko! Moskovska je dopisnica Nedeljnih informativnih novina srdačno porazgovarala s generalom koji se okolo šepuri u svečanoj JNA uniformi kao nekakav, božemeprosti *padinjački Napoleon*, i drži se tajanstveno-važno namerno nedorečeno mrljajući ko to uopšte finansira njegov višegodišnji boravak u skupoj ruskoj prestonici, ali nam ipak daje naslutiti da su to neka Zaverenička Posla, bolje je da ne znamo sve... Jerbo je general bio naumio ne samo utuviti nam u glavu kako je to tačno bilo kad je on bio Gazda Od Oružja - dosta je više bilo da se proturaju kojekakve Klevete i Laži - nego je, bogme, još voljan i u snazi da doprinese i boljitku ucveljene srpske otadžbine, koja upravo stenje, dahće i vapije okovana jarmom „američke okupacije“; srećom, tu su Veljko K. i njegovi prijatelji („Tajno društvo SMB“?) da nam se ponude kao spasioci - dakako, uz diskretnu, očinsku pomoć čovekoljubivih domaćina iz romantične zemlje breza, stepa, tajgi, boršča, samovara i tek ponekog logorčića, tu i tamo. A kako će to Kadijević da spase Otadžbinu, trenutno još nesvesnu svoje kobne nespasenosti? Paaa... demokratski i legalno, ako to bude moguće. To jest, ako se Srbija prizove pameti i pozove

JAROSTI JAROSLAVA KOŠTUNICE

Poljaci su se, dakle izvukli. Izdržali su samo dve godine, i to im je bilo dosta: najurili su Jaroslava Kačinjskog, i tako Srbija, posle kraće pauze, ponovo ima najbizarnijeg premijera u Evropi. Čovek se zove Koštunica, Jaroslav Koštunica, a na vlasti je zahvaljujući milosti bez presedana (ovo je samo lepše ime za jednu znatno manje cenjenu ljudsku osobinu) svog polubrata-polublizanca Leha Tadića, predsednika države, koji mu je ljubazno poklonio premijersko mesto i zauzvrat dobio... pa, zapravo ništa. To jest, dobio je ponešto za svoju stranku (ministarstva, upravni odbori i ambasade su zgodna stvar), ali ništa za Srbiju. Osim ako se u neki pasivni profit ne računa to što Jaroslav Koštunica, eto, nije sklopio savez sa zamaljskim namesnicima Žan-Mari Šešelja, a mogao je, da se udavao iz ljubavi. Nema veze, udaće se sledeći put, jer život može da čeka.

Onaj izvorni, poljski Jaroslav, pojava je kakvih se čak ni ovde nismo nagledali u ovih dvadesetak godina organizovane blesavosti. Pedesetosmogodišnjak koji ne samo da živi kod mame, nego nikada nije otvorio sopstveni žiro-račun, već pare dobija na majčin konto, našao se u situaciji - kao nekakav *pribaltički mister Čens* - da vodi vladu jedne ozbiljne i stare evropske zemlje sa trideset i osam miliona stanovnika i punopravnim članstvom u „evroatlantskim integracijama“, zemlje koja je svetu dala Gombroviča i Šopena. Braću Kačinjski to nije impresioniralo: više su se ugledali na Loleka i Boleka.

Za samo dve godine na vlasti, premijersko-predsednički blizanački par napravio je opšti, pičvajzni haos, a Poljskoj podario

imidž zemlje neprijatnih, prgavih palanačkih ksenofoba koji od svih moralno-intelektualnih autoriteta poznaju i priznaju samo mrgodnog seoskog župnika, nadrždanog provincijskog tikvana koji ih svake nedelje sa oltara gromoglasno podučava kako da se odupru silnim napastima koje vrebaju sa svih strana. Maksimalno su pokvarili odnose sa Nemačkom i Rusijom, prema kojima su se ponašali kao da u Berlinu još stoluje Hitler, a u Kremlju Staljin, Evropskoj uniji su zagorčavali sve životne funkcije, nisu krili da ne mogu da prežale ukidanje smrtno kazne, izbacili su iz škola - oni ili njihovi koalicioni partneri, sasvim svejedno - proučavanje dela „nepoćudnih pisaca“, harangirali protiv nepostojeće „homoseksualne propagande“, imali izvesnih nesuglasica sa Darwinom, koketirali s ultrakatoličkom i antisemitskom Radio Marijom, koja ih je otvoreno podržavala, pokrenuli tobožnju lustraciju koja se svela na isterivanje veštica i maltretiranje nedužnih ljudi. Moglo bi se reći da je sve u njihovoj Poljskoj trulilo i padalo, osim ekonomije, koja je rasla; popularan vic kaže da je to zato što stranka Kačinjskih „nije ništa učinila za poljsku ekonomiju“, to jest, ostavila ju je na miru, baveći se domaćim kvaziideloškim egzorcizmom i glupiranjem po svetu. No, ni statistički prilično ubedljiv ekonomski rast nije zaustavio ogroman odliv mladih Poljaka prema za njih otvorenoj Evropi, naročito prema britansko-irskom ostrvlju: zapadnu su Evropu preplavili poljski radnici, legalni i ilegalni. E sad, kad je došlo vreme da se glasa, ta nova poljska evroemigracija nije zaboravila na staru domaju, nego je masovno glasala, i to mahom protiv Jaroslava Kačinjskog, a za istinski evropsku Poljsku. Zanimljivo je uočiti taj fenomen: Poljaci u inostranstvu glasaju u interesu Poljske; mnogi mladi Srbi odu da žive, rade i zarađuju u Americi, Nemačkoj ili Engleskoj zato da odande vode nekakvu virtuelnu, sobnu, frustratsko-drkadžijsku bitku protiv Evropske unije, NATO-a i neizbežnog Novog svetskog poretka, i da gorljivo agituju za najekstravagantnije ovdašnje pajace i ludake. U posledicama čijih postupaka neće imati čast lično da uživaju. To prepuštaju nama.

Kako god bilo, Poljaci su po svoj prilici okončali svoj hazarderski izlet Sa One Strane Uma, izlet koji, ma koliko bio i neprijatan

i besmislen, ipak nije Poljskoj naneo suštinsku i nepopravljivu štetu: em je trajao kratko, em Poljska ipak nije ni sa kim zaratila u međuvremenu, niti se izolovala na nekakvom sablasnom pustom ostrvu sagrađenom od sopstvenih bolesnih fantazija, kao što je učinila Srbija još početkom devedesetih. Ne, Poljska je i dalje bila u istom vozu s drugima, samo što se u njemu ponašala kao onaj Dežurni Smarač kakav se vazda nađe među putujućima. Sa Srbijom je i dalje postojano sasvim drugačije, njoj bez sumnje ne pretil nikakav „gubitak identiteta u ujedinjenoj Evropi“, jer ovu zemlju ne možeš pomešati ni sa jednom drugom, sve i da ti kišnica procuri pravo u mozak (jedino je moguće pomešati dva Jaroslava, Severnog i Južnog, mada naizgled ne liče). Da gigantski meteor padne na Segedin, ovde se to ne bi ni osetilo: imamo mi, bre, svoja posla! Recimo, da sačuvamo Kosovo, a bogme i Republiku Srpsku. Koja, doduše, nije u našoj, nego u susednoj, međunarodno priznatoj državi, ali ko bi sad još mario za takve formalističke začkoljice?

Najnoviji ispad Jaroslava Koštunice - uz uobičajenu pasivnost i muljanje poslovično poslušnog Leha Tadića, zainteresovanog samo za svoj Sveti Mandat, koji kao da je samom sebi svrha - opasno liči na još jednu Tačku Bez Povratka. Okej, na isprazno junačenje oko Kosova već smo oguglali, ono će očigledno morati da se izvrti do kraja, da se istroši u svojoj jalovosti. No, napadna briga Jaroslava K. za opstanak i državotvorni razvoj najnakaznijeg, upravo radioaktivnog čeda ratova iz devedesetih, odvratne državoidne tvorevine nastale na bezbrojnim zgarištima stotina hiljada pobijenih, pogorelih, proteranih i ko zna sve kako „etnički očišćenih“ od Zvornika pa do Grmeča, nivo je ispod kojeg se valjda više ne može (s)pasti, osim ako iznova zaratimo, da nekako dovršimo ono što Arkanovci, Škorpioni i slični onomad nisu možda stigli.

Sa ovakvim premijerom, sa ovom bledunjavom senkom od predsednika i sa zgubidanima od njegovih ministara, sa ovakvom politikom koja više i ne krije da joj je jedini smisao u tome da pusti iz boce sve Zle Duhove iz smradnih devedesetih, Srbija

izgleda kao nekakva antiutopijska projekcija neke moguće, a nemoguće Poljske, onakve kakva je Poljska možda jednom mogla biti, samo da je trajno izgubila pamet. Naravno, ovo je odviše drastično: kakav god inače bio, Jaroslav Kačinjski je malo dete za Jaroslava Koštunicu, on je makar ušao u evropsku kuću pa onda počeo da lomi nameštaj po sobama, da šara po zidovima i lepi žvake pod stolove. Jaroslav Koštunica i oni koji s njim dele vlast ponašaju se tako kao da im je jedini cilj da Srbija u tu kuću nikada ne uđe, nadmeno je ignorišu i gledaju na drugu stranu (valjda ka Svetlosti Istoka), a kada se naljute krenu bogme i da osvetnički besno zapišavaju njene spoljne zidove. Samo, neće biti da će ti zidovi da „povuku vlagu“; pre će biti da će Jaroslav i društvo da uflekaju nogavice.

@ |||.....x |
From: teofil
Subject: Novi Sprud
Date: Sat, October 27, 2007 2:14 pm
To: lukic
Attachments: jaroslav.doc
Size: 46 k
Type: application/octet-stream

BELZEBUBOVA ZEMLJA

Reci mi šta ti je dragoceno, i reći ću ti ko si. Moj prvi neposredni susret s velikom dragocenošću vaskolikog srpskog naroda, njegovog mudrog i demokratskog rukovodstva i dične mu intelektualne elite zvanom Republika Srpska, s tom tekovinom Prosvetiteljstva uz koju smo ponosno umarširali u XXI vek, zbilo se na graničnom prelazu Karakaj kod Zvornika. Godina je bila valjda 1996, ili početak 1997, rat je još bio posve sveža stvar, a neki se čudan svet iz Beograda, Novog Sada, Podgorice i Prištine bio potrpao u autobus i krenuo u Sarajevo („koje Sarajevo? Naše ili njihovo?“) u sklopu leteće-učionice-radionice (LUR). Sve je do granice ličilo na nekakvu veselu postapokaliptičnu ekskurziju, a onda smo prešli Drinu i ušli u Zonu sumraka. Brkati nadržani degenerik koji je izigravao pograničnog policajca gnusne Karadžićeve državolike kraste, kriminalno-patološki tip koji je samo na takvome mestu mogao biti Zakon, dočim se u pristojnim društvima zakoni pišu zarad takvih, nije nas hteo pripustiti na Sveto Republičkosrpsko Tle, s gađenjem kakvo Zdrav ispoljava prema Gubavcu prosiktao je da ne možemo dalje, bar ne u punom sastavu, jerbo dvojica ili trojica naših saputnika, slikara, kosovskih Albanaca, nisu posedovala nekakve potvrde o plaćenom *nametu na nesrpskost*. Shvatite ovo doslovno: tih si godina kao građanin Srbije normalno prelazio Drinu samo ako si Srbin ili možeš kao takav da se provučješ; u slučaju evidentne „nesrpskosti“ tvog imena, porekla, jezika ili čega već, morao si u nekakvom predstavništvu RS u Beogradu - a to je predstavništvo bilo mafijaško leglo par ekselans, ali to je posebna priča - da uplatiš nekakav, hm... depozit, porez, namet, kaznu... ne znam ni ja šta bi to imalo biti, ali rekao bih da bi se

ponajpre moglo definisati kao *odšteta*: ako hoćeš da gaziš sveto srpsko tle poganim nesrpskim nožurdama, ima da platiš za tu nezasluženu privilegiju! Tja, recimo da je to bio zanimljiv susret nacizma i „ekologije“, farsična balkanska „postmoderna“.

Vratili smo se u Srbiju, zaseli u neku pograničnu mehanu, a naše drčne putovoditeljke Borka P. i Lana Đ. otišle su preko, do Zvornika, do nekog važnog bugarskog unproforca, i tek smo na njegovu oštru intervenciju nekako ipak nastavili put, ispraćeni neskrivenom mržnjom Degenerika i ekipe. A onda smo prošli kroz sablasni Zvornik, već četvrtu zimu *ispražnjen* od svog predratnog dvotrećinskog (toliko o „svetoj srpskoj...“ etc.) muslimanskog stanovništva, pa kroz jedno spaljeno selo, drugo, treće, osmo... i tako je to išlo skoro do Šehera: red visoke i guste bosanske šume, red garežnih leševa kuća, bez vrata i krovova. Svugde oko nas Republika Srpska u čistom stanju, 100% koncentrovana: pusta, divlja, uludo prolivenom ljudskom krvlju natopljena zemljuština, za koju evo iznova, po n-ti put čujem da bi trebalo da je čuvam kao neku posebnu dragocenost, kao božanstveno znamenje mog srpskog identiteta. Neljudsko Nemesto, perverzna tvorevina bez istorijskog, geografskog, demografskog ili bilo kojeg drugog suvislog utemeljenja, jedna morbidna izmišljotina, ovaploćenje mašte Udruženih Idiota, zaumni Neverland kojeg se ne možeš ne stideti, koji ti ne može ne biti mučan, čije ti postojanje ne može biti drugo doli bol i sramota ako si relativno normalno ljudsko čeljade, ako veruješ u Deset Zapovesti bez obzira na to da li ih je sročio Bog ili čovek, ako si nekada u životu, bar jednom, pročitao neku knjigu, slušao neku muziku, popio neko vino, voleo neku ženu, ako nisi tek na zadnje šape osovljeni kurjak koji oštri očnjake i zavija na mesec s drugim vucima.

A onda smo došli na Vraca, na periferiji Sarajeva, pa smo izašli iz beogradskog autobusa, propešačili nekih stotinak šumovitih metara nečega što je valjda ta famozna, obogotvorena Granica Entiteta, ušli u sarajevski autobus i spustili se pravo u Grad Naše Sramote, tada još sasvim momački razvaljen, izranjavan,

izubijan, zavazda *omezaren* sve u šesnaest. A tamo su nas naši domaćini, vidno uznemireni, upitali *šta nas je toliko zadržalo*. E, kume, *ono* nas je zadržalo, *ono* isto što je tebe četiri godine *zadržavalo* u podrumu, a sve tvoje trajno *zadržalo* što u Frankfurtu ili Vankuveru što na štakama ili na groblju, *ono* nam se bilo obznanilo u svom dražesno satanističkom obličju, a drugog doli takvog i nema, mada se kasnije doduše malko išlifovalo, trudeći se da nekako u sebi i iz sebe iskopa i neku Bolju Stranu, ali nije mu išlo baš slavno i baš ubedljivo, niti će ikada ići, jer *to*, kumašine, nema „bolju stranu“: *to* je nastalo putem zla i zarad zla, i u večnom održavanju plamena zla i mržnje iscrpljuje se njegov smisao, i tu pomoći nema. Naravno da tamo, u *tome*, ima i dobrih i časnih ljudi, ali šta to vredi i šta to menja, kad je *ono* takvo? Ljudi su *tome* ionako samo na smetnji. *Ono* je, zapravo, Čista Ideja koja se, avaj, nekako na kvarno probila do Stvarnosti.

Ideja o ustanovljavanju Takvog Nečega kvintesencija je naročito uvrnutog i sadističkog zla, dok „terenska realizacija“ toga spada među sramnije stvari koje su ljudi ikada učinili otkad se Istorija zapisuje u knjige i hronike; a oni ljudi koji se zovu Srbi zasigurno nikada ni pre ni docnije nisu počinili, niti će ikada počinuti, nešto tako užasno, tako nepopravljivo, odvratno, a ponad svega nepotrebno i bezvezno kao što je krvavi, ubilački, pljačkaški i proterivački nastanak Onoga što su prozvali Republika Srpska, a čemu pravo ime može prosiktati samo Belzebub, makar kroz usta Opsednutog.

Odrasle su već u međuvremenu neke generacije efikasno propranog mozga, one koje su već uverene da je *ono* što se zove Republikom Srpskom tu oduvek i zauvek, gotovo kao nekakva „prirodna pojava“, neka Viša Datost protiv koje se buniti isto je tako blesavo kao rogoboriti na kišu, na maglu, na brdo. Sve što mogu jeste da svedočim: dvadeset i sedam godina živeo sam bez onoga što će se jednom prozvati Republika Srpska, u blaženom neznanju i neverici da je uopšte moguće da takvo nešto nastane negde u Evropi nakon 1945. (pa još i da se „legalizuje“!), i

ništa mi nije falilo u tih dvadeset i sedam godina bez nje, kao što nije falilo ni bilo kome drugom, osim valjda serklu opako bolesnih duša koje su je izmislile, koje su je rodile kao nekakvu „Rozmarinu bebu“, prekomandovale je iz pakla među žive ljude. A kad su je rodili, uvalili su je svima-nama-koji-smo-Srbi da je ljuljamo, dojimo i tetošimo, pa još mrgodno i strogo proveravaju volimo li je dovoljno, dajemo li joj prvoklasnu papicu, pokrивamo li je da ne nazebe.

U stvarnosti, ona nije nikakva slatka beba, nego glomazna crkotina razjapljena nasred puta kojim bi rado prolazio normalan i čestit svet, srpski i svaki drugi, ali mu je zazorno, i postidno, i mučno, ona je na koncu tek sramotni iscedak i posmrtni ostatak jedne kanibalske orgije ubijanja nedužnih koja nije dostojna čak ni da se nazove ratom. Biti za ili protiv njenog postojanja na Zemlji nije pitanje manjka ili viška „srpskosti“, nego *ljudskosti*, toga jesi li ili nisi ona i onaj koji je bar ponekad u svome postojanju nešto više od beslovesne funte razgalamljenog mesa, nekadrog da dušom, telom i pameću dobaci dalje od dva-tri Najniža Poriva.

Oni koji su je stvarali, i koji je sada histerično brane (od, nažalost, uglavnom umišljenih opasnosti po njen opstanak) kao nekakvu pagansko-satanističku „svetinju“ tačno su onoliko potomci Dositeja, Tesle ili Kiša koliko su i razni gerinzi, rozenberzi i himleri potomci Getea, Betovena i Šopenhauera. Ona je tvorevina po njihovoj meri, a oni bi sada da svoju meru proglase za srpsku meru, jedinu moguću, jedinu ispravnu. Ali, nije srpsko sve što se srpskim zove, kao što nije ni republika sve što se kiti tom časnom plebejskom titulom, jer u srži Republike, tog visokog i plemenitog izuma najrafiniranije demokratske i civilizovane ljudskosti, leži upravo sloboda, i upravo bratstvo, i upravo jednakost, sve ono što ta bigotna Tvorevina dosledno negira samim svojim kriminalnim nastankom i svojim kukavnim trajanjem, sve ono po čemu se Tvorevina bebeći radosno posrala još u proleće 1992, i otada to čini danonoćno, i činiće sve dok joj se bude moglo. A može joj se, ta ide joj baš sjajno, kao

kakvom „kontroverznom biznismenu“ među zemljama, onom kojeg ne smeš pitati samo za prvi milion žrtava, a sve ostalo je *transparentno* i na izvol'te. Što će reći da je sve ovo tek lajanje u vetar, jer Ona je, dakle, verovatno već pobedila, ja sam već izgubio, i preostaje mi samo da ispisujem ove redove, ko zna kome i zašto. Pa neka je, neka raste i cveta, ali bez mene: nisam krpa, nisam magarac, nisam makar i hinjeno ushićeni participant *širokog fronta filistarskog konsenzusa*; vidim što vidim, znam šta znam, i *ne pristajem*. Bubrege je i dalje bubrege, dočim je mudo tek mudo, toliko još razlučiti umem; i ništa od muda nikada neće napraviti bubrege, pa taman da je još toliko, i da mu još deset premijera, dvadeset predsednika i trista akademika drže laude i zdravice.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Sprud br. 4
Date: Sat, November 3, 2007 1:57 am
To: lukic
Attachments: crkotina.doc
Size: 49 k
Type: application/octet-stream

RETORIKA ŠEŠELJIZMA: NIŠTA KOJE KOLJE

U Beograd je došao s robije - kao otpadnik; iz Beograda je otišao na robiju - kao pobednik. Sa robije će se vratiti u Beograd - kao pobednik. Ili tako bar on voli da veruje, a sa njim i cela jedna glomazna sekta, monoteistička jer joj je On jedini Bog, i monoumna, jer je On tu da misli, a oni da se dive i sprovode. A i njima lepo, pošto ne moraju ništa da čitaju: on je već pročitao sve što im treba. Povremeno izvadi ponešto iz tog Trebnika, pa im dobaci - da glockaju natenane dok je na Službenom Putu. A ono što nije pročitao - e, to je napisao. Sada i to čita, pa im prepričava na rate, da se ne muče.

Ko je taj čovek (ili šta je već, pošto vidimo da ima i drugačijih, ambicioznijih sagledavanja njegovog ontološkog statusa)? Odgonetka je nepodnošljivo laka: Vojislav Šešelj, srpski vojvoda i haški uznik, doktor ONO i DSZ i jedini čovek koji je, u svojoj burnoj evoluciji, „pobedio“, tj. *dijalektički prevazišao* i Tita i Dražu, postavši i maršal i đeneral sopstvene vojske. A ta vojska, k'o prava, ima žustar aktivni (stranački) i nepregledan rezervni (glasačko-simpatizerski) sastav. Ovih dana svi ti ljudi transirani čuče pred televizorom, ćutke i otvorenih usta slušajući Objavu, trudeći se da zapamte što više, ne bi li posle prorađivali materijal po katakombama, to jest po sekcijama. To je ta neuporediva sugestivna moć religijskog iskustva: možeš ti i brbotati besmislice, ali od tvog „harizmatičnog“ brbotanja i kljasti će Vernik prohodati; doduše, samo dok se iznova ne skljoka na zemlju.

A šta je to što Vojislav Š. *zapravo* ima da kaže? Savršeno ništa, i u tome je štos. Jednom je programatski blazirani Endi Vorhol, negde na vrhuncu slave, rekao kako on *zapravo* nema šta da kaže - eto, lepo ne razume kako ljudi ne uviđaju jednu tako jednostavnu

istinu; ova „autopoetička“ izjava sa pažljivo doziranim (auto) ironijskim punjenjem ima bar tri zavijutka koje treba savladati, bar jedno duplo dno koje treba locirati; sa Šešeljem je obrnuto: ceo njegov larmajući program zapravo je Ništa koje je „utripovalo“ spektakularan uspeh svog metafizičkog uspona ka Neštosti.

Otuda je bilo tako smehotresno blesavo ono sveopšte očekivanje da će se zemlja zatresti Kad Šešelj Progovori: to se nije dogodilo, jer *Šešelj i nije progovorio*. Niti će se to - početak nekakvog stvarnog govorenja - ikada dogoditi. Istina je, naravno, da iz usta građanina s tim imenom izlaze neke reči, čak *veoma mnogo reči*, ali u njima zapravo nema ničega, tj. one su praktično bez razmatranja dostojne supstance, savršeno *nenaseljene smislom* (ili bilo čime drugim), nešto kao onaj prazni međugalaktički prostor, „tama nad bezdanom“, kako se to lijepo pjesnički veli u jednoj staroj, veoma tiražnoj knjizi. Pa dobro, ako je u pitanju Ništa, onda tu ne može biti krivice: kako biti kriv za nešto čega nema? Bojim se da je ta stvar malo složenija. Neka dnevna štampana stvar koja se zove *Pravda* (a ne izlazi u Moskvi) ovih je dana objavila na naslovnoj strani, sve zgražavajući se zbog te Vapijuće Nepravde, kako je Šešelj optužen „zbog retorike“. Ta duhovna sirotinja ni sama ne može da nasluti koliko je, metodom obnevidnog bauljanja i čeprkanja kljunom po dvorištu, nabola u samu srž stvari: da, Šešelj je zaista optužen „zbog retorike“ i da, „retorika“ može da bude i nešto mnogo opasnije - samim tim i zakonom kažnjivije - od neodgovornog mehanskog brbljanja, u kojem pijani anonimus izliva svoje verbalne brabonjke na slučajno okupljenu publiku, sutradan se ni sam ne sećajući mikrobakteriološkog sastava svoje leksičke stolice. No, Šešeljeva je - ako ništa drugo - društvena uloga bitno drukčija. Šešeljeva „retorika“ u intelektualnom je smislu Ništa, a u političkom i moralnom minus beskonačno, ali to ne znači da ona *ne postoji*; naprotiv, nje i te kako ima, baš kao što i Ništa kao pojam (i kao *prazni sadržaj*) bez sumnje postoji u našem svetu, baš kao što je nula legitimni, neizostavni deo nekog broja; oduzmi mu nulu, i taj broj nestaje, pretvara se u nešto drugo.

trivijalne definicije „verbalnog delikta“ i postaje Ubojito Oružje. Pošto mašta može svašta, uzmimo u obzir i mogućnost da Šešelj toga „u početku“ nije bio svestan, da je bio samo cinični lakrdijaš koji je uživao u larpurlartističkom besmislu svoje kanibalske „retorike“, onako kako bezbrojni poluintelektualci ponekad vole da se prave da su Nezgodni Momci, a ne tek kabinetske zamlate; čak i u tom slučaju, on je u jednom trenutku nužno morao primetiti da ona - njegova famozna „retorika“, naime - *proizvodi posledice u fizičkoj realnosti*. I da li ga je to zaustavilo? Naprotiv, tek tada se svojiski razgoropadio.

Šta Šešelj zapravo želi svojom „odbranom“ ofanzivnog stila? Na jednoj strani, on bi da ukaže da u onome što je činio „nema krivičnog dela“, nego ga to mrski imperijalistički antisrpski sud kažnjava zbog njegove „ideologije“. Na drugoj strani, V. Š. sam za sebe pompezno traži ništa manje nego smrtnu kaznu, objašnjavajući kako bi za njega bilo fenomenalno da skonča kao mučenik/šehid za „nacionalnu stvar“, onu čiji je on - po sopstvenom dubokom uverenju - pravi prvosveštenik, odnosno najistaknutiji ideolog, a bogme i gorljivi praktičar, barem u granicama (vajka se) preskromnih tehničkih mogućnosti. Gotovo da čovek pomisli da bi ga Tribunal najviše zeznuo ako bi ga oslobodio - kao da bi mu oduzeo simbolički „trijumf“, čitan iz koda jedne *kulture smrti*. Naravno, na „nižem“ nivou ovo je trivijalna varka - jer, lepo bi bilo ponovo osetiti dašak slobode - a na drugom je živa istina. Zašto? Zato što je Šešelj *uistinu posvršavao sve svoje zemaljske/balkanske poslove*, zato što se tu više ne da učiniti ništa što bi bilo dostojno njegovih „herojskih“ vremena. Karlobag, Virovitica i ostale fantazmagorije vratile su se u slabo prozirni svet zaumnosti, Srbija, doduše, i dalje živi u svom imaginarnom svetu, *ali ne na njegov način*, drugi seoski iluzionisti sada vode paradu. Moram na ovom mestu da se autocitiram; kada je Šešelj odlazio u Hag, napisao sam za *Helsinšku povelju* i ovo: „Njegov je odlazak u Hag logično zaokruživanje jedne karijere, lukavo izveden 'prometejski' gest čoveka koji je svestan da su 'najbolji' dani za njega prošli: ostanak u Srbiji za njega bi bio tek ponavljanje već viđenog, u sve bleđim varijantama. Odletevši u Hag da 'pobeduje' svoje

zašto se u jednoj *Pravdi*, koja je pravo mrestilište vampira iz najgorih godina naših života, neko ne bi dosetio i sirotog Gavrilovića? Tačno: zašto ne bi? Mene tu, međutim, fascinira nešto drugo. U zaključku intervjuja, narečeno paramuzikalno lice poželeo je malo i da se pohvali, pa tako veli: „Publika me se baš zaželela (jel' to utvrdio anketom, bajanjem ili čitanjem misli? - op. T. P.). Moje pesme su bile veliki hitovi i drago mi je da uz njih publika i danas đuska po klubovima. Doktor Igi, Bit strit i ja nastupamo širom Srbije u okviru turneje 'lude devedesete'. Tokom nastupa doživljam potpuno novu energiju“.

Pokušavam da zamislim to čudo: Bit strit, ko god to bio; Doktor Igi, šta god to bilo; Ivan Dvesta Gavrilović. I „lude devedesete“ kao ono što ih spaja. I gomila u transu/trensu/densu, sve uzdišući za „ludim devedesetim“, kada je život bio, oh, tako sladak. Doduše, pod uslovom da ga sačuvaš, pošto malo-malo pa neki bilmezi zapucaju jedni na druge, ili tresne kašikara. Pa dobro, možda upravo gubim još jednu iluziju: verovao sam da, šta god bilo s nama, niko nikada neće biti nostalgičan za devedesetima, jer ne možeš biti nostalgičan za nečim tako strašnim. To jest, ako si bar umereno normalan, i ako nisi među onima koje su baš takve devedesete izbacile na površinu. Otuda je jasno da groteskni opskuranti poput nekakvog Dr Igija, Dr Ivana i sličnih mogu (i imaju rašta) da budu nostalgični, ali zaboga - mogu li u tome imati publiku? Ako je odgovor potvrđan, čuvajte se: možda nam se nebeski svod ipak obruši na glavu, uvidevši da od nas definitivno nema vajde, i da za nas neopozivo nema nade.

Na drugoj strani, zašto bi Doktor Igi bio gori od recimo, Vojislava Šešelja, koji ovih dana iznova nastupa, pod estradnim imenom Doktor Voki? Šta je, naime, Šešeljev haški performans nego isto to: serija nostalgičnih rivajvl-koncerata na temu „lude devedesete“? Nije li se, uostalom, i Doktora Vokija „publika zaželela“? Zar njegovi prateći muzičari dan-danas ne „nastupaju širom Srbije“, izvodeći njegov repertoar? Zar mnogobrojna

publika dan-danas ne „đuska na njegove hitove“?! Zar i on ne „doživljava prilikom nastupa potpuno novu energiju“? Ako je tako - a tako je - zašto se siroti trećerazredni muzikanti ne bi ogreballi o isti paranormalni fenomen, što da oni budu gori od trećerazrednih politikoida sa mesijanskim porivima?

A opet, ni to nije najgore od svega. Ima na našoj estradi još jedan izvođač koji bi se mogao zvati Doktor Voki; trenutno je predsednik Vlade, što objašnjava činjenicu da nam je Vlada tako nevidljiva. Ovaj se drugi Doktor Voki neko vreme predstavljao kao umetnik nešto modernijeg repertoara; nije da je u tome bio uverljiv, ali ipak, trebalo je biti najcrnji od najcrnjih pesimista, ili još gore, trebalo je biti Pera Luković pa odmah poverovati da će se sva Dr Vokijeva muzička mašta zaustaviti na pukom prearanžiranju melodija iz „ludih devedesetih“. Šta to konkretno znači? Samo to da je ritam koračnice sa devetomajskih parada zamenilo crkveno pojanje, ali *tekst* je zato ostao doslovno isti: ono što izvode Doktor Voki 2 i njegovi trabanti, a u čemu mu nedostojno terciraju i Horovi Borisovih i Mladanovih Dečaka, to nije ništa drugo nego Turneja „lude devedesete“. To jest, dvesta na sat - ali u rikverc.

Možda je vakat da bar za zaključak izađem iz ove male muzičke ale(r)gorije, ali neću, osladilo mi se. A i zašto bih - sva ova dekadencija i propast svake suvisle ideje, kamoli vizije šta učiniti sa Srbijom tako da joj zaista bude bolje, umesto što i dalje bunca u teškoj vrućici, šta je sve to ako ne logična posledica beskonačne zastarelosti i neadekvatnosti vladajućeg diskursa, pardon, repertoara? U vlasti smo orkestra sastavljenog od seoskih đilkoša, umišljenih mediokriteta i ponekog oportuniste koji bi i umeo ponešto odsvirati, ali neće da kvari *sazvučje ništavnih*, kad mu i ovako sasvim dobro ide. Najbolju im je recenziju i presudu odavno izrekao jedan ozbiljan tamburaš i panonski mornar: „taj orkestar stari nema pojma ustvari“. A mi svi sedimo i trpimo to njihovo netaalentovano cilikanje, pa im još i lepimo pare na usijana čela. Takav raspašoj ne može dobro da se završi: ili ćemo ih oterati iz kafane, ili ćemo se zombirati

i postati kao oni. A ako bude tako, onda neka dođe Ivan G. da nam trijumfalno otpeva *Dvesta na sat*, kao rekvijem još jednoj iluziji, onoj da iz devedesetih ima izlaza.

@ ||| x |
From: teofil
Subject: Sprud 6
Date: Sun, November 18, 2007 11:08 am
To: lukic
 Djevojke,
 kako je moj bezicni internet ocigledno preosetljiv na sneg, sinoc nikako nisam uspevao da se konektujem & posaljem vam Sprud.
 Sada je valjda OK.
 Pozdrav,
 T.
Attachments: drigi.doc
Size: 49 k
Type: application/octet-stream

IDEJE NAŠE, DOZNAKE VAŠE

Lucidni Poljak Andžej Stasjuk u svom se novom romanu *Dojczland* - već sam je naslov zgodna kombinacija izvornog nemačkog imena i poljske transkripcije - pozabavio istorijom i naročito savremenošću nemačko-poljskih odnosa, iza kojih zapravo izviruje jedna šira slika. Na jednoj su strani evropski zapadnjaci - i Nemci kao njihova paradigma: rad, red, disciplina, čvrstina, odsustvo smisla za humor kao jedne stvari ionako posve detinjaste i nepraktične - a na drugoj evropski Istočnjaci, mahom Sloveni, rasmusni i „duševni“, impulsivni i poslovično „akontrolabilni“. Narator će, elem, lepo zaključiti u čemu je suština tog trajnog spora: Nemačka bi bila sjajna zemlja da nije tako nezgodno napućena baš Nemicima; bilo bi odlično kad bi se oni svi jednostavno sklonili nekuda, i onda, hm, odatle povremeno slali novčane doznake!

Jer Nemač, bože moj, ume s parama: vredno ih stiče, a pažljivo troši. A kad Nemač („Švabo“) nešto napravi, to vala traje! Sledeći tu logiku, trebalo bi da znači i da je Nemač nekako najsolidniji investitor na razbarušenom Evroistoku. Pa sad, radilo se tu o proizvodnji čarapa, bitumena, ili možda novina, sasvim svejedno.

Ima već blizu decenije otkad je veliki nemački koncern VAC (WAZ, Westdeutsche Allgemeine Zeitung) ušao na velika vrata u (jugo)istočnu Evropu, što pokupovavši već postojeće novine, što poosnivavši - sa lokalnim partnerima - neke posve nove. Na Balkanu se VAC, čini se, najviše razmahao, a među ruševinama SFRJ neke od njegovih važnih akvizicija su Globus i Jutarnji

list (sa domicilnim EPH), Politika, Dnevnik, Vijesti. Princip je svugde bio manje-više isti: vlasništvo negde u odnosu pola-pola, a odgovornosti i (pri)nadležnosti zanimljivo podeljene: lokalni partneri imaju poslednju reč u svim uređivačkim - i s njima povezanim kadrovskim - pitanjima, a Nemci u onim poslovnim. Ne izgleda li to kao čista Liberalna Utopija, i to sa specifičnim „regionalnim“ *touchom*: „mi“, ovdašnji, pravimo novine po svom nahodjenju - što znači da one suštinski ostaju „naše“, a ne „švapske“, a to lokalnoj publici kanda čini bitnu razliku - a Nemač tu služi tome, baš kao u Stasjukovom romanu, da što više vremena bude negde daleko i „šalje novčane doznake“... Uostalom, što bi tog našeg mitskog Nemca uopšte zanimao neki naš Marko ili Janko? Njemu je, brate, do profita (kojem, šta da se radi, prethodi svakovrsno ulaganje), i to mu je to, pare su pare i one baš nikada ne smrde. A mi, ovdašnji? E, mi tu ipak imamo i neke suptilnije interese...

Ovako postavljeni odnosi razbijaju dva velika straha i tabua, i to jedan „levi“ (*klasni*) i jedan „desni“ (*nacionalni*). Onaj „levi“ tabu je uplitanje u uređivačku politiku od vlasnika, dakle od kapitala, što nekako nikako ne izgleda lepo; „desni“ tabu je užas pred tim da nama-koji-smo-naši tamo neki Stranac uređuje novine, jer to znači da nas zapravo „duhovno podjarmljuje“, da atakuje na naš jedinstveni Nacionalni Identitet... Kažem, VAC-formula, ovako kako je zamišljena i proklamovana, delovala je kao prilično inteligentno smišljen način da vuk bude prilično sit, a ovce prilično na broju. Dežurni skeptik bi to rekao nešto drugačije: ta formula isuviše dobro zvuči da bi bila ostvariva, naročito svugde, i naročito na duži rok.

I stvarno, ne lezi vraže, izgleda da onaj stasjukovski Nemačsa-doznakama više nije baš sasvim zadovoljan kako ova podela uloga funkcioniše. Nedavno je predsednik koncerna WAZ Bodo Hombah izjavio da će ovaj gigant ubuduće „bolje kontrolisati medije čiji je vlasnik ili suvlasnik u zemljama na istoku i jugoistoku Evrope“. A zašto? Evo objašnjenja: „Dosadašnja politika firme, prema kojoj smo se mi brinuli samo o izdavačkim pitanjima,

a bavljenje sadržajima prepuštali u potpunosti uredništvima tih listova neće moći da bude nastavljena zbog loših iskustava koja smo imali“. Hombah naglašava da WAZ „ne želi da se meša u politiku drugih zemalja, već da obezbedi da se poštuju standardi novinarskog kvaliteta i istinitosti u izveštavanju“. Neposredan povod svemu ovome bio je slučaj dvaju bugarskih listova kojima je nemački koncern suvlasnik, a koji su povelu pravu nacionalističku hajku na istoričarku umetnosti Marinu Balevu, zbog nekih njenih, štono bi se reklo, „nepatriotskih“ interpretacija izvesnih događaja iz bugarske prošlosti. Hm, iako ne čitam bugarske novine ovo mi odnekud zvuči neobično poznato... Kako god bilo, WAZ je zbog ovoga kritikovan u samoj Nemačkoj, i to - koliko se da razabralo - u smislu da na jugoistoku Evrope ne drži dosledno do profesionalnih, pa bogme i civilizacijskih standarda do kojih mora držati u svom izveštavanju na nemačkom jeziku.

Da li je ovo *kraj jedne tranzicione romanse*, na „klasnom“ i „nacionalnom“ planu? I ako jeste, „ko je kriv“? Razume se da je jedna Velika Strana Firma *po defaultu* viđena za negativca: tu su i novac, i moć, i najmoćnija evropska ekonomska imperija iza tebe, i još šta god hoćeš, a sve to obično poseduju oni na koje smo navikli da budu „loši momci“. Na drugoj smo strani mi, siroti balkanski autsajderi, poštene i čedne novinarske duše kojima je stalo samo do toga da radimo svoj posao, te uzgred, doduše, i da tu i tamo pomalo „doprinesemo nacionalnom interesu“. Šta ćeš, valja se, ruka ruci, nismo Nemci niti Turci. A „Nemač“ će za sve to lepo da nam iskešira izvesne doznake. Šta ima veze, ako se ljudi masovno prime na našu rodoljubnu žvaku, to će mu se ionako vratiti s kamatama, i onda niko *dont vori*, nego svi *bi hepi*. Osim ponekog Izdajnika i Izroda kojeg smo serijski zapljivali i razmazali do neprepoznatljivosti, ali takvi bolje i ne zaslužuju.

Priča o komplikovanom i kontroverznom „dijalektičkom“ odnosu slobode i odgovornosti večna je, nikada do kraja neispričljiva ljudska priča. Primenjena na teren savremenih medija, ona

postaje teško razmrsivo klupko, u kojem se isprepleteni džilitaju i mnogi koji jedno misle, drugo govore, a treće rade. Nego, zamislite - tek igre, šale i komike radi - da VAC krene da „plevi“ po svom srpskom posedu na onaj „bugarski“ način?! Ala bi se tu svačega našlo... Ali, nema brige za rodoljupce, oni će radije suvim zlatom (koje je, da se razumemo, „narod pozlatio“, bez da ga se nešto pitalo!) otkupiti Nemčev udeo nego što će dopustiti tako nešto: jeste, zgodne su njegove „doznake“, ali šta je to prema neuporedivom užitku zagušljive, autoreferencijalne *samobivstvene samobitnosti*, u kojoj je vrhovno božanstvo jedan Kolektivni Etnonarcis, bezumno zaljubljen u prizore iz zrcala, netrpeljiv prema svakome ko bi ga, makar i sasvim obazrivo, podsetio da ljubav ume da bude prilično slepa?!

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Sprud br. 7
Date: Sun, November 25, 2007 3:25 pm
To: lukic
Attachments: Vackanje.doc
Size: 42 k
Type: application/octet-stream

OSAMNAEST VAGONA

Nije bilo prijatno, ali je bilo poučno gledati svu onu malograđansku histeriju i teatralno padanje u nesvest oko teksta *Belzebubova zemlja*, objavljenog nedavno na ovom istom mestu. Ustalo je kuso i repato u odbranu Republike Srpske, te dične tvorevine koju nam je XX vek ostavio u nasleđe kao nekakav *genetski poremećaj*, pa neka mi sada vidimo šta ćemo. Neka, nemam ništa protiv, ali da se zna da je to njihova baština, nikako moja. Kako god, ceo bi taj slučaj već prekrpio zaborav - jer ovde te posle svake svinjarije sačeka neka veća - da mi ovih dana nije privuklo pažnju nešto što ne samo da na izvestan način produžava tu sagu, nego joj pridodaje više nego zanimljiv začim; po tragu mirisa te mirođije, reklo bi se da je Belzebub umeo sasvim lepo da se raskomoti i sa ove strane Drine. Dobro, ni to nije ništa novo, ali je uvek bivalo nekako „neoficijelno“, bez jasnih tragova, bez neposrednih dokaza. E, ovo nije.

Ima tome već preko dve godine kako se pred Većem za ratne zločine u Beogradu sudi grupi pripadnika srpskih ratnih vlasti Zvornika, i njima pripadajućih (para)vojnih formacija zbog proterivanja 1822 muslimanskih civila iz dvaju zvorničkih sela (Kozluk i Skočić) u - Mađarsku. Kad je cela stvar počela zapitao sam se, u iskrenom čudu, da li to postoji neka paralelna geografija u kojoj se Bosna i Mađarska dodiruju (v. tekst *Bosanci sa čardaš nogama*, „Vreme“ br. 763 od 18.8.2005; tekst se nalazi i u mojoj knjizi *Kroz klisurine*, Biblioteka XX vek, 2007), jer ako se ne dodiruju, onda je jedino logično zaključiti da je ovaj *transport* tako ogromne grupe ljudi - a

Ljudi nisu lešnici pa da se tek tako neprimetno otkotrljaju pod sto - morao ići preko Srbije, i nikako nije mogao biti ilegalan ili tajan. Probajte da zamislite kakva je logistika potrebna za tako nešto? Slučaj, međutim, iz nekog razloga svo ovo vreme protiče u gotovo savršenoj anonimnosti, i bez javnog obznanjivanja nekih novih detalja. Zanimljivo je kako medijima sistematski nije zanimljiva jedna tako zanimljiva i znakovita priča.

Elem, pre neki dan zatičem jednu kratku vest, verovatno agencijsku mada nijedna agencija nije potpisana, zaturenu na dnu strane novosadskog *Građanskog lista* od 28. 11. 2007 - i nigde drugde, koliko sam uspeo da vidim. Na narečenom se suđenju kao svedok pojavljuje stanoviti Pero Vučković, radnik SUP Subotice, koji na paranormalnu misteriju nestanka 1822 meštana zborničke opštine, a sve preko teritorije miroljubive Srbije „koja nije u ratu“, baca novo svetlo. Vučković svedoči da su zbornički deportirci doveženi na železničku stanicu na Paliću, i da su tamo „proveli tri dana u osamnaest vagona“. Aha. A sada se vi pitate, pošto se radi o pripadniku Organa Reda, šta je za to vreme radila policija Republike Srbije? Ganjala organizatore tog ratnog zločina i trpala ih u zatvore, baš kao i one koji su saodgovorni za to da su ti ljudi prošli nekoliko stotina kilometara kroz zemlju Srbiju kao nekakav *dvonožni ratni plen*? Organizovala oslobođenim taocima bezbedan povratak kućama, ili ako je to nemoguće, nužni smeštaj u Srbiji, dok se ne reši njihov problem u Bosni, a rešio bi se zavrtnjem ruku terenskim barabama, odavde hranjenim espapom, oružjem i novcem? Sigurno se šalite. Policija je za to vreme vaistinu imala posla preko glave, ali administrativnog: trebalo je preko noći izdati 1822 pasoša za 1822 etnički nepodobna lica, ne bi li ista mogla legalno napustiti Srbiju u pravcu srednje i zapadne Evrope, ili kud im već drago, samo da je podalje odavde. Ala se Belzebub zadovoljno cerekao tih dana... A da bi Lica dobila pasoš nije im trebalo ništa od onoga što vam inače treba: ni uverenje o državljanstvu, ni matični listovi, ili šta već: usmena izjava zovem-se-tako-i-tako, i čao. Da se ne bi pomislilo da je to neka lokalna subotička ujdurma,

Vučković svedoči da je „MUP Srbije snabdevao SUP u Subotici obrascima i formularima neophodnim za izdavanje putnih isprava“. I posao je, eto, udarnički uspešno okončan.

Nema ovde mesta ironiji: velika je stvar da se tim ljudima sudi, danas, u Beogradu. Samo, tu ima jedan problem: ne može pola tuceta zborničkih bilmeza da zapoveda državi Srbiji šta će da radi, da upreže u svoje poslove policiju, železnicu, i ko zna još šta i koga, da voza po ovoj zemlji skoro dve hiljade uzapćenih ljudi kao da su krdo stoke. Čuj, stoke!? Pa ne možeš ni toliku stoku prevoziti okolo bez urednih papira! Bio je to, dakle, *državni projekat* u kojem su bratski sudelovali Belzebubovi fanovi sa obeju obala zelene, brze reke. Ispada, međutim, da se sudi samo onima sa leve obale. Da li nas to podseća na suđenja za Sjeverin ili Štrpce? Neizbežno. Da li će se sve okončati na sličan način? Vrlo verovatno. Hoće li zbog toga užas i sramota biti manji? Naprotiv, nabujaće kao testo.

Proći će, dakle, sve ovo ugluho, kako već ovde prolaze bezbrojne Stvarne Vesti, koje ne mogu stići na red od kafanoidne larme i dreke, od estradnog „rodoljubnog“ prangijanjanja, od *trombloida i debilborda*, od terora loše poezije u prozi, koja se ovde prodaje kao nekakva državničko-državotvorna Mudrost, ili kao visoko poetsko naciono nadahnuće. I koga je uopšte briga - bilo je to davno, bilo je to *tamo*, i uostalom, ti ljudi su živi, zar ne? A mogli su njihovi ratni gospodari i da ih pobiju, samo da su bili manje duševni. Ali ih, eto, nisu pobili, nego su ih samo oslobodili suvišnog tereta dotadašnjih im života, a uz našu štedru bratsku i susedsku pomoć.

I gledaš tako, ovih dana, kako ova zemlja nanovo zapada u nekakav pretužni amok, tražeći načina da iznova nekako naškodi sebi, kao i svakome koga uspe uzgredno zahvatiti u tom mahnitom samopovređivanju. Ponekad te uhvati mala snaga pa zdvajaš - dobro, majka mu stara, zašto sve mora da se desi ovde, nama, sada? Zar nije krajnji vakat da Sve Ovo jednom već prestane, pa da živimo kao ljudi? I sve sam sigurniji: ma,

▼ Teofil Pančić

prestalo bi Ovo, samo *nema kome da prestane*, jer ne može da prestane onima koji ne znaju i neće da znaju, ne vide i neće da vide, ne pamte i neće da pamte, ne uče i neće da uče. Ne može, a prestalo bi, prestaje mu se odavno, i njemu je već dosta.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Novi Sprud!
Date: Sun, December 2, 2007 12:37 am
To: lukic
Attachments: kozluk.doc
Size: 43 k
Type: application/octet-stream

MUKE PO SAVETNIKU SIMIĆU

Do sada sam mislio da je činjenica da u našim životima postoji Savetnik Simić neka vrsta još nedovoljno raspetljane teološke kontroverze: ili Bog postoji, pa nam je poslao Savetnika Simića kao pokoru za brojne nam grehe, ili ne postoji, pa je onda sve em dozvoljeno, em moguće, pa čak i Savetnik Simić „kao takav“ (sve sa svojim poslodavcem, s kojim čini dijelektičku spregu vreće i zakrpe). Sada, nakon najnovijeg Savetnikovog istupa, postajem skloniji pragmatičnom pristupu toj stvari: koji god bio razlog ulaska Savetnika Simića u naše živote, njegovo bi se postojanje u tom svojstvu moglo pokazati korisnim, čak lekovitim. Ne zato što bi Savetnik Simić *namerno* činio nešto pametno i korisno - toga se dosledno čuva - nego zato što uzgredni iliti kolateralni efekti njegovih detonacija mogu biti ozdravljajući, samo ako budemo pametni pa propisno ispijemo taj lek.

Kako to izgleda „u praksi“? Evo je Savetnik Simić blagoizvoleo televizijski obznaniti da je i „rat pravno sredstvo“, namigujući pučanstvu da bi Srbija za Kosovo mogla malo i da poratuje, mada možda i nije sasvim jasno kako, sućim i protiv koga (sve), te gde bi u svemu tome bio Savetnikov ratni raspored. Ipak, bio sam zapanjen - i još sam - količinom i kakvoćom gneva koji se na njega sručio zbog te izjave. Naime, ispalo je da je Savetnik Simić izrekao nešto „skandalozno“, ali moja pamet nije u stanju dokučiti u čemu bi se to ogledala tolika „skandaloznost“, osobito ne ako se gleda sa pozicije „državotvornog“ političkog mejnstrima današnje, putinoidne Srbije? Ili, da malo razvijemo stvar, da li to neko hoće reći da je Savetnik S. rekao nešto što je u blatantnoj suprotnosti sa „državnom politikom“? Ako je tako, šta je uopšte

svrha i cilj te politike? Zar to nije „očuvanje/povratak Kosova“? Ako jeste - a jeste, ili nas neko baš mnoooogo laže - onda ne bi bilo loše da malo pogledamo nekim činjenicama u oči. Srbija ne kontroliše Kosovo ni na koji način, i to još od juna 1999. Odande je isterana ratom, a ratovala je protiv albanske gerile - vojno inferiorne, ali fanatične i „domaće“ u njenim gudurama, a to je komparativna prednost koja gotovo uvek u istoriji polučila rezultat - i NATO alijanse, vazdušno distancirane, ali takoreći beskrajno vojno-tehnološki superiorne. Osam godina kasnije, kanda dolazi vreme za političku formalizaciju tadašnje ratne pobeđe one strane koja se ne zove Srbija. Do tog cilja, doduše, ima i biće još političkih i diplomatskih prepreka, ali ne bi se reklo da je bilo koja od njih nerešiva, čak ni na srednji rok. Dakle, blizu je pameti da je kosovska nezavisnost nadohvat ruke, bez obzira na teatralno durenje i ignorisanje koje su poslodavci Savetnika Simića smislili kao svoj genijalni odgovor. U toj *strategiji durenja* ima nečega nepodnošljivo licemernog i folirantskog, i čini se kao da to Savetnik Simić ne odobrava: on je za „tvrđi“ odgovor? Da li je to užasno? Ako mene pitate, jeste. Ali, da li je besmisleno? Ne, nije: besmisleno je isprazno durenje.

Šta pisac hoće da kaže? Videli smo u prethodnom pasusu kako je Srbija Kosovo „izgubila“. Ne vidim, ni u teoriji, ni jedan suvisli način kako bi mogla da ga „povrati“, osim isto tako, što će reći: korak A: da povede rat; korak B: da taj rat dobije (i onda, naravno, da sedi na bajonetima jedno hiljadu godina, dok ne smisli šta će dalje). Ali, zaboga, može li Srbija uopšte da dobije jedan takav rat, em protiv devedeset i kusur odsto kosovskog stanovništva, em protiv najvećeg i najuticajnijeg dela „međunarodne zajednice“, NATO *included*? Eh, ne pitajte mene za odgovor, jer je jasno da je moj odgovor negativan, ali je to zapravo sasvim irelevantno. Ja, naime, nisam „kosovobranitelj“. A to pitanje valja postaviti baš takvima. Simić i društvo možda misle da je odgovor neizvestan, ali da bi vredelo rizikovati. Dominantni „umerenjaci“ u „kosovobraniteljskom“ taboru drže da je to nemoguće, i da bi bilo samoubistvo i pokušavati. Slažem se u tome sa ovima potonjima, ali mi (pretpostavljena)

Simićeva pozicija zvuči konzistentnije. Ratom izgubljeno ratom ćeš povratiti, ili ćeš zaključiti da to ne možeš, pa ćeš se manuti čorava posla. Pozicija naših „demokratskih umerenjaka“ koji su osuli onoliku paljbu na Simića šizofrena je i totalno nesuvisla: ona, u konačnici, niti Srbiji „vraća Kosovo“, niti Srbiju integriše u matični kontinent. Politika čije je geslo „ne damo Kosovo ni po koju cenu“, ali koja istovremeno za to Kosovo neće da se bije nego će da se duri, može proizvesti samo ishod u kojem Srbija ne „dobija“ ni „Kosovo“ (tradiciju, identitet, kolevku etc.) ni „Evropu“ (standard, budućnost, perspektivu...) nego jalovo lebdi i besni u nekakvom limbu, teška sebi i drugima, iznutra autoritarna i haotična u isto vreme, te trajno nesposobna da se opasulji oko sopstvenog položaja u kosmosu.

Šta sve ovo znači? Ratoborni istup Savetnika Simića kritikovan je gotovo unisono, ali sa dve bitno različite pozicije. Pozicija onih („izdajnika,“) koji drže da je Kosovo za Srbiju ionako izgubljena stvar jasna je i dosledna, i posve je normalno da su zgroženi nad Simićevim dobrovoljnim davalaštvom tuđe krvi. Takvoj kritici nemam šta da zamerim ne tek zato što sam joj blizak, nego prevashodno stoga što je logična, konzistentna, dobro i dosledno izvedena, suvisla. *Prilozi kritici simičizma* s one druge, „kosovobraniteljske“ strane sasvim su, međutim, bezvezni i neupotrebljivi: pokazuje se da njih Simić naprosto nervira zbog svoje *jezičine*, dakle, nervira ih zato što njihovu retoriku i politiku (ako se *to* tako može zvati) tera do krajnjih, logičnih konsekvenci: ako *stvarno* hoćete Kosovo, moraćete da se bijete za njega. E, ali mi to ne bismo *stvarno*, mi bismo samo da *ostavimo utisak* da ga hoćemo i da ga „ne damo,, ali nemoj nikome da kažeš... Drugim rečima, bez obzira na subjektivne namere, Savetnik je Simić svojim istupom isterao Srbiju na čistac, ogolio je ono što razumni ljudi ionako odavno znaju. A to je pre svega fakat da Srbija u vezi s pitanjem statusa Kosova stoji pred samo dve opcije, uz tek minimalne korekcije i nadopune: 1. priznavanje nove realnosti, uspostavljanje dobrosusedskih odnosa, briga za srpsku manjinu strogo u onom vidu u kojem se, recimo, post-trijanonska Mađarska brine za Mađare u

▼ Teofil Pančić

Transilvaniji ili Vojvodini; 2. tenk u pogon, pušku o rame, pa u Drenicu! Kom' opanci, kom' obojci, kom' šajkača, kom' keče. Ne sviđa vam se? Okej, vratite se na opciju 1. Ne sviđa vam se ni to? U redu, vratite se na opciju 2. I sve tako dok vam ne dosadi, to jest dok se ne nakanite da se odlučite.

Srbiju čekaju teški dani, u kojima će ono najgore možda biti baš *jalovost i besmislenost* svega kroz šta ćemo proći. Razumno rešenje ne dolazi u obzir, jer to je „izdaja“; rat bi bio apokalipsa; zato će biti odabrano treće rešenje, koje će biti sjajno, osim što će imati samo jednu ugrađenu manu: uopšte neće biti rešenje. Biće samo formula za beskonačno truljenje, za dekadenciju društva i svih boljih vrednosti, za mnogoletni nuklearni poluraspad koji će nam prirediti oni koji su tako silno ponosni na sopstveni razum i sopstvenu pamet, a koja se tobože sastoji u tome što su, dosledno izbegavajući sve što bi moglo makar da zaliči na državničku odgovornost, Tako Mudro izbegli ona prva dva rešenja, ona prva dva izlaza iz jednog već barem četvrt veka dugog tunela, od kojih je jedan dobar, a drugi loš, ali su oba *nešto*. Oni, međutim, radije biraju *ništa*, i zato će baš to biti i ono što ćemo svi dobiti, ponosno džedžeći na sredini tunela sve dok se ovaj ne uruši pravo na nas.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Novi Sprood!
Date: Sun, December 9, 2007 5:25 pm
To: lukic
Attachments: sovjetnik.doc
Size: 53 k
Type: application/octet-stream

COMING OUT SAVETNIKA SAVIĆA

Nepravедno zapostavljen, u medijskoj i estradnoj senci znatno živopisnijeg Savetnika Simića, našeg vrlog, vrsnog, valjanog i vlasnog premijera već neko vreme savetuje i Savetnik Savić, ništa manji lumen za srpstvo, čekićstvo i ostale kosmičke pojave, uže specijalizovan za mudro teorijsko fundiranje onoga što će posle drugi, borbenom aktivizmu skloniji, da pretoče u „terensku praksu“. Građanin Savić Mile, filozof ovdašnji, onaj je, recimo, koji je prvi obznanio znamenitu tezu o Kosovu kao „NATO državi“ u najavi, ali je slava tog paranormalnog otkrića nekako pripala drugima; tjah, dobro, mudracu ionako više dolikuje da mudruje iz senke. Celu onu fertutmu oko odustajanja od perspektive „atlantskih integracija“, to jest članstva Srbije u NATO pre nekoliko meseci najavio je tekst narečenog Savetnika Savića na gostoljubivim stranicama ostataka zaklanog NIN-a. Drugim rečima, iako je ostao nekako (polu)anoniman, Savetnik Savić veoma je bitan deo misaone logistike oko ionako već budistički mudrog i dalekovidog premijera Koštunice. Zamislite samo kad se to sjeti, Samardžić do Simića, Savić do Koštunice, pa još ako i Kojen tercira „putem telefona“!? Koji je to *brejnstorming*, leeele, kakav je to *misaoni tajfun*, tu ne može ni kamen na kamenu da ostane - mislim, od silnog rojenja misli olujne razorne moći...

Šalu na stranu, prokomentarisao sam onomad taj Savićev ciljani ispad oko NATO-a kao probni balon, čija je prava meta, uostalom, nešto drugo: Evropska unija. Rogoboreći, kaobajagi, protiv ovde ionako zavidno nepopularnog Severnoatlantskog sojuza, Savetnik Savić - a sve u ime svog ćutljivog poslodavca

- zapravo samo pravi nekoverzni „mostobran“ preko kojeg će se koliko sutra, po potrebi, lakše preći na „korak br. 2“: demonstrativno okretanje gole guzice „zloj Jevropi“, koja se namerila da nam uzme naše Kosovo i još našiju Metohiju - eto joj silno trebaju za nešto - pa ćemo joj se mi sada osvetiti tako što ćemo je surovo lišiti našeg društva, a ona neka vidi šta će. I šta mislite, da li mi je - s pokroviteljskim mirom Znalca - rečeno da sam preterao, da „to nije tako“, da su NATO i EU dve sasvim različite priče, elem, da mi se priviđaju stvari kojih nema, da je bezostatno proevropska orijentacija vaskolikih demokratskih vlasti neupitna? Naravno da jeste. I, da li je to bila gola istina ili puko foliranje, ili još gore, apsolutno nedopustiva naivnost i glupost onih koji nisu hteli da vide šta se iza brda valja?

Ovde valja prizvati u pomoć samog Savetnika Savića. Ali, ne odmah: prvo treba notirati da je Leon Kojen, do juče Tadićev savetnički kadar, ali zapravo verni sledbenik (ili, pre će biti, jedan od kreatora) *Koštuničine kosovske doktrine*, pre nekoliko dana u Novostima elaborirao kako tu Jevropu treba kazniti ako prizna nezavisnost Kosova trajnim apstiniranjem od „evrointegracija“. Prava reč, od pravog čoveka, na pravom mestu... Deo establišmenta koji gravitira DS-u pokušao je da se nekako okolišno ogradi od ovakvih pogleda, ali to je bilo poslovično traljavo. Onda je, međutim, Savetnik Savić preuzeo štafetu, i u autorskom tekstu u istim tim Novostima (od 16. 12. 2007), dakle, u listu koji je sada već uistinu najverniji čuvar čudesnog sveta primenjenog koštunicizma, lepo i eksplicitno izvarirao „Kojenove“ teze, ne ostavljajući dileme da to ne zastupa kao slobodni strelac, nego upravo kao savetnik Predsednika Vlade Republike Srbije. Drugim rečima, moram sa žalošću izvestiti cenjeni publikum da sam bio „u pravu“: NATO je bio samo maska, prozirno pokriće za jednu kratku, prelaznu fazu u ovom postupku sistematske degeneracije političke strategije Srbije; prava meta bila je Evropska unija, a odavno već zahuktali i teško izmenjivi tok stvari oko Kosova, bez sumnje je perfektan izgovor da se sprovede ono čemu srce (tj. *izvesna vrsta srca*...) ionako teži: strateški raskid sa Mrskim Zapadom, kojeg ćemo konačno

opet slobodno i otvoreno da mrzuckamo, kao što smo ga kadgod mrzeli kao mladi skojevci, pa posle kao sredovečni „nacionalni radenici“ i na koncu kao omatoreli Novopokrštenici.

Kako god bilo, držim da je i ovaj *coming out* Savetnika Savića potencijalno vrlo koristan, kao i onaj Simićev od prošle nedelje. Naime, gomilanje eksplicitnih, pažljivo elaboriranih iskaza - odaslatah iz najbližeg okruženja predsednika Vlade - fundamentalnog razlaza sa „evroperspektivama“ za Srbiju, moglo bi, čak bi i moralo, da na čistac istera one koji sve vreme laviraju negde između, u političkom limbu virtuelnog „trećeg puta“: uzećemo i kosovsko jare i evropske pare, i živjećemo tako srećno i berićetno do kraja svog života bez potrebe da se latimo preuzimanja teških državničkih odluka i odgovornosti, a ko u sve to ne veruje taj ili je zloban, ili je *ekstremista*, ili pak oboje. Međutim, Savetnik Savić je jasan da ne može biti jasniji: *ako (tj. kada) dođe stani-pani, ima da bidne dža ili bu*. Čini se da se njegov poslodavac već dobrim delom odmetnuo u (pro) radikalsko dža; hoće li njegovi partneri napokon bez ostatka na „bu“, ili će nastaviti sa zamajavanjem - that is the question. Onaj ko zna odgovor, taj zna i šta će biti sa Srbijom u neposrednoj budućnosti, jedinog koju Srbija pouzdano ima. Za nešto više od toga, moraće da se izbori u neravnopravnom duelu sa sopstvenim iluzijama, a bogme i iluzionistima.

① ✕ |

From:	teofil
Subject:	Još noviji Sprud!
Date:	Sun, December 16, 2007 3:40 pm
To:	lukic
Attachments:	milence.doc
Size:	38 k
Type:	application/octet-stream

LAMENT NAD RAMPOM

Tako to, dakle, sada izgleda: sedneš u Talinu u voz za Lisabon, i nigde usput ne pokazuješ nikakva dokumenta, osim vozne karte. Prođeš usput kroz Estoniju, Letoniju, Litvu, Poljsku, Nemačku, Francusku, Španiju i Portugal kao da prolaziš kroz svoje dvorište. Biće ovo atrakcija još nedelju-dve, a onda će postati sastavni deo svakodnevice, i čudiće se ljudi za koju godinu da je ikada moglo biti drugačije no ovako, kad je samo ovako normalno i dobro, kad je samo ovako *prirodno*. Čovek se na dobro brzo svikne, samo ako gaпустиš da to učini, ako mu ne pomutiš zametke razuma kakvim jurodivim bakanjem o „prednostima naše zaostalosti“, ili pak izolovanosti, što je uostalom jedno te isto.

A opet, nije li i u nas slično kao u toj ošengenjenoj Evropi? Evo, ripiš u voz u Vranju i slobodno se voziš sve do... Subotice. A i kog ćeš đavola dalje? Čega uopšte ima Tamo Dalje? Uostalom, to putovanje naprednim srpskim železnicama - koje bismo mirne duše mogli još nazivati „gvozdenim konjima“, kako su kadgod činili Čejeni i Šošoni, savremenici ovdašnjeg voznog parka - jedva da je trajanjem kraće od onog od Talina do Lisabona. Kreneš, recimo, južnom prugom uzvodno u sredu, i do subote već si u mirnoj Bačkoj, ako nema kašnjenja. Tako, dakle, živimo mi u Srbiji ranog dvadeset i prvog veka: prostor kretanja nam se opasno skupio, kaogod nekakvom robijašu koji beskrajno šeta po tesnastoj ćeliji, ali nam se zato vreme rasteeglo, ne mo'š ga skupiti, sažeti, zipovati, uobličiti u nešto suvislo pa da si još toliki. Nego teče i curi nezaustavljivo kao iz pokvarene slavine, klizi ti kroz prste, niti ga možeš kontrolisati i zauzdati, niti upotrebiti onako kako bi ti hteo, u neke svoje, sasvim

inače razumne i skromne životne svrhe, jer je tvoj prostor do mikronskih dimenzija suzila, a tvoje vreme besmisleno i uprazno razvukla neka nejasna, slatkorečiva a dušmanska sila koja vlada ovim stešnjenim i ograđenim prostorom zvanim Srbija tobože u tvoje ime i za tvoje dobro, mada duboko i gotovo neskriveno prezire i tebe, i tvoje potrebe, i sve što bi se tebi moglo učiniti vrednim iskustva, vrednim proživljavanja, onog proživljavanja danas načelno dostupnog svakome od Talina do Lisabona, od zavejanog Rovaniemija (gde stoluje Deda Mraz) do Krita, gde neki osunčani ljudi u miru Božijem prave vino i maslinovo ulje za sebe i za neke druge ljude razbacane širom njihove matične zemlje Šengenije, jedine zemlje na svetu koja se širi na radost anketiranih.

E, toj se, dakle, i takvoj mračnoj unutrašnjoj sili Srbija predala još pre skoro dvadeset godina, a ova ju je zaključala iznutra, i bacila ključ; spoljni svet primio je to k znanju, a pošto je iznutra ipak počelo dopirati i napolje se prelivati štošta što nikome nije poželjno ni dobro, i spoljni je svet brže-bolje postavio bravu na Srbiju, zaključao dvaput i postavio rezu i alarm, uz poneko krvožedno graničarsko kuće. I od tada to tako traje i nikako da prestane, džaba svi Peti Oktobri i ostali Slavni Datumi, džaba serijske „demokratske vlade“ i pompezne proevropejske proklamacije, Srbija ostaje *Albanija savremene Evrope*, ona Albanija koju pamtim iz svog detinjstva kao egzotičnu i bizarnu, a u prostoru tako blisku Ne-Zemlju, kao nešto gde se ne ide i odakle se ne dolazi, kao mernu jedinicu izolovanosti.

Ako si gledao - a zar si mogao ne gledati?! - one ministre i ministrante kako se rukuju i cmaču sklanjajući poslednje, simbolične pogranične barijere između njihovih zemalja (sada u nekom višem smislu tek autonomnih pokrajina zemlje Šengenije) ako si gledao kako u minut do dvanaeste ure udaraju poslednje pečate u svoje pasoše, teško da si mogao da ne pomisliš kako je fakat da tebe i tvojih ne da nema tamo, nego vas nema ni u daljoj okolini, zasigurno govori sve što uopšte treba znati o tome u šta ste zapravo ti i tvoja zemlja skrčali ovih skoro pa dvadeset

LJUDI SA BILBORDA

Dobro, do centra Zemuna bilo je lako, tu tek počinju problemi. Pozni je decembar, onaj raspomamni vakat između Božića i Nove godine, i čini ti se da su ama baš svi koji žive u ovom gradu odlučili da se utrontaju i provozaju se Preko, tek da *vide šta ima*. A nema ništa, ili bar ništa što bi opravdalo toliku gnjavažu. Ipak, eto i mene kod Robne kuće, tu se, puf-pant, jedvice utrpavam u prepuni 706 iz ustaničke Batajnice, u onaj neprevaziđeni Ikarusov model „limena kanta“, onaj u kojem je vazda mračno, hladno i smrdi, a sada je još i nepodnošljiva gužva; što sam stariji, to sam neotporniji na stisku, na uzbibani, šmrktavi, mnogoglavi GSP-organizam, na svo to prisilno sardinisanje ljudskih telesina, a znam da me čeka dug put, prelazak preko Brankovog mosta u pet-šest popodne mesecima je već ozbiljan i dugotrajan posao, za to bih vreme lako stigao do Novog Sada, i to sve idući kroz obe pazove i ostale indije. Odustajem na Karađorđevom trgu, sačekaću ovde neku petnaesticu, njih bar ima mnogo, sigurno je manje strašno. I nailazi jedna takva, model kraći i noviji, svetliji i topliji, a bogme i bez preteranog krkljanca, parkiram se preko puta srednjih vrata, oslanjam se o one horizontalno položene rukohvatne šipke koje podsećaju na cevi centralnog grejanja, gnjzdeći se u pozu u kojoj ću moći da uposlim ruke držeći novine, a da ipak ne posrnem pri prvom majstorovom kočenju, prvom od mnogih koje nam predstoji u višekilometarskoj koloni onih koji bi da prođu kroz Uska Vrata Beograda, sa ili bez biblijskih konotacija.

Taman kad se namestih i otvorih novine, pogled mi padne na neki naslikani Prizor Na Staklu prekopta, od srednjih vrata ka

prednjim, kao, bogte, na nekakvu GSP-ikonu, freskopis, šta li? U prvi mah učini mi se da zurim u Zdravka Čolića u negativu, ali ne, nije Čola, ista je to, doduše, ona frajerska zurkica konzervisana iz zlatnih sedamdesetih, ali u pitanju je jedan drugi bejbifejs, samo mnogo goropadnije naravi, usklikuju mu s ljubavlju Duuuu-le-Sa-vić, nekada je igrao fudbal, a sada se bavi... čime, zapravo? Pa, valjda glamuroznim životom Onoga Koji Je Nekada Igrao Fudbal, danas vam je to kanda doživotna funkcija. Okrugao prizor, cela Duuuletova glava je tu, ako sedneš do nje nećeš videti ništa napolju. A do njega prepoznatljiv obris šiški i cvikera Ljilje Smajlović, ali ona izviruje negde odozdo, vidi se samo do vrha nosa, a ispod nema ništa, bar ne za nas unutra. Levo od nje, eto ti i Emira Kusturice, onago celoglavog i *dominantnog*, mokrogorski vetrić mu mrsi kose, i uopšte, sav je nekako antiglobalistički *cool*; na koncu, do prednjih vrata, eno gde je uslikalo i Nenada Jezdića, izvanrednog mladog glumca koji mi se nekako ne uklapa u ovaj pejzaž, ali opet, on valjda zna šta traži tu, na staklu petnaestice koja se evo zaglavila pre nego što se izravnala sa zgradom SIV-a te tiho izdiše u kloпки nad smrznutim asfaltom, pa će nam on to jednom valjda i ispričati, ko zna. A možda i neće, i možda se tu i nema šta za reći, jer „slika govori sve“, ili kako se to već kaže kad se ne želi ništa reći.

Znam, odmah sam povezao, nisam baš toliko blesav, čitao sam i ja novine: te su Glave tu kao deo kampanje u kojoj nam izvestan broj Javnih Ličnosti poručuje da KOSOVO JE SRBIJA. Kažu da su naši gradovi prepuni bilborda sa njihovim likovima, ali to nisam video, ja nikada ne gledam u bilborde, prolazim kraj njih kao mesečar. Video sam, međutim, ovo isto četvoro pre neki dan, u drugom jednom autobusu, na omanjem plakatu gde su svi lepo stali, sve sa porukom. Nemam ništa protiv, neka svako sa svojom glavom čini šta ga je volja - dokle god tuđe glave drži na broju! - ali i ja imam ovo malo glave, pa njome nešto dumam: zašto ti ljudi to čine, i zašto to čine baš nama koji se kiselimo u ovom autobusu, baš kao da se s nama nešto raspravljaju? Pa nešto mislim, ako je Kosovo Srbija onda je sve u redu, i potpuno je besmisleno to tvrditi, isto je to kao da počnete da vičete da

je Firenca u Italiji, svi bi vas gledali kao ludaka, ne zato što govorite neistinu, nego upravo zato što izričete trivijalnu istinu sa žarom onoga koji drži da je upravo otkrio toplu vodu; na drugoj strani, ako „Kosovo nije Srbija“, onda ona tvrdnja sa bilborda i autobusa - tako suprotna i suprotstavljajuća - tu svakako ništa ne može i neće promeniti, pa ispada da ono što se zapravo tvrdi nije da „Kosovo je Srbija“, nego da Mi, dolenaslikani, obznanjujemo da „Kosovo je Srbija“ jer time obznanjujemo urbi et orbi svoju pripadnost „zdravom jezgru“ jednog *bajajućeg konsenzusa* koji se upravo sprema za kolektivni mađijski čin, verujući da će sama tvrdnja da nešto Jeste nekako volšebno omogućiti da to zaista i Bude. Bogu, doduše, takve stvari polaze za rukom (kako je, recimo, nastala svetlost?), ali to i jeste njegova *specifičnost* u odnosu na ljude. Istini za volju, Bog možda i ne postoji, ali taj eventualni ontološki hendikep ne umanjuje snagu njegovog delovanja na ljude; tako je, intencionalno ili podsvesno, valjda i sa ovom porukom: prevratna su vremena, ništa više nije sigurno, eto i Kosovo možda jeste, a možda i nije Srbija, ali neka se zna i neka ostane zabeleženo da smo Mi o tome rekli baš Ono Što Treba Reći.

No, opet, nisam li možda nepravedan prema tim ljudima? Gledam ih iznova, dok se autobus, onako mic-po mic - moglo bi se kraj njega i prošetati - približava zgradi nekadašnjeg CK, jedva četrdesetak minuta otkad sam se ukrao i susreo s Kvartetom Dragih Lica. Jeste, fakat je da među onih dva-tri tuceta Ljudi Sa Bilborda ima i raznog ološa i polusveta, ali ipak, većinom su to čestita čeljad, vredni umetnici, novinari, muzikanti, pisci, štagod. Eto, čak i većina ovih mojih virtuelnih saputnika freskopisanih na spoljnom staklu petnaestice: Emir K. “kao ličnost, jeste to što jeste, a ne može se napisati šta je a da se ne izrekne nešto utuživo, ali je i autor dva-tri sjajna filma, što je valjda više nego dovoljno za jedan pametno utrošen ljudski život; Jezdićevim bravurama se oduševljavam poodavno; prema Ljilji S. ne gajim nikakva lukovićevska osećanja, naprotiv, držim da je ono što ona radi možda politički kvarno, ali, izvinićete me, zanatski bolje od svega što rade oni drugi, a u tom novinskom

(dnevnouređivačkom) žanru. Zašto bih, dakle, nužno i unapred sumnjao u iskrenost tih ljudi i u čistotu njihovih motiva? Ta, neka ih, u redu, jebi ga, „KOSOVO JE SRBIJA“, Klepton je Bog, sudija je peder, život je more, Ana voli Milovana, sve je to Legitimno, glupo je da se svađamo oko toga i mrzimo zbog toga, svačija tvrdnja ionako se eksperimentalno sudara sa Stvarnošću, a ne sa drugim tvrdnjama, pa onda taj sudar preživljava ili pak ne. I neću ja, dakle, Jezdića-glumca ubuduće gledati u pozorištu s manje entuzijazma zato što je Jezdić-građanin rešio da proparadira oko zaklanjajući svojom sablasnom pojavom na staklu moj vidik na reku sa Brankovog mosta kojim upravo milimo, i pojavljujući se u mestimice čudnom društvu i to sa jednom, po meni, prilično olako izrečenom tvrdnjom iza koje stoje prilično nesagledive posledice, a koje neće imati toliko veze s Kosovom koliko sa onom Srbijom koja nije Kosovo („Srbija je Srbija“?!), to jest sa svima nama koji smo preostali kao *istorijski kusus* jedne serije demagoških caka i petparačkih iluzija, serije koja nikako da se završi mada je štetnost njenog emitovanja/zračenja nedvosmisleno dokazana.

Sve ću ja to, dakle, njima lako halaliti, pa i to što velika većina tih ljudi sa bilborda ne pamti kad je ušla u gradski autobus bilo kako drugačije nego u vidu Lika Sa Slike; tjah, ovde je i to odavno *normalno*, patriote i narodoljupci žive u krugu dvojke, na Dedinju ili po mokrim gorama i voze se samo skupim mašinama, hermetički izolovanim od ljudskog znoja i gradskog smoga, a sa ljubljenim Narodom susreću se eventualno subotom na Kaleniću, dočim sumnjivci, plaćenici, izdajnici, defetisti i ostali testamentarni naslednici silnih onih Judinih srebrnjaka klipsaju peške ili se tiskaju u Ikarusovim GSP-eksponatima iz tehničkog muzeja, zanemoćavajući pod teretom tela Bližnjih, dok ih ovi prvi sa stakla mrgodno i strogo podsećaju kako se ima Ispravno Misliti, ako hoćeš biti uvaženi, svugde po ramenu tapšani član društvenog „glavnog toka“, a glavni tok je glavni, brajko moj, bio on u nekoj stvari *u pravu* ili ne, glavni je u pravu već time što je glavni, ergo, u pravu je i kad je u krivu, pa ti sad vidi šta ti je činiti. E, to mi je teško da im halalim, svima koji su bilo kako

i bilo čime doprineli toj banalnoj i bednoj Podeli Uloga, u kojoj su sebi prigrabili uloge Pozitivaca, onih koji možda i lažu ili su u zabludi, ali to čine, brate, nekako *lepo*, a drugima su namenili role Negativaca, onih koji ne sagledavaju stvarnost *naprosto drugačije*, iz nekog drugog ugla, nego su društvena pošast koju treba, ako ne zatući - jer mi smo fini i znamo šta se šika - a onda skrajnuti i prezreti. I pokazivati je namernicima samo kao kakav opominjući *freak-show*.

A opet, možda je to neizbežna cena odbijanja da se učestvuje u onom *bajajućem konsenzusu*, pa je tu džaba jediti se. Svako, na koncu, bira svoj put, moj eto vodi preko Brankove, evo najzad i Zelenog venca, izlazim iz autobusa jedan sat stariji, možda i pametniji, ko zna, evo me gde gledam ono četvoro sa spoljne strane, pa veselo mašem Duuuletu, pa Emiru, pa Nenadu, pa Ljilji, kojoj se odavde vidi i donji deo lica, lica koje takođe po prirodi stvari sudeluje u onom Ujevićevom „pobratimstvu lica u svemiru“, pa na kiosku uredno kupujem *Politiku* - nisam ja bre kao naša Biljana, ja plaćam sve što me zanima... - da vidim koliko je i kako sve danas *razradila* reč i misao sa bilborda, sa tog novog *sabornog mesta naše duhovnosti*, ako sam dobro pogodio taj žanr, a ako nisam izvinjavam se, ja sam ipak tu uljez, samo smorena senka iz autobusa, sa uredno plaćenom markicom za GSP, sa uredno izmirenom pretplatom za PTC, sa uredno rezervisanim mestom na *tamnoj strani bilborda*.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Novogodišnji Sprud!
Date: Mon, December 31, 2007 5:21 pm
To: lukic
Attachments: bildaborda.doc
Size: 61 k
Type: application/octet-stream

RAVNO DO DNA

Ima mislećeg sveta koji ne može, ne ume ili neće da se odrekne izvesnog „viška racionalnosti“ koji uporno učitava u namere i postupke vozovođa pomahnitalog srpskog voza. Zato ih stvarnost uporno pretiče, iznenađuje i izneverava, jer sve ono loše, bedno, glupo ili naprosto blesavo što se dogodi, njima nekako izgleda *nedogodivim*, odviše sumanutim, samoubilačkim, samim tim i nečim što naprosto *nije opcija*. Sve dok se ne pokaže da jeste, na njihovo najiskrenije iznenađenje. Setite se onih nedelja i meseci pred NATO bombardovanje: inače ozbiljni i pametni ljudi uporno su vas, čak i kada su bombarderi iz Aviana već rulali po pisti, ubeđivali kako od svega toga neće biti ništa, i kako će se „Sloba“ - ta, znamo mi njega, vragolana - u poslednji čas nešto već dogovoriti s Holbrukom pa će sve opet biti u najboljem redu, a sve ovo čemu prisustvujemo tek je šarada, pompezna predstava, plašenje mečke, igra živaca. Poznato je kako se to završilo: brodolomom „mudrih analitičara“ koji su ukalkulisali sve faktore, osim onog najvažnijeg - da je Milošević ovaj put otišao predaleko, i da mu povratka odande nema, utoliko pre što on i ne želi da se vraća. A da biste videli da je tome tako, nisu vam bile potrebne nikakve nadnaravne sposobnosti: bilo je dovoljno da pažljivo oslušnete jezik kojim Gazda i njegova propaganda govore. Bio je to jezik koji nije ostavljao prostora za uzmak, za relativizujuća tumačenja, za neki od onih „tipično političarski“ kompromisa, trulih ili konstruktivnih, svejedno.

Pažljivo osluškujem jezik kojim se ovih dana Koštunica Vojislav i njegovo okruženje obraćaju gradu, svetu i kosmosu; takođe, slušam i čitam način na koji se tumače njegovi signali; i jedno

i drugo izgleda mi *odviše poznato*. Na jednoj strani, imamo inokosnog desperadosa, naoružanog spletom bizarnih fiks-ideja, koji više nema kuda nego da ide do kraja - šta god taj kraj bio - u isterivanju svog opsesivnog nauma; na drugoj, imamo plitkoću, konfuziju i nevericu onih koji kao da su rešili da svako ozbiljnije promišljanje puta kojim je krenula Srbija usitne za bakanje tobože samozaštitnih mantri koje se sve nekako slivaju u dve glavne: „nije moguće“ i „neće valjda“.

Žalim što vas moram izvestiti: Koštunica misli krajnje ozbiljno. Batalite sitne kalkulante, koji Koštunicu proučavaju i formatiraju prema svojoj kverulantskoj meri: taj čovek je otišao, verovatno nepovratno, s onu stranu svake Ljudske Mere, on je odavno ubeđen da opšti i odmerava se sa Istorijom lično, i sve ispod tog nivoa *bilateralnih odnosa* uopšte ga ne zanima. I zato, ako to bude do njega, ova će zemlja moći - štaviše, moraće - da ode dođavola, a on će gledati da joj u tome samostrmoglavljivanju pripomogne koliko god bude mogao. A može dosta, pošto predsednici vlada obično nisu baš nemoćni ljudi.

Svi se ovih dana sprdaju s tim kako V. K., eto, namerava da *kazni* Evropu time što će je skratiti i uskratiti za Srbiju, bez koje Evropska unija prosto, jedna, neće moći da preživi. To je, biva, po defaultu smešno jer pokazuje jedno groteskno izvrnuto sagledavanje stvari u realnom svetu. Ali, čini li se vama da je tu Koštunici nešto smešno? Meni on baš i ne deluje kao neko ko je upravo čuo dobar vic. Pre će biti da deluje kao neko ko je pronašao svoju Zvezdu Vodilju i sada je čvrsto rešen da je prati, kroz vodu i kroz vatru. Dakako, to ne bi bilo nikakva nevolja da on ne namerava da i sve nas provede kroz svu tu *falširanu Golgotu* rođenu u čudesnom kosmosu između njegovih ušiju, u rodnom mestu mnogih ljudskih nevolja. Ne bih rekao da Koštunica drži da postoji cena koja bi bila previsoka za ono što on vidi kao „odlučnu i dostojanstvenu odbranu Kosova i Metohije“, ili kako se već sve to zove u jednom uvrnutom parapolitičkom slengu čija drvenastost vonja nadaleko, a ubija polako i neizbežno. Odricanje Srbije od „evropskih i

evroatlantskih integracija“ tu mu je još i ponajmanji problem, on ionako baš ne pati za tim. Ni na poklanjanje nacionalnih bogatstava sumnjivim našim „prijateljima“ iz dalekih stepa nije gadljiv, ako *opravdavaju sredstvo*. Sistematsko truljenje i propadanje, atrofija države i društva, ostavljenog negde po strani od svih glavnih političkih i ekonomskih tokova matičnog kontinenta, nije nešto zarad čega će kosa početi da mu beli. Trajna izolovanost osam miliona ljudi u *šengenskom getu* nije nešto zarad čega ne bi mogao da spava: do Belanovice, Koštunića i drugih svetskih civilizacijskih središta put je slobodan, samim tim nema razloga za brigu.

Zato, ko god misli da je sve ovo što ovih dana slušamo samo jedna *prolazna faza* i *odviše* emotivna reakcija, i da će se Koštunica primiriti čim sagleda posledice svojih nastupa, taj više liči na seoskog vrača nego na racionalno biće. Ne, Koštunica neće pokleknuti i neće odustati: ako bude trebalo da šuruje s radikalima, učiniće to; ako treba da udahne zagrobni život Sovjetskom savezu i Varšavskom paktu, neće se kolebati; ako bude trebalo da cela Srbija protavori u limbu još nedefinisani broj godina, neće mu se učiniti da je to nešto čega bi možda ipak trebalo da nas poštedi. Spisak je daleko od konačnog: šta god bude trebalo da se učini u svrhu virtuelne „odbrane Kosova“, Koštunica će to rado učiniti, i neće mu zadrhtati ruka ni koliko rutiniranom kasapinu koji zavrće glavu piletu.

Kako god da formulišeš *pitanje* Srbije za 2008, Koštunica na njega nema odgovor; osim onog jednog, dakako, kao što onaj Švaba iz uzrečice ima svoje tra-la-la. Taj čovek se upravo sprema da veoma, veoma skupo košta Srbiju, i naivno je misliti da će pristati na manje od toga. No opet, ništa od svega toga nije problem samog Koštunice, i besmisleno je ljutiti se na njega što je takav. Srbija sama, a naročito srpska politička elita - uključujući i onu kojoj tepamo da je demokratska - kriva je što se našla tu gde je, i što zavisi od sve neartikulisanih hirova jedne molijerovske smešne precioze visokih pretenzija i sve nižeg stepena političke uračunljivosti. Lek protiv ove

▼ Teofil Pančić

vrste virusa može se naći na biralištima, i samo je do Srbije hoće li ga upotrebiti, pa prodisati. Ako neće, neka čuti, to je onda i zaslužila, i neka pusti raspojasane otmičare da survavaju pomahnitali srpski voz gde god žele, pa i ravno do dna, pa i ako pruge više nema, pa i ako je tamo dole prokleta duboko, prokleta mračno i prokleta tvrdo.

@ ||||| x |

From: teofil
Subject: Božićni Sprud!
Date: Mon, January 7, 2008 5:47 pm
To: lukic
Attachments: maxnit.doc
Size: 50 k
Type: application/octet-stream

IDEOLOGIJA ŠILJKANIZMA

Odavno me opsega fenomen izvesne „nestvarnosti“ dobrog dela naše političke (kontra)elite: mnogi od tih ljudi, naime, više deluju kao *likovi* nego kao *ličnosti*, ako razumete šta hoću da kažem. Evo, pogledajte samo kandidate za predsedničke izbore: ima tu i anonimnih statista iz masovnih scena (neki Dobričanin), i živopisnih likova srpske realističke pripovetke XIX veka (Rističević), a imamo čak i metohijsku Hilari Klinton, koja likom i delom podseća na svoj američki model tačno onoliko koliko pećka čaršija podseća na Menhetn (Milanka K.). Ipak, čak i u tako oštroj konkurenciji, Velimir Velja Ilić se ističe: u njegov je javni lik ugrađena, i od njega već posve neodvojiva, stanovita neodoljiva *animiranost*: njegovi postupci, rečnik, način na koji besni, sve su to svojstva izvesne sorte crtanih likova, recimo onih koji vazda nastradaju od Duška Dugouška. S jednom razlikom: crtani likovi ne mogu da vas ritnu u koleno, a Velja to može, kao što Vlada Ješić odlično zna. E, baš taj šut u koleno najbolji je dokaz da Velja ipak postoji u četvorodimenzionalnom prostoru; uostalom, da nije tako, Republička izborna komisija ne bi ni uvažila njegovu kandidaturu, kao što, na primer, nema šanse da bi priznala Patka Daču za kandidata, pa taman ovaj imao potreban broj validnih potpisa. Uostalom, odakle Patku Dači uverenje o državljanstvu?!

A sada sasvim ozbiljno... Posedujući nekakvu rudimentarnu svest (ili bolje rečeno: instinkt) o političkom marketingu, Velimir Ilić uistinu se *samoproizveo*, precizno izgradio i usavršio konture lika koji sada sa uspehom igra, tako da ono što gledamo i slušamo, a što je produkt „krojačke radionice

Ilić“ jeste zapravo ovaploćenje jednog *fantazma autentičnosti*. Drugim rečima, lik koji - objektivno gledano - pati od neke vrste napred spomenutog *viška animiranosti*, istovremeno nastoji da se prikaže kao Šampion Autentičnosti, kao idealni maneken jednog *geopolitičkog fantazma*. Može li to malko jasnije? Može. Ilićeva strategija, ne od juče i ne samo za ove izbore, bazira se na tome da svojim glavnim konkurentima, kao i svima ostalima koji mu nekako stanu na put, odrekne „autentičnost“, to jest da barem implicitno porekne legitimnost njihovih vladalačkih pretenzija među Srbijem; dakle, za razliku od njega, oni imaju Problem, a taj je problem u tome da sadrže izvesnu urođenu falinku „neautentičnosti“: ili nisu Srbi, ili nisu Srbijanci, ili su Beograđani (što znači da su „otuđeni“ od jednog kulturološkog fantazma Autentičnosti, koja - u svojoj „srpskoj“ varijanti - može prebivati samo u idiličnim šumadijskim pejzažima; ovo otkriva stanoviti *hajdegerovski potencijal* u čačanskog mislioca...), ili su Vojvođani, što ukazuje na kulturološko-mentalitetsko-etničku „nečistost“ kao neotklonjivo nasleđe Crno-žute Monarhije, ili vode neautentični, ne-srpski i ne-domaćinski život (narkomani su pa zato imaju sumnjive *nešumadijske podočnjake*, ili “imaju dečka,, etc.) ili su već ovako ili onako zastupnici nekih mračnih Ne-Naših Interesa.

Čitao sam ovih dana bar šesnaest Ilićevih intervjuja; dakako, u svakom se iznad svega žali na svoju medijsku diskriminisanost... No, mnogo je zanimljivije od toga kako se Ilić samodefiniše u odnosu na konkurenciju: Tadić je licemerno prikriveni, a Jovanović bestidno otvoreni zastupnik Zapada, a Nikolić je marionetski eksponent/gubernator Istoka; u sredini, dakle, stoji samo On, Velimir Ilić, *grassroots* narodni tribun, lociran u sam epicentar tog *fantazma autentičnosti*, bezbedno udaljen i od Vašingtona, Brisela i Moskve, ali bogme i od prestonog Beograda, koji je i sam identitetski razvodnjen, manjkav, zaražen virusom Drugosti. Zato je samo on, Ilić Velimir, garant „prave narodne politike“, koju može da vodi samo *pravi srpski domaćin*, ovaploćen baš u njemu.

Dakako, kao što je izmislio samog sebe u onom svojstvu u kojem se najradije pojavljuje, Ilić je tako izmislio - tačnije: upotrebio gotovu izmišljotinu nadriromantičarske „narodoljubive inteligencije“ - i lik *srpskog domaćina*. Takav, naime, manjim delom odavno ne postoji, a većim nikada nije ni postojao. Dakle, „srpski domaćin“ iz ilićevskog diskursa naprosto je izmaštani ideal-tipski obrazac jedne pasatističke *kulturološke nostalgije*. Kao takav, on se odavno nastanio u domenu *paklenog šunda*, a kobno je ispuštati iz vida da je izvesna vrsta šunda sa „spasilačkim“ političkim pretenzijama ubila više ljudi nego puške i cigarete zajedno. To kao da je najbolje od svih shvatio Corax: on pogađa pravo u srce problema kad Velju crta obuvenog u opanke-šiljkane. Zašto to nužno izaziva prepoznavajući, katarzični humorni efekat? Ne zarad - kako bi to zaključila druga liga NSPM-mislilaca, u svom već poslovično tužnom odsustvu lucidnosti, talenta i stila - nekakvog (malo)građanskog sprdanja nad opancima kao nečim „seljačkim“, nad čime se tobože ti „pokondireni inteligenti“ gade. Ne, problem je opet u *iskonstruisanosti* Ilićeve „autentičnosti“: u naših dobrih dedova i baka, opanci su samo obuća; u Ilića, oni su *ideologija*. Razlika između to dvoje velika je kao ovaj svet.

Ono što Ilića čini „najdesnijim“ u trenutno relevantnoj ponudi jeste to što je on najbolji eksponent svih zamislivih desničarskih fantazama. U poređenju s njim, Nikolić je tek kolebljivi eklektik, sa jakim natruhama neiskorenjivog levog populizma (a baš takav je, uostalom, i sam svetonazorni profil radikalne stranke; zato i jeste tako skandalozno privlačna ovdašnjem biračkom telu). Nikolić vam deluje kao savršeni model prosečnog srpskog *evrimena* na prelazu milenijuma, kao pravo „dete komunizma“, isplivalo iz naplavina ekspresne urbanizacije: seosko-prigradski provincijalac koji se prvo dočepao Kragujevca, a onda i Beograda, i ne misli u tom smislu ništa da menja; njegova javna „nostalgija“ otuda ne ide dalje od vikendaškog pečenja rakije na seoskom imanju. Za razliku od njega, Ilić želi da simbolizuje onu Srbiju koja se (tobože) nikada nije ni mrdnula od kotla sa džibrom (osim koliko mu je trebalo ne bi li magistrir'o); otuda je

PROTIV SALMONELE

Prva izborna runda je, dakle, završena, i sada se obavlja ritualni *body count*. Naravno da neću odoleti izazovu da se pridružim. U onoj noći posle izbora sa raznih strana se moglo čuti kako je „Vojislav Koštunica najveći gubitnik ovih izbora“. To me je, čemu kriti, jako obradovalo, i ta me je radost držala sve dok nisam prespavao i setio se da je ta vest divna, ali je baš prava šteta što uopšte nije tačna. Šta da se radi, jutro je iznova treznije i mamurnije od večeri.

Trećeg dana posle prvog kruga izbora, stvari u Srbiji, naime, stoje ovako: 1. Vlada će potpisati, a Skupština potvrditi krajnje dubiozni naftni aranžman sa Putinovom Rusijom, a Demokratska stranka će u tome poletno učestvovati; 2. od predizbornog potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju po svemu sudeći neće biti ništa. Čak i ako se ono ipak dogodi, Koštunica ima i volje i načina da u Skupštini zamrzne njegovo ratifikovanje; 3. Premijer ove nesrećne zemlje, čovek čija stranka samostalno verovatno ne bi probila cenzus, ima još desetak dana da ležerno cinculira i birka koga će „podržati“, znajući da je Nikoliću koristan, a Tadiću takoreći neophodan, i da niko neće ni pomišljati da ga ljuti.

Čovek u ovakvoj situaciji slabo liči na gubitnika; doduše, ne liči ni na pobednika, barem ne na duži rok i u nekom suvislom smislu; najviše liči na nekoga ko se parkirao posred tramvajske pruge, nit' se kreće niti drugima daje da prođu, kolona tramvaja se nakarikala iza, mogli bi lako da zgrome to malo njegove limarije, ali neće, „ljudi smo“, čeka se *pauk*

koji uporno ne dolazi, a on sav taj džumbus gleda iz prikrajka uživajući u sopstvenoj besvrhovitoj, savršeno beskorisnoj „važnosti“.

Oni koji ne mantraju kako je Koštunica jedini gubitnik ovih izbora imaju drugu mantru, realniju, a opet nekako sasvim plitku: „samo Koštunica određuje pobednika ovih izbora“. Šta to zapravo znači? Da ostanemo pri tramvajskoj metafori, ispada da je predsedniku vrlog DSS-a dato za pravo da odabere koga će da propusti dalje pre nego što se iznova uparkira posred pruge, pa sada treba svi da mu se umiljavaju, dok Njegovo Mrzovoljno Veličanstvo ne presudi... Šta je tu stvarni problem? Ne samo groteskno prenaduvani „presuditeljski“ značaj jedne izborna sve minornije političke figure, nego nešto mnogo ozbiljnije i dugoročno štetnije: prilično je verovatno da je V. K. u poziciji da bira „sparing partnera“ s kojim će u dogledno vreme nastaviti da sprovodi svoju, koštunijansku politiku; drugim rečima, i Nikolić i Tadić su upotrebljivi pod uslovom da se prilagode „magistralnoj liniji srpske politike“, a to je baš njegova linija: možeš trubiti koliko hoćeš, i pokušavati da je zaobideš sleva ili zdesna, na kraju ćeš se pokorno vratiti u kolonu i zauzeti svoje mesto u Premijerovoj pratnji. Ili ćeš vegetirati u opoziciji, što Velikim Momcima ne prija, jer tako mnogo teže podmiruju *bezbroy gladnih usta* angažovanih u njihovim strankolikim političkim manufakturama.

Šta može Boris Tadić da uradi u ovakvoj konstelaciji? Jasno je da će on sledećih dana vabiti i DSS, i Velju, i LDP, i Mađare i sve živo što bi moglo nekako da mu namakne pobeđu. Jasno je, međutim, i to da će ga svi zasuti svakovrsnim uslovljavanjima, i da će on mnogima morati da obećava stvari koje se zapravo međusobno isključuju. Uzmimo za primer samo DSS-ovo i LDP-ovo gledanje na Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (i sve što ovaj podrazumeva), da ne idemo dalje od toga. Gledano onako sa Marsa, ili sa galaktičkih moralnih visina naših Ljutih Kolumnista, Još Ljućih Blogera i Najljućih Forumša (zanimljivo je kako Ljutina raste s porastom anonimnosti...),

Tadić je sve to svojom njanjavom kunktatorskom politikom i zaslužio, i pravo mu budi, neka se sad krčka u svom sosu, šta nas lepo briga, to više nije naš problem, neka nas probude u ponedeljak oko podneva i kažu nam ko je pobedio. Hja, postoji taj neki sindrom kod Javnih Izražavača Mišljenja (ne izuzimam sebe) da je najvažnije biti Dosledan i Radikalan, *zajeban Baja*, opaučiti svima sve po spisku - a eklektičko oklevalo bez ozbiljnije vizije kao što je Tadić je tu prirodna žrtva... - i sve je to OK dok nekako ostaje u *granicama žanra*; nevolja nastaje kad odveć narcisoidno pobrkaš dursko prangijanje svoje vagnerolike *tastaturne simfonije* sa običnom, „banalnom“ građanskom (ne)odgovornošću, pa pomisliš da je sve to što si tako lepo sročio dovoljan razlog da *stvarno* ne izađeš na izbore, pa čak i da drugima preporučiš to isto. Hvala lepo, nisam iz te priče: to što nemam nikakvih iluzija za koga ću glasati jedna je stvar, ali naravno da ću glasati! To ni jedne milisekunde nije bilo niti će biti pod sumnjom! Jer, to je naprosto *higijensko-samozaštitni akt*, nešto kao pranje ruku pre jela. Doduše, i tada ti se može desiti da zapatiš salmonelu jer neko drugi - recimo, kuvar - nije oprao ruke, ali barem si sam učinio sve što si mogao, sveo si rizik na objektivni minimum... Čovek ne može da odgovara za ono što (ne) čine drugi ljudi, ali bi trebalo barem da odgovara za sopstvene (ne) postupke.

Alternativa ovome dobro je poznata, došla nam je iz Kragujevca, i ne namerava da se zaustavlja pre Karlobaga. O tome je suvišno trošiti reči, kao da tu ima ičega još nejasnog, To se samo *ima izbeći*, kao nekakva prilepčiva boljka, koju se daje karantinizovati ako se ljudi dobro organizuju. Doduše, tačno je i to da svako na koncu dobije vlast kakvu zaslužuje, pa možda i Srbija među koštunjavim šljivama, Srbija mnogo čime zaludena i u mnogo čemu zagubljena, zaslužuje baš Nikolić Tomislava, ali s time ću se *svim srcem* složiti tek nakon što prethodno učinim sve što je u mojoj moći da ne bude tako. Ako to ne učinim, bivajući čak isprazno ponosan na svoju lagodnu pronicljivost, to će značiti da sam ga i ja

doveo na vlast, da je i deo mog lika sadržan na njegovom basterkitonovskom licu. Ako ga neko hoće, neka mu ga; ako ga neće, neka to i pokaže. Ne moraš biti ljubitelj Borisa Tadića da bi redovno prao ruke.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Jovanjski Sprud...
Date: Wed, January 23, 2008 9:22 pm
To: lukic
Attachments: jovan.doc
Size: 43 k
Type: application/octet-stream

SAMO COOL

Nemački vozovi brzi su skoro kao francuski, ali sa savešću im izgleda ide nešto sporije: Nemačka železnica (Deutsche Bahn) tek je pre neki dan zvanično priznala svoj preko šezdeset godina stari i, uostalom, opštepoznati greh: „bez saradnje železničke mreže sistematsko ubijanje miliona ljudi nikada se ne bi moglo dogoditi“ (Guardian, 23. 1. 2008). Pa dobro, bolje ikad nego nikad, bolje išta nego ništa: mrtve to neće oživeti, ali će žive podsetiti na nešto što naprosto obožavaju da zaborave: da istorijsko Zlo nije neka apstraktna, metafizička sila, rođena izvan i iznad čoveka, te kojoj se čovek, samim tim, ni ne može odupreti. Nisu, dakle, ljude u Aušvic i drugde dopremali samo zli SS-ovci, sablasni Gestapo i bestidni Vermaht, nego i *obični, dobri, porodični ljudi* koji su samo-radili-svoj-posao vozeći lokomotive, mada su savršeno dobro znali i ko je u tim vagonima, i zašto je tamo, i šta će dalje s njima biti. Jer, i esnaf železničarski ima valjda neku svoju esnafsku čast, neku pružnu varijantu Hipokratove zakletve, i valjda mu je zabranjeno činiti bilo šta što će njegovim putnicima škoditi, kamoli doći im glave. A ako nije tako, ako je priča o časti esnafskoj i opšteljudskoj samo patetično tamburanje bez uporišta u činjenicama života, onda hajde da svečano abdiciramo od svega ljudskog, hajde lepo da proglasimo da smo mašine, mehaničke tvorevine koje beslovesno čine ono za šta su programirane, i mirna Bosna, zbogom iluzije, dobar dan, tugo, i već sve po redu...

Srđan Aleksić nije bio od ljudi koji su smatrali da im Zla Vremena mogu poslužiti kao izlika sopstvene obezluđenosti. Srđan je Aleksić ustao, bezinteresno i beznadno, onako kako to rade samo Gospodske Duše, u odbranu drugoga čoveka, čija jedina krivica je

bila sadržana u njegovom imenu. Usred kanibalskog rata i pokolja u bosanskom i hercegovačkom karakazanu, taj se trebinjski mladić suprotstavio brahijalnoj, amoralnoj Sili u vidu četvorice naoružanih bilmeza - iza kojih je stajalo nešto više od puke fizičke sile: samouzeto „pravo“ jedne genocidne tvorevine, tada još oblaporno krvožedne - namernih da posve zatuku njegovog prijatelja Alena Glavovića, tog čoveka nepoćudnog imena i vere, onako nepoćudnog kako su nepoćudni bili oni koji su efikasno razvoženi po konc-logorima i gubilištima diljem Reicha, uvek pouzdanim vozovima Deutsche Bahna, čije visoko profesionalno vozno osoblje vas nikada neće ostaviti na cedilu, nasred pruge, na pola puta do odredišta. I tu je svoju Pobunu Srđan Aleksić platio glavom, Zlo ga je zatuklo i dotuklo, čizmekalo ga je i kundačilo kezeći mu se u lice, i iz toga bi valjda trebalo da zaključimo kako se ne vredi suprotstavljati, da ne prodeš kao Srđan, nego treba biti sluga pokorni, kao onoliki trudbenici Deutsche Bahna, ili možda kao oni bezbrojni vozači autobusa iz Srbije koji su razvozili srebreničke muškarce u ono vrelo leto '95, a da se nisu preterano raspitivali kuda i zašto, i kako to da niko nema povratnu kartu... Uostalom, mora da su imali, ti naši tako simpatični brkati Majstori, uredno overeni Putni Nalog, tako da je sve u najboljem redu i nema šta koga da hvata sekiracija; još ako su pale i dobre dnevnice, ih... O ostalome mislićemo za šezdeset godina, ako se baš bude moralo, a ako ne, e onda još bolje, živ mi bio pobratime, Hristos se rodi, vaistinu se rodi, i sve već redno, ta ljudi smo, nismo Turci.

Ovih je dana obeleženo petnaest godina od smrti Srđana Aleksića, tog mladića koji je lekciju iz etike održao i onima što sviraju u diple i onima što predaju etiku, a koji su đuture - čast izuzecima - tih krvavih dana burevjesnički tercirali Sili Zla, ili se pred njom pokorno krili u mišje rupe, iako nisu bili ni u približno istoj opasnosti kao Srđan, iako njihovo protivljenje Zlu, da ga je počem bilo, ne bi, gotovo je sigurno, dovelo njihov život u opasnost. Možda bi ih, doduše, na razne načine *inkomodalo*, što se da preživeti, ali pokazalo se da je to malo previše, za mnoge, za većinu, malo odviše i *preko jago*. Sva sreća da priča o Srđanu i o nemačkim vozovođama nema nikakve veze „s našom aktuelnom društvenom stvarnošću“, jelda?

ishod ovih izbora tek *status quo*, što je svakako frustrirajuće, nedovoljno, čak bedno, osim u poređenju s onim što bi bilo da je izborni rezultat bio drugačiji. Sad shvatam šta znači ona floskula „pozitivna nula“...

Vidi vraga, izgleda da i ne mora da bude tako?! U trenutku nastanka ovog teksta jedva da je prošlo 48 sati od saopštavanja prvih izbornih rezultata, a neki nimalo zanemarljivi *tektonski procesi* su već krenuli. Vlada Srbije možda se upravo na naše oči raspada, a i ako preživi, ne vidim šta bi to moglo ozbiljnije i na duži rok da je zakrpi. Eto nama novog potonuća notorne ovdašnje „analitičarske pameti“: od nedelje uveče slušamo ceo jedan hor koji mudruje kako će Koštunica, koji da je „najveći gubitnik ovih izbora“, sada naprosto morati, onako do nogu poražen i ponižen izbornim rezultatom, malo da smanji doživljaj, i da pusti DS-u glavnu reč u Vladi, i to za početak tako što barem neće opstruirati potpisivanje vajnog „političkog sporazuma“ sa EU, kao kakvog-takvog erzaca za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Nevolja sa ovdašnjom analitičarskom pameću, gotovo bez razlike s obzirom na političke preferencije analitičara, jeste štrebersko i neodustajno insistiranje na racionalnosti postupanja političkih aktera. Otuda u poslednje vreme stalno „promašuju“ belanovičkog Mislioca. Poduže već upozoravam da su Koštunica i njegovo okruženje (verovatno bespovratno) otplutali ka nekoj vrsti suicidalne političke sumanutosti, da je „Kosmet“ postao njihova psihotična fiksacija, zarad koje bi bili spremni da spale i mnogo vrednije i važnije stvari od jedne ionako beznadno trule vlade. Zato im je samo dan i po nakon izbora bio sasvim dovoljan da krenu u bombašku kontraofanzivu, s namerom da očuvaju em svoj ničim zasluženi dominantan položaj u izvršnoj vlasti (dok se još može), em dosadašnju izolacionističku politiku prema EU. Najbizarnije od svega je što je to na neki perverznan način jako dobra vest. Zašto? Zato što Borisa Tadića praktično onemogućava da nastavi da pliva na talasu političkog oportunitizma, čemu je sklon u svakoj situaciji, osim one kada ga sateraš u ćošak i prinudiš ga da se brani. Sve mahnitiji Koštunica čini (mu) upravo to, i to tako nedvosmisleno

da se čak ni Tadiću ne bi smelo omaći da ne iskoristi ovako raskošnu priliku. Drugim rečima, da su ga Koštunica i Ilić makar malo „ispoštovali“ (zemunskim jezikom kazano), Tadić bi se lako i zadovoljno vratio u želatinozno nirvanističko stanje u kojem je vegetirao do predizborne kampanje. Sada će mu to biti znatno teže, mada će - naučili smo toliko o njegovom političkom mentalitetu - verovatno učiniti još neki „pomirljivi“ pokušaj u tom pravcu. Daj Bože da mu to ne uspe, i da ništa ne urazumi razularene Koštuničine talibančice!

Od ovog „izvora“ vode, dakle, dva putića: jedan je da se strasti nekako smire, da svi uvuku rogove, i da se Veliko Truljenje spokojno nastavi. Lepo Koštunici jer vlada, lepo Tadiću jer se slikuje okolo i *ispušta predsedničke zvuke* (da parafraziram Mišu Vasića), lepo njegovim namnoženim japi-haharima, jer zauzimaju tolika važna i unosna mesta. No, evidentan i čini se nepomirljiv raskol oko (ne)potpisivanja političkog sporazuma sa EU znatno umanjuje šanse za takav rasplet. U sledećih nekoliko dana ćemo videti šta će od svega toga biti, no evo scenarija koji je, čini mi se, realistički i optimistički istovremeno: DSS & co. definitivno prelaze na stranu radikala i SPS-a i zahtevaju da se prokletoj Evropskoj uniji da šut-karta; Demokratska stranka i G17 ne pristaju, Vlada puca po šavovima, i raspisuju se prevremeni parlamentarni izbori, verovatno zajedno s pokrajinskim i lokalnim, dakle na proleće.

Zašto bi ovo bila divna vest? Zato što bi ona predizborna krilatica da su predsednički izbori „referendum o evropskoj budućnosti Srbije“ u slučaju prevremenih parlamentarnih izbora bila 101% tačna. Iluzionisti, prelive i ostali „trrećeputni“ šibicari izgubili bi sadašnji široki manevarski prostor, i Srbija bi imala jasan izbor između jedne kolone u kojoj bi stupali DSS, NS i SPS pod vodstvom radikala, i druge u kojoj bi bili – kako god to „tehnički“ izgledalo - DS, LDP, G17, LSV, Mađari i Ljajić, a verovatno i Ugljanin, pošto u takvoj konstelaciji teško da bi mogao bilo kome da objasni neki drugačiji izbor. „Referendumsko pitanje“ bilo bi prosto: jeste li za to da Srbija i njeni građani nastave

Lako je Dancima: kod njih je „nešto trulo“ bilo još u Šekspirovo doba; trulež se u međuvremenu povukla znatno južnije, valjda joj ne odgovara hladna klima. Sudeći po ovome što se poslednjih dana dešava, ubrzo bi na kraju svake „kulturne manifestacije“ (tribine, promocije, koncerta, otvaranja izložbe, pozorišne predstave, filmske projekcije) trebalo izgovoriti *mantru zahvalnicu* Obrazu zato što nije sprečio održavanje dotičnog događaja, *a mogao je*, kao u onom vicu u kojem se raspilavljani sovjetski građani dive dobroti druga Lenjina koji mazi decu po glavi, *a mogao bi sve da ih pobije*. Jer, *Obraz* i slične fašistoidne falange ovde kanda postaju leteći/teleći odredi za hitne intervencije u kulturi, nekakav politartistički JSO, ili možda ponajpre (para)pravoslavni SKOJ. Sudeći po mlakom otporu na koji nailaze, uključujući i benevolentnu ignoranciju od države, možda nije daleko dan kad će komesarska uloga *Obraza* & co. biti i institucionalno uređena. Naime, „obrazovska“ i ostala kamarila mogla bi biti angažovana i iz budžeta honorirana da izigrava ono što su u komunizmu bili „izdavački saveti“: ništa nisi mogao da objaviš ako to ne aminuje „izdavački savet“, kao paternalistička organizacija zadužena da brine za Ideološku Budnost. Pretpostavljam da je *Obraz*, kao svako pravo amatersko kulturno-umetničko društvo, već formirao likovnu, muzičku i literarnu sekciju, a možda i klub kino-amatera, tako da mu neće nedostajati kadrovska osnova, a sve ostalo je stvar dobre volje. Koje, vidimo, ne nedostaje.

Mutantna Srbija kakva nastaje na naše oči, Srbija kakva nije bila ni 1991, Srbija u kojoj su histerija i psihotično bunilo iz dana u dan sve agresivnija zvanična ideologija, verovatno i zaslužuje *Obraz* kao svoju patrolirajuću versko-nacionalističku falangu, kao svoju varijantu homeinijevske islamističke milicije. Famosni, po defaultu nerazmrsivi kosovski čvor još je od 1981, a naročito od 1988, permanentni izvor „vanrednog stanja“, i to sada ulazi u terminalnu fazu. Eto sjajne prilike za svako malo nedojebano govno da pronade Smisao Života! A možda ga, jebote, i u *Qriru* intervjuišu, blago ocu, blago majci! Eto prilike da se pri samom startu zakržljala ljudskost, da se neizlečiva

ništavnost „transcendira“ uz pomoć kamena, motke ili šta se već nađe pri ruci, da se infantilno-patološkim nasilničkim porivima balavim upišanaca podari aura „uzvišene borbe za Našu Stvar“, koja god to stvar bila! Juriš, drugovi, pardon - braćo!

Nema nikakve sumnje da su sve te falange samo spoljni simptom, i da same po sebi ne bi bile veliki problem, kada se iza njih ne bi krilo nešto mnogo veće i opasnije. Svugde, uostalom, ima i neonacista, i rasista svih vrsta, i verskih fanatika, ali takvi tavore na margini, izazivajući apsolutni odijum velike većine društva, uključujući i sve relevantne medije i političke stranke, bile one „leve“ ili „desne“. U Srbiji, zemlji čiji je premijer poletno saradivao u časopisu *Obraz*, ono što zastupaju *Obraz*, *Dveri* & co, ako i nije sam mejnstrim, samo središte dominantnog vrednosnog sistema, onda svakako nije ni daleko od njega. Zamislite to kroz sliku Sunčevog sistema: ako je srce ovdašnjeg mejnstrima Sunce, onda su *Obraz* i društvo negde oko Merkura, što je *very hot*; u normalnom, liberalnom društvu, bili bi daleko iza Plutona, u tzv. Kujperovom pojasu, na temperaturi veoma bliskoj apsolutnoj kosmičkoj nuli, na mestu odakle se Sunce vidi kao samo još jedna tačkica u moru sijajućih tačkica. A kako se tome čuditi, kad se i sam Koštunica - mislim, čujete li vi tog čoveka? - neopozivo otkao od matične planete, pa sad jezdi bezglavo svemirom kao asteroid, i sam bog zna koliko će milenijuma proći dok se negde ne prizemlji?! A u tom ga bauljanju prate ne samo otkaćeniji od njega, nego evo i psihologa Tadića kako mu tercira, tražeći za sebe mesto dr Spoka u toj posadi? Halo, graund kontrol tu mejdrž Tom, ima li koga prisebnog Out There?! Ima li uopšte inteligentnog (pa još i odgovornog) života za komandnim tablama otkaćenog svemirskog broda zvanog Srbija?

Kako rekoh, nova Srbija nastaje na naše oči, i ovih dana se uživo pišu i stvaraju pravila života u njoj. A nigde u pravilima ne piše da taj život mora biti *intelligentan*. Zato, ko bez otpora prespava ove dane, niko mu posle neće biti kriv. A zamislite tek mnoštva kreativnih mogućnosti koje se otvaraju kad Kosovo i formalno

▼ Teofil Pančić
proglasi nezavisnost! Jer, Kosovo je idealan, nezamenjiv izgovor za sve arbitrarniju vladavinu bizarnih opskuranata i antologijskih budala, i teško je i zamisliti razmere štete (o sramoti da se i ne govori) koju su ti ljudi u stanju da načine, samo ako im se dozvoli. A koliko ja vidim - nisu oni ti kojima se nešto dozvoljava, nego oni *izdaju dozvole*. Onda kad su dobre volje, dakako.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Obraz/ovni Sprud!
Date: Thu, February 14, 2008 12:26 am
To: lukic
Attachments: obrazina.doc
Size: 45 k
Type: application/octet-stream

ALL STARS PARADA

Za manje od dva sata, pred nečim što je nekada bilo Savezna skupština, a sada je nejasno šta je, usred teritorije koja je nekada bila država, a sada je još maglovitije šta je, trebalo bi da počne Veličanstveni Narodni Miting u organizaciji „Vlade i parlamentarnih stranaka“. Cela je zemlja stavljena na izvol'te tom događaju, besplatni su vozovi, besplatan je parking, ko zna, možda bude i baklava i boze na mukte, u spontanoj režiji sirotih *Goranaca i onih koji se tako osećaju*, ne-učestvujući građani biće preventivno odstranjeni iz centra da ne smetaju, ne žali se ni para ni infrastrukture, raspomamljeni paradržavni mediji talambasaju kao da je smak sveta, i samo još Bracika Kertes fali, da zagrmi koju ni po babu ni po stričevima, pa da sve bude baš *nostalgično*, da ne rečem *retro*. Godina je 2008, a ne 1988, kao što bi se moglo pomisliti, a Narod se ima Dogoditi u ime „odbrane Kosova“ koje da su nam nepravedno oteli (pa ćemo mi sad zato organizovano da im se najebemo majke, ali „kulturno“). Dočim se Narod te 1988, i toliko puta docnije, događao, hm, gle, takođe zarad „odbrane Kosova“ i tako toga. Pa će kanda biti da je ovo danas veličanstveno i spektakularno finale jednog dvadesetogodišnjeg herojskog napora/otpora. Pa nekako ispada da je napor bio prilično uzaludan i bezveznjački odigran, ali nema veze, nije važan rezultat, važan je trud! Ah, da, nedostajaće i Milošević Slobodan da, kao onda, utešno objasni da će da ‘apsi, ali bez brige, njegov je duh živ da življi ne može biti, čak se razmnožio deobom i naselio mnoge duše, uključiv i one Na Visokom Položaju.

Još, velim, nije započeo taj pašičevski „veliki narodni odisaj“, ne zna se još ništa o tome koliko će duša tamo biti i kako će sve

one iskazati svoju duševnu ranjenost, pa je valjda pravi trenutak da se postavi poneko pitanje. Najpre, šta se ovime želi postići? No, još je važnije ovo: kako će se znati da je *The Miting uspeo*, da je postigao tu svoju svrhu, koja god bila? Koji su kriterijumi, i ko ih određuje? Da li je važan samo govor brojki, i hoće li uspeh biti ako se okupi milion, dva ili tri miliona ljudi? Eno neuporedivog Vučić Aleksandra kako danima zaziva „najveći miting u istoriji Srbije“, implicirajući da *size does matter*, i da će poruka tako biti jasna. Šta, međutim, ako se okupi samo stovest hiljada duša, nahvatanih na najčudesnije načine odlično uvežbane još u socijalizmu, a što bi ipak bilo skandalozno malo za događaj iza kojeg stoji Država? Dakle, hoće li to onda biti neuspeh - i čiji neuspeh? I u čemu se uopšte razlikuju jalovost i poraz pred manje publike od jalovosti i poraza pred više publike? Uostalom, zamislimo - koliko god besmisleno i groteskno to bilo - da celih tri ili četiri miliona ogorčenih Srba protestno preplave Beograd: koji bi to efekat proizvelo? Reklo bi se da niko ne gaji čak ni iluziju da zna bilo šta nalik odgovoru na ovakva i slična pitanja. „Veličanstveni miting“ otuda nema nikakvu suvislu svrhu, niti može voditi bilo čemu artikulisanom, bilo čemu određenom. Njegova je jedina svrha da *bude*, a važno je da bude jer je to imanentno logici „antibirokratskog“ žanra, po kojoj se ovakve manifestacije standardno odvijaju evo tačno dvadeset godina, kao važna prateća pojava univerzalnog (samo) srozavanja Srbije.

Boris se Tadić u poslednji čas izvukao od samoskrivljene bruke sopstvene *kertesizacije* i zaždio u Rumuniju, što je možda dobar signal: možda je Demokratska stranka napokon pronašla nekog efikasnog belog maga koji uspeva da neutrališe Koštuničine parapsihološke moći nad predsednikom ove države. Ili su Tadiću nekako ipak u poslednji čas objasnili da baš nigde na vidiku, od Horgoša do Preševa, nema majci tog glasača DS-a iz devedesetih koji bi dopustio sebi da se ovog popodneva nađe tamo, pa sve da mu obećaju i članstvo u kakvom Upravnom odboru: neke se stvari naprosto *ne rade*, i tačka. Pristojan čovek uvek bira društvo; Tadić inače rado ističe da se bori za pristojno društvo.

U vezi sa Događajem kojeg, bodrijarovski rečeno, možda neće ni biti, to jest, možda se neće ni dogoditi samim tim što će biti bez suvislog sadržaja, i što će biti samo jedan dozlaboga izandali ritual, dakle, „ništa novo“, sve vrvi od pitanja, a razumnog odgovora nigde, i biće da ga neće biti ni posle samog (ne)događaja. Dakako, sva se ta pitanja mogu bez ikakve štete sažeti i sliti u jedno, u ono poznato: „čemu ovo služi, a još i ne radi?“. Ali, možda to ima i dobru stranu, jer je ono što se upravo sprema da bude, uistinu možda i poslednji čin jednog bučnog, a ispraznog igrokaza koji je na daskama već dvadeset godina, dakle, od one nezaboravne 1988. Od tada do danas, sa kraćim pauzama, traje taj razgalamljeni populistički cirkus, dvadeset je godina kako se sav politički, moralni i intelektualni šljam i talog ove zemlje, u jednom trenutku srećno okupljen na i oko vlasti, dočepao ovakvih huškanja i zborovanja kao sjajnog metoda za opstanak na vlasti, i nikako da sjaše sa te besne kobile, nikako da ohane, da se mane čoravog posla. Evo se, vidim, Ivica Dačić i slični veselo spremaju na Miting, s razlogom ga povezujući s „narodnim pokretom iz 1988. i 1989“. Da, ovo je njihovo nasleđe, imaju svako pravo da traže počasno učešće i autorska prava, baš kao što imaju i ekskluzivno autorsko pravo nad dubokom, fundamentalnom propašću ove zemlje, nad time što dvadeset godina životarimo u besmislu i sramoti, predvođeni osobito rafinirano probranim sortama najgorih od najgorih ljudi koji se uopšte mogu naći na današnjem *bazaru ljudskosti*.

Miting se, dakle, sprema li sprema, biće tu Nikolića, biće Koštunice, kao i ostalih uobičajenih sumnjivaca, ali cenim da bi bilo nekako najpoštenije da ova *urnebesna tragedija* nikako ne prođe bez svih najvećih turbopolitičkih zvezda ovih dveju odvratnih i gnusnih decenija, zato neka se popne na binu Šerlok Matija da promrsi onu o „najskupljoj srpskoj reči“, neka zapevne Vitezović koju o „dogođenom narodu“, neka izvarira Najcrnji Brana onu o ljubljenju svinje u dupe, neka se svi prvaci ovog dugovekog teatra izređaju u nekoj vrsti *greatest hits* retrospektive, valjda oproštajne, red je da se podsetimo uživo njihovih najuspelijih tačaka, to jest onih koje su bile toliko

uspele da posle njih više ništa od uspeha nije bilo preostalo za Srbiju, sve su predviđene zalihe uspeha potrošile same na sebe. Dakako, valjalo bi i Braciku pustiti iz zatvora i popeti ga na *mejn stejdž*, da ga masa ritualno *ispoštuje*, jer on je za ovu estradnu branšu ono što je Džoni Keš za kantri, u najmanju ruku. Valjalo bi i Legiju i Šešelja čuti i videti na tom mestu, jer mu svakako pripadaju, no ako je to (još) nemoguće, mogli bi makar da upute *pozdravne telegrame*, koje bi, drhtavim i sugestivnim glasom, mogao pročitati neki od glumačkih junosa sa onih bilbor(a)da i autobuskih plakata. A za kraj, obavezno Bora Čorba, da otpevne nešto vickasto i oštroomno, kako već on ume, da mađijski zapljune Sve Dušmane, koji mu to ionako neće zameriti, naprotiv: koga je god on pljunuo i preokao mu brzu i pravednu propast, krenulo mu je u životu.

I šta posle, za bis? Posle sledi još samo *Molitva*, kao vešto skrivana suština našeg premudrog „akcionog plana,,. Pevačica je već tu, vazda rada da pomogne, hajmo ruke gore, ne može nam niko ništa, a i zašto bi nam iko išta, kad smo mi sve to već sami na sebi obavili, i još uporno doobavljamo, i tako već dvadeset godina? A imamo i lukavi „akcioni plan“ za narednih dvadeset, genijalan u svojoj bizarnosti: da propadnemo jako, ali zato sporo, mučno, neslavno i bez stila.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Mitingaški Sprud!
Date: Thu, February 21, 2008 5:00 pm
To: lukic
Attachments: jope.doc
Size: 54 k
Type: application/octet-stream

OPERACIJA VELIKO SRANJE

Kao u onom starom „antirežimskom“ vicu o tipu koji svakog dana strpljivo traži i očekuje čitulju na prvoj strani novina, tako i ja ovih dana otvaram novine očekujući da na prvoj strani ugledam crnu hroniku: da li je građanin Koštunica Vojislav uhapšen? A domaćin Ilić Velimir? A lice Samardžić Slobodan? Šta, nisu ni danas? Znači, još ništa od Srbije kao ozbiljne države!

U redu, znam je gde živim, znam ja da od suđenja njima nema ništa, ne što nisu krivi, nego što sve vuče na to da jesu... Naime, navedena lica, sva na visokim i - u teoriji, to jest - veoma odgovornim državnim položajima ovih su se dana naročito isticala što u jedva malkice uvijenom pozivanju na nasilje, što u sasvim otvorenom opravdavanju nasilja prema ljudima i imovini (uzgred, poslušajmo ovde Vladimira Gligorova: „Ne postoji nasilje nad stvarima, kao što misle neki ministri. Postoji samo nasilje nad ljudima i drugim svesnim ili živim bićima. Ako se razbije prozor, to je nasilje nad onim čiji je prozor“) i u zabašurivanju vrlo konkretnih krivičnih i prekršajnih dela, te u sakrivanju njihovih počinilaca od zakona. To ih načelno kandiduje za Zabelu, ali to je samo načelno; konkretno, to ih kvalifikuje za najviše položaje u državi Srbiji. Što, opet, i nije sasvim bez smisla: Srbija kakvoj oni teže i kakvu grade zemlja je u kojoj vlada baš takav poredak vrednosti, krojen po njihovoj meri, evo im stoji kao saliven.

Ako je, dakle, neko još imao iluzija da su ti ljudi samo nekakve nespособne šepRTLje, gulanferi i zgubidani koji teraju Srbiju u propast jer naprosto ne umeju bolje, dešavanja u poslednjih nedelju dana, s naglaskom na četvrtak, morala bi ga opasuljiti:

mi ovde imamo posla sa opasnim i beskrupuloznim pučistima koji neće mnogo birati načine da miniraju sve šanse Srbije da se iskobelja iz orbite Organizovanog Ludila, tog otrovnog miš-maša loše po(j)ezije, kretenskog „umovanja“ nepisanih lucprda, svakodnevnog fašizma, endemskog siromaštva i (ne) penzionisanih ruskih generala. Dakle, ljudi, *oni sve ovo rade namerno*. I to što podjaruju najniže strasti iako svako sa tri čiste u glavi prokletu dobro zna da to ne može služiti ama baš ničemu dobrom niti ovoj devastiranoj i satrtoj zemlji doneti bilo kakve koristi, čine namerno; i to što gledaju da strateški zatruju odnose sa svima koji će nam trebati zarad lakšeg pristupa Evropskoj uniji, nije im bez neke zadnje misli; i to što svoju sasvim već očiglednu pomahnitalost preslikavaju i na medije i na političku scenu i na znatan deo društva, nije nešto što im se omaklo jer nisu pazili; i to što je Srbija za ciglih nedelju dana uznazadovala bar deset godina, a u nekim stvarima postala gora i haotičnija od bilo koje faze ogavne Miloševićeve Srbije, takođe je posve smišljeno. Njihova je namera jasna i nedvosmislena: uzurpirati, oteti Srbiju od većine njenih građana, i zvesti strahovladu anti-evropske manjine, gubitničke na izborima na kojima je baš Evropska unija bila „referendumsko pitanje“. Kosovo i njegova samoproglašena nezavisnost, koja ama baš nikoga u kosmosu nije iznenadila, tu je samo izvanredan izgovor, kao što je Kosovo dežurni i (činilo se) nepresušni izgovor za sve nepodopštine po Srbiji već dvadeset i kusur godina. Zato se toliko panično i boje da ga ne ispuste, ne kao teritoriju (to je već maestralno *odradio* njihov ćubasti uzor-prethodnik), nego kao temu i izvor stalne frustracije i psihoze: šta će oni bez Kosova & neizostavne Metohije, o čemu će patetično, glupo i isprazno da vunovlačare ceo dan do podne? I čega će ministar biti nesrećni Samardžić, čovek koji svojim svetlim delima i umnim rečima ubedljivo dokazuje da je Aleksandar Simić zapravo najprisebniji od Koštuničinih savetnika?

Ono, dakle, što smo gledali u četvrtak bila je pokazna vežba, prava mala Operacija Veliko Sranje: sa'će da vidite šta ćemo da vam radimo (uostalom, Koštuničin vezir od Kustendorfa to je jasno i rekao)! A kome će to oni nanu naninu, jel' Amerikancima i

Slovincima? Ili možda sumnjivim licima Tači Hašimu i Haradinaj Ramušu? Ne budite naivni: nama, onima koji su na drugoj strani, proevropskoj većini zemlje Srbije, i nikome drugome. Samo smo im mi, uostalom, u dometu, a ove ostale mogu samo da mrze. I njih im je do balčaka istrošio g. Ćuba, i tu vajde više nema. Uostalom, bez Ćube i ekipe nikada jedan Tači ne bi tako lako postao državnik.

Gotovo celokupni javni diskurs doživeo je ekspresnu degeneraciju monumentalnih dimenzija (i ne tek momentalnih posledica), i to se takođe nije dogodilo samo od sebe, usled neke tobožnje masovne epidemije neurastenije. Poslušajte ovih dana Veliko Lupetaranje iz visokih i srednjih ešalona deesesovskih, novosrbijanskih, radikalskih i dačićevskih, pa recite da li je to mehanički zbir individualnih otkaćenosti, ili se sve to ipak nekako uvezalo u jedinstveni megaludi psiho-organizam? Pa ovde fali još samo Bojić Milovan, da odrecituje onu sovjetičesku pesmu! Obratite pažnju na horsko brbotanje „rodoljubaca“ umetničke i naučne fele, pa recite da to nije vešto programirani *back to 1989!* Pogledajte samo na šta ovih dana liči „javni servis evropske Srbije“, sa svojom pošemerenom šemom; pogledajte šta sve uspeva da izađe u Politici, gde Antonić i društvo objavljuju poternice; a opet, sve je to mila majka prema posve razularenim Novostima, koje su pod direktnom vlasničkom kontrolom države, i koje ovih dana izgledaju tako da bi se smučile i njihovom nekadašnjem zloglasnom uredniku Brajeviću, vedeti smrdljivih devedesetih. Kao i onima koji su uređivali novine u vreme čuvene „Trst je naš“ euforije. Jeste, doduše, tabloidiotluk po običaju sve to radi prostije i prostačkije, ali (para)državni mediji imaju mnogo veći, tj. dublji uticaj, a koriste ga na način koji je dostojan vremena „odjeka i reagovanja“ - osim što je sada mnogo gori, mnogo eksplicitniji. Gde li je onaj Tata Brada s hemijskom olovkom, da upotpuni morbidni cirkus?

Boris je Tadić dobio izbore zato da nam svi ovakvi i njima slični ne bi vladali, da bi prestali da nam se istovaraju u živote. Tadića, međutim, nigde nema, čas je u Rumuniji, čas je u Ruandi, gde li (osim kad Medvedeva voda kao mečku po Beogradu); Đelić,

Konkurencija jeste bila oštra, no najjeziviji od svega ipak je njihov odnos prema nasilju: linčerska profašistička gomila sastavljena najpretežnijim delom od fudbalskih huligana, aktivista neofašističkih organizacija i njima srodnog polusveta, proglašena je za „mladost Srbije“, koja se na, doduše, pomalo nestašan način - vrela je to krv, b'ate! - bori za „međunarodno pravo“. Ma jašta, svaki polupismeni crno-beli i crveno-beli bilmez iznad svega u životu vodi računa o „međunarodnom pravu“, prosto živ nije ako svakog jutra ne izbistri po jednu knjigu tak'e tematike! Posle se valjda skupe pred dragstorom, na *simpozijum*: Kolega Kizo, š'a vi mislite o aktuelnim prilikama, znači, u svetu? Pa, kolega Kajlo, mis'im, ono, zajebano je, ali jebaćemo im kevu! A kolega Muta dodaje iz *offa*: ja sam, uvažene kolege, sve to pažljivo proučio, i sve su to, bre, belosvetske ustaške pičke! Pa povuče poduži gutljaj, te pivski radosno grokne na Mesec.

Ne, sasvim ozbiljno, to *ponizno slinjenje pred gomilom*, nedostojno čoveka sa minimumom samopoštovanja, odaje jedan ozbiljan *sociopatološki poremećaj*. Od premijera pa do glodura NIN-a, ceo se jedan političko-medijski s(l)oj napeo da dokaže nedokazivo i da uzdigne, da *transcendira* razbojničko i nisko. Jasno je pri tome da tu niko iole priseban ne može poverovati sopstvenoj egzaltaciji; to će reći da ili imamo posla sa opasno neprisebnim ljudima ili se, što je valjda još gore, radi o tome da se svima nama naočigled svesno i sa nekom ne tako neprozirnom „zadnjom“ namerom legitimise jedna vrsta političkog falangizma i uličnog terorizma kao „legitiman“ metod političko-patriotske borbe za „našu stvar“, koja god to bila. A koja je? Ne brinite se, uvek ima neko ko se zgodno nametne kao onaj ko određuje ideološko-batinašku dnevnu zapovest: i šta je danas „naša stvar“, i ko su njeni današnji neprijatelji; a sutra sve ispočetka.

Ima li tome uopšte kraja? Nema. Naprotiv, to se širi i produbljuje, grana se na sve strane. Evo se javio Slobodan Antičić - gde da ovo prođe bez njega?! - sa mnogo sofisticovanijom namerom: da skuva takav etički bučkuriš kakvom niko živ neće moći da odgonetne sastojke, ama će se svi silno diviti kuvarovoj veštini.

Ako se posle neko otruje, ko mu je kriv: što nije pazio šta jede?! Prostije rečeno, Antičić na zanimljiv i indikativan način izvrće naglavačke neka uobičajena zapažanja o Crnom Četvrtku na beogradskim ulicama. Vredi ga čuti u opširnijoj verziji: „Četvrtak, 21. februara, pokazao je da je bitka za Kosovo u našim dušama tek počela. Mi sami sa sobom nismo raščistili. Ako mislimo da su firmirane patike tolika vrednost, da su brendirani parfemi tolika vrednost, da su četvrtaste flaše sa pićem tolika vrednost, onda naše mesto i nije na mitingu 'Kosovo je Srbija'. Onda je naše mesto na mitingu 'EU nema alternativu' ili kakvom već sličnom 'EU-ili-smrt' mitingu. Ako mislimo da su naše potrošačke potrebe tolika svetinja da nadmašuju svaki moral i svako pravo, ako mislimo da nema stvari koju ne treba učiniti da bi se zadovoljili naši apetiti, onda i mi treba da kažemo 'život je zakon', zaboravimo na Kosovo, uzmemo pivo, zavalimo se ispred TV i počnemo da gledamo 'Američko rvanje'“. (Politika, 28. 2. 2008).

Slobodan Antičić zna i razume daleko više od trivijalnih medijsko-ministarskih opevateља nasilja i pljačke kao kolateralnih odušaka Svetog Rodoljublja, i zato se on baš i ne trsi mnogo da ih opravdava. Ne, on čini nešto mnogo gore: on ih „lukavo“ *transferiše*, on ih, prostije rečeno, *podvaljuje* nekome drugome; nešto kao da u samoposluzi ukradete pljosku, a onda je neprimetno podmetnete u tuđi džep, pa taj ispadne lopov. A usput i pijanica. Naime, na žalosnu i nedostojnu sliku paleža i pljačke on gleda kao na otužni *pad u materijalizam*, u žudnju za ovozemaljskim dobrima, koja valjda nikako ne pristaje „kosovskim zavetnicima“, nego bi pre trebalo da ide uz te hladne, proračunate, sebične i hedonističke „Evropejce“, inače notorno sklone prodaji Vere Za Večeru, može i na rate i na lizing. Hajde de dok se ruši i pali, to se još i da shvatiti, jer to je nekako *bezinteresno*, to je *čista ideologija*; međutim, gomila koja se razliva sa „patriotskog mitinga“ da grabi i krade Materijalna Dobra je *pogrešna gomila*, tj. našla se u pogrešnom kontekstu: njeno „pravo“ mesto je tamo gde se zaziva grešna bestidnica Jevropa... A zašto, zaboga, baš tamo? Antičić to ne

objašnjava baš pobliže, kanda smatra da se to podrazumeva. Međutim, šta je to što se kaobajagi podrazumeva?! Uostalom, možete li zamisliti one dve batajničke sojke na nekakvom „proevropskom“ okupljanju, gde provereno nikada nema šta da se mazne, ali zato možda mogu da se dobiju batine? Može li njih i njima slične iko zamisliti kao tu sablažnjujuću „našu decu (koju smo) prepustili vaspitanju globalističkih televizija“, kako kuka Antonić? Pa jeste, jeeeebote, odmah se vidi da su se vaspitavale strogo na *Insajderu*, zla Brankica ih je svemu naučila... A i onih deset knjiga *Peščanika* garant znaju naizust, zato su se tako *iskvarile*, inače su pre bile dobre i smerne devojčice.

Bez sve šale, svodenje „proevropske“ orijentacije na patike i viski - pa još i na krađu istih - em je bedna i intelektualca nedostojna trivijalizacija izvesnog skupa uverenja i vrednosti, em je upravo groteskni promašaj praktične naravi, lako uočljiv svakome ko poslednjih deceniju-dve nije proveo na Neptunu, nego u Srbiji. Kao prvo, nikakva „Evropa“ ti nije baš neophodna za „firmirane“ džidža-bidže: toga ima na svakom čošku, samo ako imaš đenge, a one se stiču na proverene trange-frange načine, u kojima mnogi vrlo glasni „antievropejci“ svih ovih godina plivaju kao ribe u vodi, dok znatna većina „Evropejaca“ živucka sa tristotinak evrića plate i trucka se u raspadnutim gradskim autobusima. A na nogah - bušne cipele od preklane. Čuj ti materijalizma... Kao drugo, dobro se sećam(o) da svi oni koji su spontano ili organizovano kretali u prekodrinske, prekodunavske i prekoibarske pljačkaške pohode na tuđe kuće, frižidere i automobile nisu to činili u ime „Evrope“, nego su svi bili patri(j)otski div-junaci, nadrkani šampioni srpstva, hrvatstva, albanstva i ostalih neobično unosnih disciplina. Niko, nikada i nigde za naših života na „zapadnom Balkanu“ nije palio, pljačkao i otimao u ime „Evrope bez alternative“, i to Antonić zna koliko i svi koji ovo čitaju. Međutim, potrebno (mu) je stvoriti ideološku himeru kao potporni stub svog sve virtuelnijeg sveta, a za to je potrebno obrnuti fakta naglavačke, pa neka se nemoćno koprcaju na leđima kao kakva buba.

Pa na kraju još i onaj biser sa „Američkim rvanjem“! Ama, da li iko pri zdravoj pameti može da dvoji koja je i kakva publika daleko brojnija pred televizorima za takve nasilne „atrakcije“: oni koji ruše i pale u vidu rekreacije, ili „štreberčići i pederčići“ koji bi u tamo nekakvu Jevropu-po-svaku-cenu?! Ali, kad se jednom orno jurne naopačke od pameti (čak i sopstvene), tu povratka nema, nego se juri sve dalje, najmanje *dvesta na sat*, što bi rekao jedan nepravedno zaboravljeni lokalni junak supkulture „firmiranih patika i brendiranih parfema“, te ostale ma'lboro-suzuki ikonografije, strogo „proevropske“ do balčaka.

@ ||| x |

From:	teofil
Subject:	Novi srpski politicki Sprud!
Date:	Wed, March 5, 2008 12:25 am
To:	lukic
Attachments:	ruholah.doc
Size:	53 k
Type:	application/octet-stream

RAPORT POD LIPOM

*I tako rokće, smrdi, štampa novine,
on, „otac naš“, „patricij“, „stup domovine“!
„Naš barjak“, „uzor muž“ i „idejno nam sidro“!
o strvino, o gade, o polipe, o hidro
tu pjesmu punu psovke, prezira i gada
pribijam ti ko nadgrobni natpis,
da prolaznika svakog zapeče ko lapis,
da govori nad ovim živim grobom kao zapis,
tog našeg stanja kad su sive hulje
bančile po knjizi našoj duge noći pijane
i kad je glupost bezglavih rečenica
puzala po nama kao stjenica!*

(Miroslav Krleža: Nad otvorenim grobom, tužni zборе)

I tako je jedanaestog dana marta leta gospodnjeg 2008, nad zatvorenim grobom, tužni zборе, pod onom lipom požarevačkom, Ivica Dačić, Gazdin vredni dačić, govorio i govorio dok je neki vetrić pirkao s dunavske strane i razvejavao mu nestašne šiškice, zborio je svejednako potresen i zgromljen jednom smrću-dvogodišnjakinjom već, a kao da je juče bilo, smrću jednog takođe „oca našeg“, „patricija“ i „stupa domovine“, kreatora i dirigenta njenih najsravnijih dana. I šta će nam to reći Dačić Ivica u svome poetskom nadahnuću? Mada, da se odmah razumemo, nije se Dačić nikakvim „nama“ obraćao, no je podnosio raport svom Vrhovnom Komandantu, jedno takorekuć anualno izvješće

o stanju stvari sa Ove Strane ništavila. Ali nema veze, to što mu je rekao, dobro mu je rekao, a vredelo bi da i mi to oslušnemo. Reći će, naime, Dačić kako je „u međuvremenu politika koju je (S. M.) vodio tokom devedesetih doživela 'moralnu i političku satisfakciju“, pa će to zorno potkrepiti ovako: „To se najbolje vidi u izjavama svih članova državnog rukovodstva koji kad govore o Kosovu i Metohiji govore na isti način kako smo mi vodili politiku u tom periodu“ (Beta, po Danasu od 12. 3. 2008).

Dačić je Ivica, dakle, posve zadovoljan politikom aktuelnih srpskih vlasti, ili bar njenim „patriotskim“ aspektom - a drugoga aspekta tu jedva i da ima - pa to svoje zadovoljstvo prenosi Vrhovnome, tamo negde dole, u blizinu užarenog središta Zemlje, spokojno primećujući kako je to zapravo ona ista politika, samo se sada malko drugačije zove. E sad, kada neko u Peščaniku ili tako negde izrekne nešto slično (mada sa mnogo manje zadovoljstva), kada, to jest, kaže da je najveći problem sa Ovim što nepodnošljivo mnogo liči na Ono (pa će mu i ishod biti negde isti, samo još gori), onda se svi nešto ljute, i najblaže što ćeš čuti o tome jeste da se radi o ogromnome preterivanju. Kada, međutim, Dačić Ivica autoritativno ustvrdi iliti dijagnostifikuje to isto - a on bar valjda zna o čemu govori: ta, bio je tamo, mesio je i on to krvavo testo, eno se uflekao do iznad lakata - onda to prođe nekako ugluho i bez ikakvih komentara, nit' ko da odobri, nit' ko da opovrgne, nego kao da je svima silno nešto neprijatno, pa bi hteli da se cela stvar nekako zaboravi, da se jastukom uguši, bez glasa, bez traga. Jer Dačić Ivica, hvališući se svome Vrhovniku, zapravo izgovara *nedozvoljeni tekst*, nedozvoljen baš zato što je tako blizu istine. Možeš lepo da zamisliš sve one de-es-esovske i ostale salonske protuhice kako se mršte, znoje, strižu ušima i kolutaju očima, ne znajući šta bi rekle: da se slože ne mogu, jer zaboga, „bili su i oni protiv Miloševića“ (na svoj delikatan i diskretan način), a da se usprotive, pa to tek ne mogu, jer niti imaju sučim, niti bi im to bilo oportuno, jer oni najbolje znaju da je Ovo isto što i Ono, osim što je još luđe, samim tim što se ponavlja („kao farsa“, jelte), i što se čini *deset godina*

▼ Teofil Pančić
nakon svega, što je već jedna posebna forma mahnitosti, do koje se Dačić i njegov Vođa ipak nikada nisu bili dovinuli.

Nije da nam je Dačić rekao bilo šta što već nismo znali, ali lepo je što smo to čuli baš iz njegovih usta, jer iz njih mu to dođe nekako kao *verifikacija*, kao *overa*, izdata od eksperta, od insajdera, od Čoveka Koji Zna. Nešto kao da obradiš neku Hendriksovu pesmu, pa ti duh Hendriksov, a kroz usta, recimo, njegovog basiste, očinski poruči: „Hej, mali Džo, lepo si ti to odsvirao! Isti ja iz mladih dana!“...

Predizborna kampanja samo što se nije zahuktala, brzo će ove Dačićeve zen-misli prekriti ruzmarin, snjegovi, šaš i kakofonija besomučnog brbljanja, a to je šteta, povelika šteta, jer Dačić nam je - mada mu nije takva bila namera, ali ko mari - dao dragoceni naputak, ključ za odgonetanje jedne važne šifre. Poslušaj, dakle, šta se govori, pogledaj, dakle, šta se čini, pa svaku reč i svaki čin provuci kroz *mentalnu dačić-mašinu*, precizno odmeri bi li Ivica to odobrio ili ne, da li bi se time pohvalio onome tamo pod onom lipom, pa ćeš znati o čemu se radi. Onaj što mu je Dačić bio ađutant uzdigao se na „Kosovu i Metohiji“, i „Kosovo i Metohija“ su ga sahranili, a umalo da i Srbiju sahrane s njim. Ovo što se sada rastelalilo i razgalamilo, sav taj radikalni i osobito „narodnjački“ bašibozluk, od iste je bofl-tkanine skrpljeno, i istom se zaludicom povazan bavi, jer im je to najbolji način da ne rade ništa suvislo i korisno, a da emituju utisak kod neukih kako su em strašno silni i važni, em strašno rodoljubni. Kako se da videti, Dačić Ivica ni ubuduće neće imati razloga da se žali na njih neupokojenom duhu Gazde, naprotiv, verovatno ih tek čekaju prave pohvale. Pravo je pitanje hoće li oni drugi, pre svega demokrate - oni su tu, kako god okreneš, uobičajeni sumnjivci - ustrajati u iluziji da se može štrpnuti ponešto od Ivice i društva a da to ostane neprimećeno, i da bude neškodljivo, *u maloj dozi*, kao rum u kolaču, ne da opije, nego da da šmek. E pa, neće moći. Ne gradi se „evropska Srbija“ tako što se viče „ja sam za Evropu, majke mi“, nego tako što se sistematski demontira i razvozi na đubrište sav onaj krš koji

je onaj požarevački neupokojenik posejao okolo. Zar baš ništa tu nema da se spase, da se sačuva? Ništa, ni mrva. Uostalom, ionako su Voja & Velja pokupili sve što je ostalo. I neka im ga, pošteno su ga zaradili, evo im to i Dačić priznaje.

Verovati da do podne možeš da budeš *demokratski Milošević* (to jest, zamajavati se svime čime se i on zamajavao, ali „na demokratski način“) a od podneva se ležerno presvući i postati Ulof Palme, Vili Brant ili tako neko, to ne znači voditi „umerenu i trezvenu politiku“, koja „izbegava sve ekstreme“, nego znači *nemati nikakvu politiku*. Konzistentna politika je skup određenih ideja i vrednosti, koje su dakako pluralističke, ali ne mogu potirati jedna drugu, jer onda nastaje galimatijas, raspad svake koncepcije, kolaps svake produktivne akcije.

U svakom slučaju, treba pomno pratiti Dačićeve godišnje izveštaje; tek ako dočekamo da Ivica D. dođe pod lipu tužan, snuđen i ljut, raportiravši „patriciju“ i „stupu domovine“ da je ovde gore sve krenulo na zlo i naopako, onda ćemo znati da smo nešto uradili, i da za Srbiju ima nade. Sve ostalo je *požarevačko tra-la-la*, besomučno variranje sramote i propasti u hiljadu lekcija, sa ovom ili onom „sivom huljom“ u svojstvu trenutnog administratora, *čuvara paklenske vatre*.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Pozarevacki Sprud!
Date: Thu, March 13, 2008 10:08 pm
To: lukic
Attachments: podlipci.doc
Size: 48 k
Type: application/octet-stream

IZDAJNICI JAVOROVOG LISTA

Priznaću vam nešto: voleo bih, intimno, da su Priština, Gnjilane i Prizren ostali u državi čiji glavni grad se zove Beograd. Ali, još više bih voleo da su i, recimo, Ljubljana, Bled, Zagreb, Umag, Bašćaršija i Kavadarci ostali u državi čiji glavni grad se zove Beograd, u državi u kojoj sam se rodio, proživio prvih 26 godina, i naivno verovao da će ona biti tu zauvek, i kad mene više ne bude. Čovek obično misli da su države dugovečnije od ljudi, to je valjda nekako „normalno“. Ali, ne lezi vraže, nevolja je u tome što te države više nema, pa se nije imalo u čemu više ostati (kako i zašto je do toga došlo? eh, o tome smo tomove ispisali, i još ćemo). A bogami, ako ćemo pravo, nema više ni *onog* Beograda, onog koji je bio i sposoban i dostojan da bude glavnim gradom jedne takve države. Ovakav kakav je sada, ovako obimom predimenzioniran, a svime drugim smanjen i skučen, on jedva pridržava i ovo što mu je ostalo. Ako nastavi da se *smanjuje* sve misleći da raste i da se uzdiže, jednog će se jutra uistinu probuditi - kako nacionalistički zloguki proroci odavno najavljuju; oni su dokazani majstori samoispunjavajućih proročanstava - gradskih zidina opasanih državnim međama na sve četiri strane. Kada se već ispovedam, reći ću i da mi je to što Ljubljana, Zagreb, Tribunj ili Skoplje (moj prilično slučajni rodni grad) više nisu Moja Zemlja ipak mnogo teže palo, jer me za njih svašta u životu vezuje, nego što to više nisu Priština, Gnjilane ili Prizren, jer me za njih lično ne vezuje ama baš ništa: intimno, emotivno, kulturološki, kako god hoćete, to su za mene „bele mrlje“. Ali, to ne znači da ne uvažavam bol onih kod kojih je to drugačije. Naprotiv, razumem i jako dobro pamtim tu i takvu bol, iskusio sam je 1991. i potonjih godina. Samo što ja,

valjda, nekako nisam dovoljno *duševan*, pa nisam svoju intimnu patnju sublimirao i preokrenuo u ratnu ili makar huligansku agresiju - mora da je to u pitanju, nema šta drugo. Sigurno je greška u meni.

Šta me je, zaboga, odvelo ka ovim kontemplacijama? Ne toliko što su nam „zli susedi zabili nož u leđa“ priznajući „lažnu državu“ u kojoj su Priština, Gnjilane i Prizren (a o tome će se narednih dana, slutim, guslati do iznemoglosti), koliko jedno drugo Priznanje, jedno od onih koja se, po zvaničnoj *jeremijada-doktrini* ovdašnje vlasti, Nikako Ne Bi Smela Dogoditi. A evo se bogme dogodilo, pa nam sada samo preostaje da čekamo da nam nebo padne na glavu.

Kanada je, dakle, priznala Kosovo. Pih, izdajnici javorovog lista... Ozbiljno, po jeremija-doktrini, to nije smelo da se dogodi. Zašto? Zato što Kanadu, jelte, ugrožava latentni separatizam, pa bi ona po toj osnovi trebalo da se solidariše sa Srbijom. Samo, taj separatizam u stvarnosti uopšte nije latentan, veoma je transparentan: ne baš malecki deo stanovništva pretežno frankofonog Kvebeka zastupa(o je) ideju da bi Kvebek trebao da bude samostalna država, članica UN. Postoje, i sasvim legalno deluju, političke stranke, mediji i razne institucije koje zagovaraju tu nezavisnost. Te stranke izlaze na izbore, nekad prođu bolje, nekada lošije. Na tu je temu organizovan i referendum, ali je - tesno, doduše - pobedila federalistička opcija. Drugim rečima, opcija nezavisnosti je načelno legalna i legitimna, ali ona nema u Kvebeku kredibilnu većinu. Sve dok je stanje stvari takvo, Kvebek ostaje u Kanadi, sa ili bez priznate nezavisnosti Kosova.

U Škotskoj vlast, tj. relativnu parlamentarnu većinu po prvi put ima independistička partija SNP Aleksa Salmonda. Pa ipak, istraživanja pokazuju da solidna većina Škota nije za punu nezavisnost. Ali, šta ako se to čvrsto i nedvosmisleno promeni, i ako se ta promena izborna, možda i referendumski valorizuje? Ništa, Škotska će postati nova članica EU i UN. Englezi neće

zbog toga u hordama nahrupiti ka severu, da se silom obračunaju sa „drskim suknjašima“. Ili, evo Belgije: hoće li ta čudna zemlja uopšte opstati? Trenutno to izgleda neizvesnije nego ikada, ali se svi slažu da je najgore što može da se desi to da od jedne države nastanu dve. To bi, istini za volju, bilo nekako tužno i otužno - kao neprijatan poraz jedne više, plemenitije ideje nadetničkog državnog zajedništva - ali ipak, teško da bi zbog toga nekome mogla pasti glava s ramena. Pošto je sve to ionako EU, nova „granica“ bila bi već u startu virtuelna, simbolička; tačnije, bila bi tek *fiskalna*, a to i jeste - više nego jezik i ostale „identitetske“ začkoljice - koren većine međubelgijskih nesporazuma... Dobro, ali šta je sa Baskima? Zar ETA ne baca bombe? Da, ali ETA možda „mrzi Madrid“, ali ipak je najnezadovoljnija samim „običnim“ Baskima, koje uredno zlostavlja: oni, naime, znatnom većinom ne pokazuju preterani entuzijazam za nezavisnu Baskiju, uz sav svoj izraženi nacionalizam i „običajni“ otklon prema ostatku države. Ko ne veruje, neka pogleda kako na tamošnjim izborima prolaze „tvrđi“ independisti. O Kataloniji da i ne govorimo: svakako „Kastilja“ nije među omiljenim imenicama u Barseloni i okolini, ali „večiti derbi“ sa Real Madridom ipak bi malo ko žrtvovao... Razumeli ste: sve dok je tako, biće ovako kako je.

Zašto navodim sve ove primere? *Od mučnine*, ništa drugo. Zato što ne mogu više da slušam mizerno, glupo, debilno kokodakanje ovdašnjeg „patriotskog“ bašibozluka, koji je svih ovih godina sve učinio da sroza Srbiju na najniže grane, e da bi se onda zgražavao „zašto niko neće s nama, k'o da smo kužni?!“; e pa, ja nisam, niko normalan u ovoj zemlji nije, ali *vi jeste kužni!* I sve dok se vi pitate za nešto, svako će lako sticati „legitimitet“ da štrpka ovo nešto zemlje sa raznih strana. Kako god, taj se bašibozluk svakog božjeg dana po našim glajhšaltovanim novinčinama i televizijetinama celomudreno a blentavo, pompezno a plitko iščuđava nad Velikim Nepravdama i Duplim Standardima: zašto Teksas ne bi bio nezavisan? Zašto Vels ne bi proglasio samostalnost? Pa zato, prijatelji, što to tamo nema nikakvu podršku, ili ima slabu podršku, ili u „najboljem“ slučaju ima nedovoljnu podršku. A nivo podrške se egzaktno meri:

preko izbora pre svega. Pa tek ako mašala poraste i približi se većini, onda se može na referendum, ili šta već. Samo što obično ne poraste... Nezavisnost Teksasa podržava šačica ekscentrika; nezavisnost Kosova nedvosmisleno, odlučno i kontinuirano podržava barem devedeset odsto stanovništva. Ko ne razume tu razliku i njene teško izbežne posledice - naročito kada su „zgodno“ iskombinovane sa maksimalnom kompromitacijom i svakovrsnim slabljenjem „matične“ države - taj jedva da je sposoban da sam nađe put do kupatila kad ustane izjutra, a kamoli za neke složenije „intelektualne“ operativne zahvate.

A da li ja „podržavam nezavisnost Kosova“? Ne. Zašto bih? Ja, naime, ne podržavam ni nezavisnost Srbije! Ali je ipak uvažavam kao deo životne stvarnosti, kao što uvažavam kišu, pa nosim kišobran. Ono što sam „podržavao“ više ne postoji, rasturilo se (rastureno je, to jest), i nezavisnost Srbije dete je tog procesa. Ja to dete nisam hteo, no ipak sam ga dobio, pa ga nunam, štaviše, gledam da mu budem od koristi, koliko mogu i znam. Nezavisno Kosovo, pak, dete je nezavisne Srbije - *unuče Jugoslavije*, takoreći. Razmnožavanje deobom, tako to zove biologija. Dakle, rodili su ga počinioци „prvobitnog greha“ s početka devedesetih, ali sada, gle, ne bi da ga ljuljaju, nego ga podvaljuju meni i drugima koji im nismo čak ni sveću držali dok su išli u štetu. Jedina pravedna kazna za njih je da budu naterani da baš oni priznaju tu nezavisnost, a ne svi mi koji s tim nemamo ništa; i oni to znaju, ili bar slute, i zato toliko dreče, prenemažu se i zaklinju se da Neće Nikad. Loša savest ti je čudo: radi svoje čak i kod onih koji su empirijski dokazali da savesti nemaju.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Kanadski Sprud!
Date: Thu, March 20, 2008 11:10 pm
To: lukic
Attachments: kanada.doc
Size: 49 k
Type: application/octet-stream

MNOGAJA LJETA

Ništa nije moglo promeniti taj večiti ton rutinski mantrajućeg seoskog popa, ali zato kao da mu je bar pospano lice na trenutak živnulo dok je mudrovaio kako „Srbija neće ući u Evropsku uniju još za mnogo, mnogo godina“. I nije da mu je to što je izrekao bilo osobito mrsko, reklo bi se da je pre bilo uteha nego upozorenje, a svakako i izvan sumnje nije bilo izraz žaljenja. Jer on je Koštunica Vojislav, tehnički predsednik tehničke Vlade jedva još tehničke Republike Srbije, dakle, čovek koji bi trebalo da zna šta govori. A zna li? Pa, kako se uzme. Recimo da je njegova izjava razumna i opravdana - s njegove tačke gledišta. Jer, narečena je osoba, u posve zvaničnom svojstvu, istoj toj Evropskoj uniji nedavno sasvim ozbiljno Postavila Pitanje: priznajete li da ne priznajete nezavisno Kosovo, nego da priznajete nas, u paketu sa nepriznatim Kosovom, koje pak nas ne priznaje, ali ko ga šta pita? Ako priznajete, mi ćemo vas priznati, pa vam se možda i pridružiti. I, sve od tada, dr Koštunica napeto iščekuje odgovor, koji - u formi u kojoj ga on zamišlja - nikako ne dolazi, i po svoj prilici nikada neće ni doći, dok je sveta i veka. Tako gledano, Koštunica Vojislav u pravu je jedan-kroz-jedan, proći će beskrajno mnogo godina a Srbija još neće biti u Evropskoj uniji, nego će dreždati negde u prikrajku, *čekajući odgovor*. To jest, ako se njega bude pitalo.

Na smelu filozofsku spekulaciju belanovičkog mislioca i šamana opšte prakse, sasvim umesno se nadovezao njegov još razbarušeniji kolega Ilić Velimir, potvrdivši da će Srbija možda, ako baš zagusti, jednoga dana i biti deo EU, ama tek za beskrajno *mnogaja ljeta*, te otišavši ključni korak dalje: „ako EU

do tada još uopšte bude postojala“... Vi se možda čudite ovome nekonvencionalnom uvidu, ali stvari treba posmatrati *dubinski*, kroz suptilnu interakciju ove dvojice briljantnih teoretičara ugledne „šumadijske škole“. Naime, istina je da je nemoguće nazreti bilo kakve alarmantne naprsline na fasadi, a kamoli neki ozbiljniji kvar te glomazne i složene evrounijske skalamerije, tako da Ilićevo dometanje na prvi pogled izgleda nesuvislo. No, setimo se Koštuničinog Pitanja, na koje neće dobiti Odgovor u ovom i susednim milenijumima: kosmološki gledano, istina je da je Evropska unija osuđena na propast, i da će se kad-tad rastočiti u ništavilu. Doduše, nije nužno da to bude pre nego što i sam evropski kontinent nestane, kao i sama planeta Zemlja, kao i Sunčev sistem kakav danas poznajemo, a koji će se kroz izvesnu količinu miliona godina pretvoriti u mesto kakvo zaista nećete moći da prepoznate... I na kojem će *investiciona klima* biti krajnje nepovoljna na veoma dugi rok. Na kraju krajeva, nestaće jednom i Mlečnog puta, a izgleda da je i sam naš svemir konačan, i da će jednom neminovno implodirati, izduvati se kao balon, ili kako se već tačno zove ta forma *urušavanja u ništa*. Drugim rečima, Ilić je u pravu: iz superiorne perspektive Večnosti, EU je tek *privremeni projekat*, i kao takva nije baš dostojna pažnje jedne Nebeske Države.

A sad malo ozbiljno... Već stanovit broj godina, kada bi ga neki dosadni novinar baš jako prignjavio tom đavoljom Evropskom unijom, Tomislav bi je Nikolić oterao sa horizonta kao nekakvu dosadnu muvu tim istim rečima: nećemo mi skoro tamo, to je na beskrajno dugom štapu, tako da nema potrebe da se zamajavamo time. Koštunica i Ilić mr Velimir nisu, dakle, smislili ništa originalno, nego su samo netalentovanije reprodukovali poslovično buran misaoni tok čoveka koji će im za koji mesec možda biti šef u nekoj „patriotskoj vladi“ (pardon: „državotvorno odgovornoj“; to je samoizvinjavajuće *zvečeće Ništa* Koštunica valjda zdumao u belanovičkoj osami koja mu krepí duh). Ovde se, međutim, radi o jednoj prilično banalnoj manipulaciji; druga je stvar što njena banalnost ne znači nužno i neefikasnost, naprotiv. Hajde da vidimo o čemu se tu radi, dragi moj Votsone!

Oni koji su vladali Srbijom devedesetih godina dosledno su sprovodili politiku radikalnog izmeštanja Srbije sa matičnog kontinenta (ubrzo i sa matične planete, uostalom); prošao je izvestan broj godina, Srbija se umotala u rite i umočila u sramotu, a politika *malog, smrdljivog potkontinentalnog fašizma* pozelela je, u skladu s novim trendovima nadolazećeg XXI veka, da se nekako kozmetički apdejuje, da se prilagodi nastupajućem Novogovoru, i sklepala je za sebe fensi-naziv koji je napabirčila negde usput: to što su oni radili svih onih užasnih i mahnitih godina, to se posle 2000. zvalo *evroskepticizam*. A Milošević i Šešelj (sa sve palestinsku maramu) postali su, sećate se, *antiglobalisti*. „Načelno“ protivljenje Evropskoj uniji kao bitnom fragmentu zlog Novog svetskog poretka zamenjeno je prividno mekšim stavom, koji je imao nekako zabašuriti nepromenjenu suštinu: nismo protiv Evropske unije, ali da u nju uđemo *dostojanstveno!* Što u prevodu na srpski znači: da uđemo ovakvi kakvi smo, i još da nam se dive (a mogli bi baš i da Ratka Mladića proglase junačkim oslobodiocem bele, hrišćanske Jevrope). Što u dodatnom prevodu znači: da ne uđemo nikada, ali da to nekako ispadne tako da smo mi hteli, ali nam dušmani ne dadoše; super, eto nama novog samooplakujućeg narativa, potrajaće nam bar deset godina, dok ne smislimo novi!

Demokratska stranka Srbije našla se, dakle, na istoj tački sa gospodarima srpskih devedesetih, ali je do nje došla iz drugog pravca, iz nekog sasvim apstraktnog, do bezličnosti načelnog „evropejstva“, koje se na kraju pokazalo kao jedva nešto više od malograđanskog *noblesa* vračarskih zadušnih baba, onih koje vole skorojevički upadljivo da se razlikuju od „balkanskih seljačina i prostaka“, ali samo dotle dok ne nalete na nešto od čega se *zaista razlikuju* i što ih odmah uplaši, isfrustrira i naljuti... Kroz višegodišnji proces ciljane degeneracije čak je i ono malo „evropejstvujušće“ glazure spalo sa DSS-a, *obreni* i *šormazi* su sasvim zavladaali njime, a *velje* ga spolja čvrsto drže u šaci, jer bi se bez njihove glasačke baze iznova sveo na debatni klub kružoka koji, doduše, ne zna ništa ni o čemu, ali ume tako pompezno da ćuti.

Šta je ishod ovih degenerativnih procesa? Strateški antievropska politika (šifra: *ne želim*) prikazuje se kao razumni skepticizam, i to ne „načelni“ (šifra: *ne treba*) nego praktični (šifra: *ne može*). Tako je nekako najlakše, a i transfer odgovornosti na pogrešne adrese je najmanje primetan. A koja je svrha sve ove inflacije lažljivog brbljanja? Može biti samo jedna: da se svaki ozbiljan rad na hvatanju evropriključka prikaže, ako već ne kao „izdaja“, a onda kao infantilno sanjarstvo koje ne vodi računa o činjenicama. A šta su u toj interpretaciji uopšte „činjenice“? One proizvode same sebe: prvo sve učinim da zemlju maksimalno udaljim od Evrope („kao metafore“, jelte), a onda *objektivno* konstatujem da je, gle, ta Evropa jako daleko, pa bi stoga bilo bolje gledati svoja posla. A koja su to posla? E, to je bar lako odgonetljivo. U ekonomiji: trange-frange; u kulturi: pljuni i zapjevaj; u politici: smuti, pa prosp! Da su iole poštteni, to bi im bili predizborni slogani!

@ ||||| x |

From:	teofil
Subject:	Kosmicki Sprud!
Date:	Thu, March 27, 2008 11:52 pm
To:	lukic
Attachments:	pitanje.doc
Size:	47 k
Type:	application/octet-stream

INVAZIJA ODBEGLIH ANDROIDA

*kako si glup
kako si ohol dragi moj
sudiš o mojim osjećajima
kako si ružan
u svojoj nezrelosti dragi moj
izvještačen
bijesan
neshvaćen
na tvome licu praznuje veliko ništa
i da živiš tisuću godina nećeš uspjeti
daleko si ti od istine*
(Branimir Johnny Štulić: Daleko od istine, 1981)

Nema više nikakve sumnje: sve Koštuničine i Ilićeve androide proizvode i puštaju u promet na jednom mestu (verovatno u laboratorijama neke rashodovane *poverljive* vojne fabrike, ukopane duboko pod zemljom); samo je tako moguće objasniti da je te veštački generisane oblike života nemoguće razlikovati međusobno po onome što govore. Kad Gospodar ispali neku floskulu, recimo „NATO država“, onda svi besomučno ponavljaju „NATO država, NATO država“; ako ovaj kaže „lažna država“, oni opet za njim. Neko ih očigledno apgrejduje - jednim klikom sve - na svakih sedam ili četrnaest dana, da budu u toku sa Floskulom Nedelje. Tako je u jednom trenutku stigla Direktiva da se svako spominjanje koalicije oko Demokratske stranke ima začiniti titulisanjem u kojem na prvom mestu stoji

„Čanak“ - ne ni LSV, ko će to da pamti - pa tek onda DS i G17 plus, a do SPO-a ako se dobaci. I od tada svi ti samardžić-ristivojevići i ostali papagajišu „Čanak-Demokratska stranka-G 17“, pa iznova, pa jopet, pa ispočetka, sve dok se to ne pretvori u bezličnu *čanakdemokratskastrankagesedamnaestplus* kašu, sve dok ta mantra svima ne uđe u uši i ne izađe na nos, prošavši usput kroz mozak, s razornim učinkom.

Šta je cilj ove naizgled bizarne operacije „pranja mozga na ruke“ (Čanak Nenad, sredinom devedesetih)? Razume se da ovi androidi, tj. njihovi konstruktori i upravljači, znaju da Nenad Čanak nije ni nosilac, ni guru, ni nekakav „pretežni faktor“ narečene eklektičke koalicije, ali je narodnjački Trust Mozgova procenio da će iskompromitovati i na izborima oštetiti glavnu konkurentsku koaliciju ako DS i okolinu uspe u što višem procentu da identifikuje s njim. Famosni „Čanak“ - ovako namerno lišen ličnog imena nekako nije čak ni osoba, nego više nekakvo mitsko strašilo, neupitno Zlo u čiju užasnu prirodu nije potrebno uveravati bilo koga - služi, dakle, kao strašno, apokaliptično upozorenje: ako ne budete dobri, ako glasate za Tadića i njegove, doći će vam strašni Čanak i svima će da vam... šta, zapravo? Otpeva *My way?* Napravi tok-šou s Vladanom Batićem i Milanom St, uz nesnosno cilikanje neke dežurne *pinkuše?* Priznajem da to nije naivno, ali ljudi su ovde ipak pregrmeli i neuporedivo strašnije stvari.

Ne znam da li je ovo tendenciozno-namigivačko *čančenje* kampanje autonomni proizvod Koštuničine kolektivne pameti (tu, dakle, ubrajam i stalni savetnički tim, plus Šormaza kao zrakoprazno-slobodnolebdeći *intelektualni meteorit* za koji nikada ne znaš gde i na šta će da se stropošta) ili im je to (o) smislio neki od onih leziblebnih *advertajzerskih* ostapa bendera koji su se namnožili do razmere ekološke katastrofe? No, kad bolje pogledaš, to, uostalom, i nije tako važno. Bitnije je: šta se ovim hoće? A najbitnije: šta nam to govori? Hoće se, očigledno, ne da se agituje prema već ubeđenima - kako obožavaocima tako i mrziteljima lika i dela izabranog objekta difamacije - jer je

to zaludan posao, nego da se utiče na *prelazni*, lavirajući sloj biračkog tela, onaj koji bi se načelno mogao prikloniti i ovamo i onamo, baš kao što bi mogao i ostati kod kuće. E, takvi birači - koji kad je tesno zapravo odlučuju ko pobeđuje - moraju se *šokirati* nečim, i tako biti pouzdano odvraceni od „pogrešnog“ glasanja. Dovde sve štima, bar u teoriji. Pravo pitanje je, međutim, ovo: kakva je ovo zemlja zapravo ako je imenica „čanak“ ovde tako šokantna, ako izaziva tako strašne asocijacije? Kakvi ljudi hodaju njome? Šta im je u glavi? Šta im je, uostalom, u srcu?

Molim, dakle, za pažnju, stvari stoje ovako. Stranački blok koji ne predstavlja desnu marginu lokalne scene, nego njen sam mejnstrim, glavni tok koji presudno oblikuje dominantni javni diskurs - i koji, uostalom, pod kontrolom drži i bar tri glavna (para)državna medija; o tabloidima već i da se ne govori - za svoju dežurnu predizbornu babarogu fokusirao je čoveka koji, doduše, ume da gaji i previše osebujan stil javnog delovanja, ali je inače posve *bezopasan*, a u smutnim vremenima bogme i više nego dragocen: dugogodišnji antiratni aktivista, dovoljno odvažan, ali i duhovno i etički pribran, da u najtežim vremenima preuzme na sebe ulogu „čuvara vatre“ prosvetlene, građanske i liberberske Vojvodine i Srbije, ekscentrični i anarhoidni, ali lucidni i bazično čestiti politički self-made-man koji je, doduše, umeo da brljne na sitnim stvarima, ali koji nikada nije trulo kalkulisao, a kamoli izneverio ono bitno, uvek činivši sve ono što ti daje pravo da kažeš da bi smrdljive devedesete bez njega bile još smrdljivije, možda i doslovno mnogo teže za preživljavanje. Bez ikakve patetike, ali tom i takvom N. Č. svi odbegli frikovi i androidi iz laboratorije dr Koštunštajna nisu dostojni ni da uzmu prezime u usta, da ga ne *kontaminiraju*.

Pa dobro, stvar je jasna, onda nema problema? O, ima. Ova koštunistanska strategija uopšte ne mora da bude neuspešna. I u tome i jeste - ako ta priča prođe - fundamentalan poraz Srbije kakvu smo, recimo, mislili da gradimo u ovih sedam-osam godina dvadeset i prvog veka. U toj Srbiji danas, dakle, čovek koji se kadgod hvalio da je „pobedio Miloševića“ (našim glasovima,

jer svojih je imao tek koliko za jednu MZ na Vračaru) veselo priprema zajedničku vladu sa dželatima, ukoljicama, secikesama, drumskim i vandrumskim razbojnicima, maroderima i ostalim ološem iz devedesetih, i sve to se tretira kao „normalno“, istovremeno difamirajući konkurenciju *sugestivnim* isticanjem imena čoveka koji je - ako ništa drugo! - sve vreme bio na onoj drugoj strani od svog tog taloga i polusveta. Uzgred, gde li je tada bio dr Koštunica? Izvirivao je iz malog džepa Radovana Karadžića, manje ili više, kao onaj glodar Skviki iz „Alana Forda“. Što se sve, pak, takođe tretira kao „normalno“, ne bi se reklo da neko u tome vidi nešto neobično, kamoli razlog za nekakvo uzrujavanje. Zbog toga je ova priča znakovita i važna: Srbija u kojoj je sramota ili makar nešto zazorno i sumnjivo biti „čanak“, ali je zato dika biti „grobar“, „dačić“ ili „šormaz“, to je pusta, devastirana, ispošćena, iznutra poražena zemlja, nepregledna jalovina kojom vilene i gospodare duhom nišči i mračnjaci, *daleko od istine*. Da li je Srbija (i dalje) zaista takva? Saznaćemo brzo, a ispašaćemo dugo i sporo.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Androidski Sprud!
Date: Thu, April 3, 2008 10:05 pm
To: lukic
Attachments: floskulant.doc
Size: 47 k
Type: application/octet-stream

ПІТАНЈЕ КВАДРАТУРЕ

Развило се црно време опадања,
набујао шљам и разврат и пороци,
подиго се трули задах пропадања,
умрли су сви хероји и пророци.

Прогледале све јазбине и канали,
на високо подигли се сутерени,
сви подмукли, сви проклети и сви мали,
постали су данас наши суверени.
(...)

Од пандура створили смо великаше,
достојанства поделише идиоти,
лопови нам израђују богаташе,
мрачне душе назваше се патриоти.

Своју мудрост расточисмо на изборе,
своју храброст на подвале и обеде,
будућности затровасмо све изворе,
а поразе прогласисмо за победе.

Под срамотом живи наше покољење,
не чују се ни протести ни јауци,
под срамотом живи наше јавно мњење,
наштаји који сишу ко пауци.
(...)

(ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ DIS: НАШИ ДАНИ; 1913)

▼ Peščani sprud

Nikada nisam bubao podatke, kao što nikada nisam učio pesme napamet - osim jedne Ujevićeve, koja mi se davno uvukla, pa ne izlazi - ali ima jedan podatak koji sam dobro zapamtio, ko zna zašto, negde sam ga usput pokupio od nekog prašnjavog nastavnika geografije i nema šanse da ga zaboravim dok me ima: zemlja u kojoj sam rođen i odrastao prostire se na tačno 255804 kvadratna kilometra. Te zemlje, doduše, nema već sedamnaestu godinu, i nikada je više neće biti, to je pouzdano koliko i to da se ni ja neću ponovo roditi, ali taj podatak o njenoj *kvadraturi* pohranjen je u mojoj svesti pouzdano i trajno, trajno tačno onoliko koliko je trajna i sama ta svest. Uostalom, lep je to broj, nekako prirodan i dovršen, uliva poverenje, zvuči kao telefonski broj neke drage osobe. No, ako ikada umrem (što bi rekao Neprikosnoveni Vladao onih 255804 kvadrata) i samim tim *zaboravim* taj podatak, učini mi se ponekad, više se niko i nigde neće sećati tog dragog, a besmislenog fakta, i to će možda biti konačno upokojenje te zemlje, koja će tako naposljetku *ostati bez kvadrata* i preseliti se u čistu virtuelnost, kao pokojnik čijeg se lica više niko od živih ne može prisetiti. Ili bar čovek to tako voli da zamišlja, pridajući previše pažnje i nepostojećeg opšteg značaja sopstvenim misaono-emotivnim senzacijama? Mada, šta drugo i možeš da radiš – nije li svet ionako *volja i predstava*, što reče jedan pakosni eristički dijalektičar, i sam nekako (z) dvojan, pre podne Šopen, popodne Hauer?

Kako god okreneš, velika je glupost potrebna, kao i veliko zlo, da bi se razbucalo, da bi se, čak, u krvi ugušilo, nešto što se prostire na celih 255804 kvadratna kilometra, ali šta sad, ima se, bre, resursa na bacanje, našlo se i Gluposti i Zla u dovoljnim, čak impresivnim količinama, da se posao obavi temeljito i nepopravljivo. Podigoše se oni disovski sutereni, a iz tih naplavina - kako to uvek biva - izroniše svakakve čume, andame i karakondžule, svakovrsni ludaci (izvorni i hinjeni), secikese i maroderi. Pogledajte samo biografije mnogih naših nesnosno razgalamljenih narodnih tribuna: ko bi oni uopšte bili da nije bilo dekade ratova i sramote? Ko bi, recimo, bio jedan Nikolić Tomislav da je ovde sve vreme vladao *mir Božiji-Hristos se*

rodi, te da on nikada nije dobio priliku da izigrava Vojvodu Od Pasulja u Antinu i strašilo opšte prakse u Beogradu? U najboljem slučaju, proživio bi kao mrzovoljna mastiljara u nekom Javnom Komunalnom Preduzeću opštine Kragujevac, u slobodno vreme nadobudni kafanski mislilac koji „ima rešenje za sve državne probleme“ i kojem ljudi iza leđa čudno gestikuliraju. Ili Aleksandar Vučić? Po najboljem zamislivom scenariju, bio bi možda advokatski pripravnik specijalizovan za naročito teške slučajeve kokošarenja, „delija“ u penziji i anonimni smarački javljač u političke kontakt-programe... Međutim, bilo je kako je bilo, i u toj su realnosti oni i njima slični postali Neko i Nešto. Njihov se program, sećate se, svodio na proširenje kvadrature Srbije, ali se Srbija, gle, poprilično smežurala, što je (i) njihova istorijska zasluga. No, kada već nisu mogli da prošire Srbiju, proširili su svoj *lebensraum*, i to do neslućenih razmera, a sve na naš račun. U redu, nije da to nisam znao i do sada, ali kao da tek sada stižem da bolje porazmislim o *dimenzijama* cele te stvari. Neko ih ovih dana, u predizbornoj kampanji, kalpi zbog stančuga dobijenih manje-više na poklon od države koju su toliko silno zadužili da će još dugo da ispašta, i meni opet zapinju za oko *brojevi i kvadrature*, kao onomad davno, na onom času geografije: Nikolić Tomislavu poklonili smo onomad stan od 187 kvadrata, a mlađanom Vučiću (čoveku koji nikada u životu nije ništa stvarno radio) nešto skromniji, od svega 117 metara kvadratnih. Spisak je, jasno, daleko od konačnog, ovo je samo vrh. Ne znam za vas, ali ja sam impresioniran.

Prisilni sam nomad otkad znam za sebe, živeo sam po svakakvim stanovima i stančićima, podstanarskim tavanima i podrumima, „službenim“ dvosobnim i tome sličnim gajbicama. Kada sam imao nepunih jedanaest godina, uselili smo se u lep, svetao, nov-novcijat stan u kojem ću provesti sledećih petnaest godina Postajanja Čovekom, da bih ga naposletku zauvek izgubio na jednoj perverznoj Istorijskoj Lutriji, na kojoj uopšte nisam ni hteo da uplatim tiket, ali ko me je šta pitao. Sećam se još dobro kako je ogroooman bio taj stan kada sam kročio u njega, dok beše onako još prazan i beo: velika dnevna soba, kuhinja sa

trpezarijom, predsoblje, hodnik, spavaća soba, dečija soba - koja će koliko sutradan biti okićena posterima iz Džuboksa - špajz, kupatilo, toalet, lođa sa koje puca pogled na ceo Agram (ako ga ne sakrije zavesa od jezive savske magle), balkon na kojem će se ubrzo ugnjezditi golubovi. Nikada, ni pre ni posle, nisam živeo u nečemu tako prostranom. Činilo mi se da se otac, majka i ja možemo po ceo dan igrati žmurke u tom stanu, a da se satima ne pronađemo. Kako god, evo suve statistike: radilo se o 79 metara kvadratnih. Taj stan je nekako „imao sve“, a opet, do onih Nikolićevih 187 fali mu celih 108 kvadrata. To je, znači, još ceo jedan takav stan, pa plus još skoro trideset kvadrata, koliko zaprema solidna jednosobna gajbica, a baš u takvima prebivaju - onako sabijeni - mnogi pametni, vredni, zaslužni i časni ljudi. A i njih su, te stančiče, bogme kupili, i to po tržišnim cenama.

Na selu vlada „kult prostora“: čim malko *zaima*, od zemljoradnje, gastarbajta ili čega god, seljak diže još jedan sprat na kući, pa još jedan... Množe se hladne sobetine, bez reda i smisla, u njima uglavnom nema ko da boravi, u njima uglavnom nema šta da se radi, one su na svetu samo iz pukog *nedostatka mašte* onoga ko ih je izgradio, ne znajući šta bi drugo. U gradu je drukčije, ne što su građani „bolji“, nego zato što ih je mnogo, pa je prostora mnogo manje, te je otuda i mnogo skupoceniji. Zato na ovom mestu meni ponestaje mašte: kako, zaboga, može izgledati stan od 187 kvadrata, usred Novog Beograda?! Jel' ima balsku dvoranu, teretanu, čekaonicu za ponizne moliocce iz provincije, apartmane za delegacije iz nesvrstanih i prijateljskih zemalja (sve sa pratećim halal, košer i hindu kuhinjama), gluvu sobu za poverljive razgovore, kupatilo za NBA košarkaše, štalu za Gadafijeve kamile? Nemam pojma, moja je imaginacija preskromna za toliki prostor. A nije, uostalom, ni važno. Jer je, naime, važno sve ono drugo u vezi s tim.

Besramna vampirska bulumenta koja se nalapala ljudske krvi - i srpske, i hrvatske, i bošnjačke, i albanske, koje god - preti da ponovo dođe na vrh, da svoj Suteran iznova izdigne iznad svega dobrog, pametnog i časnog; lešinari i paraziti svih ratova

i nesreća - kojih, uostalom, bez takvih kao oni ne bi ni bilo – spremni su iorni da se provozaju još jedan krug na našim grbačama. Pa dobro, ako im to dopustimo, onda to valjda znači da smo ih ionako zaslužili, kao i oni nas. Ja to svakako ne mogu da sprečim, ali mogu bar da urlam u gluvu srpsku noć da znam ko su, i da nas ima još dosta koji znamo ko su i šta su, i odakle im je došlo to što imaju i što jesu. Sve je to, ovako ili onako, izgrađeno na krvi, na skrekanim kostima, na zlatnim zubima, širom onih 255804 kvadratna kilometra životnoga prostora koji se pretvorio u prostor za umiranje, zato da bi maroderi svih boja, *otmičari tuđih egzistencija*, mogli bolje i komotnije da se ugnjezde. I evo ih sada, tako ugnježđenih, gledaju nas osorno i prezirno sa Vrha na koji su isplivali još za Velike Poplave, besni su i nezadovoljni, niko im nije dovoljno dobar patriota, niko ne zadovoljava njihove visoke standarde. Mračne su to duše, baš kao kod Disa, i mračne su im namere, ali zar su oni, uostalom, krivi što ih niko nije na vreme zaustavio? A kad jednom kreneš tom divljom stazom, nešto te valjda tera da se ne zaustavljaš, čak ni onda kada bi to bilo korisnije za tebe nego za druge.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Kvadratni Sprud!
Date: Sun, April 13, 2008 11:06 pm
To: lukic
Attachments: kvadrat.doc
Size: 57 k
Type: application/octet-stream

VELIKO NADLAGIVANJE

Kada bi laganje bolelo, uzduž i popreko srpske političke scene odjekivali bi agonični krici i jauci. Pri tome su najmanji problem banalne laži tipa „pošten sam, majke mi“. Mnogo je veća nevolja sa lažima „opšte“ iliti načelne naravi; sa lažima, dakle, u kojima lažov ne laže o sebi samom (subjektu najčešće posve nedostojnom bilo čega, pa i laganja), nego o svetu oko sebe. Naime, ako ta *laž o opštem* prođe kod većine, i posledice joj mogu biti takve, to jest *opšte*.

Evo kako to izgleda u aktuelnoj politikoidnoj praksi. Odlazeća vlast podelila se pred izbore na „proevropsku“ i „kontraevropsku“ iliti narodnjačku mejnstrim koaliciju (radikali /još?/ nisu mejnstrim, mada su najbrojniji; to jeste neobično, ali nije novitet u istoriji, daleko od toga), i ove dve grupacije pretenduju na zauzimanje ogromnog političkog prostora u centru i široj okolini. Šta je tema i gde je mesto njihovog raskola? Formalno, to nisu načelna, ideološka, svetonazorna pitanja, nego odnos prema Evropskoj uniji, odnosno evrointegracijama Srbije u „postkosovskom“ kontekstu. Famosni Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju - jedan, inače, prilično fantomski dokument, pošto još nije ponuđen Srbiji na potpisivanje, i ne zna se kada će - ovde igra ulogu poslovične Jabuke Razdora. „Proevropljani“ smatraju, i to s pravom, da bi im išlo u prilog da pre izbora nekako ipak potpišu taj dokument, bez obzira na njegovu potonju (ratifikacionu) sudbinu, kako u budućoj Skupštini Srbije, tako i u samoj Evropskoj uniji; „kontraevropljani“ drže, takođe s pravom, da bi im išlo u račun da tog potpisivanja ne bude. Oni,

doduše, imaju i nešto kao plan B: ako Tadić & co. nešto ipak potpišu, eto njima dobre prilike za pojačavanje parapatriotske larme.

E, tu Faktor Laži ulazi u ovu priču na velika vrata. Koštunica, Ilić i opskurno društvo koje se sjatilo oko njih (*similis simili gaudet*) danonoćno variraju lažovsku mantru kako bi potpisivanje SSP bilo „priznavanje nezavisnosti Kosova“, a pošto je očuvanje „srpskog“ karaktera i statusa Kosova jedini smisao i cilj samog postojanja Srbije i svih u njoj - gotovo da ne karikiram! Koštunica je sasvim nedavno izjavio nešto veoma slično ovome! - onda je jasno da niko ko nije Vuk Branković, i to ne onaj istorijski nego onaj iz konfabulacija slepog guslara, ne sme da učini ništa što bi vodilo našem „priznavanju nezavisnosti Kosova“, pa taman inače u svemu drugome bilo veoma korisno za Srbiju. Uostalom, ako nemamo Kosovo, šta će nam sve drugo?! Pokušavam konsekvantno da pratim misaono-emotivni tok dr Koštunice: ako bi Srbija definitivno ostala bez Kosova - a jedina prava „definitivnost“ je njeno sopstveno odricanje od istog - onda bi postojanje Srba i Srbije u ovom kosmosu izgubilo svaki smisao i preostalo bi samo da svi Srbi polegaju u otvorene mrtvačke sanduke, a brižni čika Voja bi svakome dao po bonu, punjenu cijanidom, ili nekim sličnim konditorskim proizvodom specifične namene. Poslednju bi valjda sačuvao za sebe. Ili možda i ne bi, ko zna, ne bi bilo više nikoga ko bi mogao da proveriti.

Zašto Narodnjaci insistiraju na laži za koju i sami znaju da je laž? Zato što je njihov pravi cilj odustajanje Srbije od političko-ekonomsko-pravno-vrednosno-kulturološke integracije u matični kontinent. Kosovo je tu za nekoga stvarni razlog, za drugog povod, za mnoge tek zgodno pompezan izgovor; uostalom, pravi motiv i nije bitan. Važno je da se radi o *otmici Srbije*, otmici od same sebe i od svog prirodnog konteksta i okruženja, a u ime nebuloznih „evroazijatskih“ tlapnji. Kako god bilo, naši „proevropljani“ iz Velike Koalicije s razlogom ukazuju na lažljivost „kontraevropskih“ suparnika iz Kačulice-

Belanovica formacije. Nevolja je, međutim, što ni sami nisu imuni na Veliku Laž.

Srpska nacionalistička desnica, politička, akademska i medijska, često ukazuje na to da će Srbija, ako želi u Evropsku uniju, kad-tad morati da u potpunosti sredi i stabilizuje odnose sa svim susedima, što znači i sa Kosovom, a što pak nužno znači nekakvo priznavanje kosovskog međunarodno-pravnog subjektiviteta. I to je živa istina, jedan-kroz-jedan. To je jedan od onih temeljnih uslova za ulazak u jedan sistem koji podrazumeva stabilnost i trajno odsustvo ove vrste „arhaičnih“ konflikata, a to znači da se svako potencijalno žarište konflikta mora unapred temeljito pacifikovati. Sa stanovišta desnice, ova istina neminovno znači da bi od „evrointegracija“ trebalo čim pre odustati, jer je to zaludan posao, s obzirom na to da je srpsko priznanje nezavisnosti Kosova nešto iz sfere Nezamislivog, nešto onkraj svakog političkog i istorijskog limita Dozvoljenog i Dozvoljivog. Kako na to odgovara glavna struja domaćih „proevropljana“? Uglavnom *laganjem i prenemaganjem*. Obazrivije rečeno: muljanjem, zamaglivanjem, zamenom teza, kašljucanjem i crvenjenjem, skretanjem teme, prodavanjem roga za sveću... Saterani u čošak, naši „proevropljani“ glavnog toka upinju sve retoričke sposobnosti ne bi li dokazali nedokazivo, to jest da „Srbiju niko neće pitati za nezavisnost Kosova kad se bude učlanjivala u Evropsku uniju“. Jedna od omiljenih potkrepa ove teze je fakat da nekoliko zemalja EU ionako ne priznaje nezavisnost Kosova, pa ih zbog toga sigurno neće niko izbaciti iz EU. To je tačno, ali jedna Slovačka ili Španija niti je sused Kosova, niti je sa Kosovom u bilo kakvom sporu, niti je Kosovo do juče bilo - ili je još uvek, kako se uzme - deo njihove zemlje. I, kao što „narodnjaci“ znaju da je njihova laž laž, tako to znaju i „proevropljani“ (dobro, Jeremić možda i ne zna, još je mali) za svoju laž, ali im se čini da će im ona lepo poslužiti, a da će se posle nekako već izvući.

A Tadić još, na sve to, izjavljuje kako bi, kad bi, daleko bilo, ipak morao da bira, između „evrointegracija“ i „teritorijalnog

Teofil Pančić ▼ integriteta“, uvek izabrao ovo potonje. Na to će Koštunica:
„Pa ko nas bre onda, brate Borise, zavadi?“ Padanje na grudi
se podrazumeva. Kao i ljubljenje u desni, pa levi, pa desni
obraz!

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Lazovski Sprud!
Date: Mon, April 21, 2008 10:55 pm
To: lukic
Attachments: laganje.doc
Size: 45 k
Type: application/octet-stream

POSTKOSOVSKI OPSCENI UŽITAK

Iako volim da mislim da nisam ni ludak ni mazohista, ovih dana radim nešto što možda to moje uverenje dovodi pod sumnju: intenzivno i ekstenzivno, bez zabašavanja, sve do jednog, iščitavam namnožene, i bogami uglavnom podugačke intervjuje sa Vojislavom Koštunicom: te Utisak nedelje, te Danas, te Glas javnosti, Press, Pečat... Čovek koji je svoje premijerovanje mahom proveo u izolovanoj keliji, daleko od razuzdane gomile, a novinarima se obraćao samo u ekstremno kriznim situacijama, i to zapovednim podoficirskim tonom („jel’ jasno“), najedared se pred izbore dao u intenzivnu samoeksploataciju - čini ti se, i da ga pozovu na „Grand paradu“, i tamo bi došao, da između jednih i drugih isukanih sisa proslavi koju o očuvanju Kosova, ili o bilo kojoj drugoj temi na svetu - pod uslovom da ta tema ima neke veze s Kosovom. A ako si pravi Srbin, a ne neki tunjavac, evroslinavac ili kakva druga izdajica, onda vala za tebe svaka tema ima neposredne veze s Kosovom - od svemirskih istraživanja preko pijanih ispada Ejmi Vajnhaus pa do bušnosti ozonskog omotača. A ako nešto baš i nema neke suvisle i vidljive veze s Kosovom, onda sigurno ima s Metohijom...

Dobro, ali zašto bi neko ko inače ne pokazuje neke druge bitnije simptome sociopatskog ponašanja uopšte činio ono što ja ovih dana činim, gušeći se pod impresivnim naslagama Državotvorne Mudrosti? Razlog je, dakako, u nekoj kombinaciji radoznalosti i (uzaludnog) samozaštitnog napora: kako sada stvari stoje, daleko je od nemogućeg da ovaj jedinstveni čovek nastavi da vodi Vladu Srbije, kakav god rezultat postigao 11. maja (dovoljno mu je da pređe cenzus); počinjem da mislim da će kroz ceo XXI vek

Koštica biti premijer Srbije, sve dok negde oko 2100, već sa prvim sedim vlasima usled neobjašnjivo nagomilanih državničkih briga, volšebno ne ostane bez radnog mesta, jer će Srbija naprosto ispariti u ništavilo, što će biti zakonomerna posledica njegove kontinuirano premudre politike. *Premudre* ovde očevidno znači: isuviše mudre za podnošenje. Uostalom, ne bi mu bilo prvina: jednu državu kojom je šefovao (SRJ) već je uspeo da zaturi. Nikada je više nisu pronašli, mada je traženje potrajalo nekoliko godina, uz pomoć međunarodnih ronilačkih ekspedicija.

Ovo je kaobajagi bila šala i komika, a sada ćemo „sasvim ozbiljno“. Ima u tom naprasnom i silnom verbalnom predizbornom izlivanju g. Koštunice jedno signifikantno mesto kojem bi valjalo posvetiti nešto pažnje. Naime, Olja ga je Bečković u četiri oka marljivo isleđivala skoro dva sata, pa ga je između ostalog podsetila i na „rane radove“ srpske demokratske opozicije, u kojima je (kako-tako, uz sva svoja ograničenja: UVEK je bio uskogruđi etnonacionalista i NIKADA nije napisao ništa uistinu dobro, ništa od intelektualnog značaja, kamoli od „užitka u tekstu“) i sam učestvovao. Čeprkajući po bizarnoj (ili ipak *logičnoj*, kako se uzme) aktuelnoj Koštuničinoj ljubavi za radikale, spomenula je ono vreme kada je pok. Borislav Pekić na dopunskim izborima u Rakovici bio protivkandidat od režima besramno otvoreno favorizovanom, mada do tada relativno marginalnom pajacu Vojislavu Šešelju, grotesknom uličnom larmadžiji koji je oko sebe okupljao omanju grupu živopisnih šušumiga i probisveta pred kojima su prolaznici preventivno stezali svoje buđelare. A koji su ga, pak, fascinirano sledili za-bl(j)esnuti njegovom eruptivnom Umnošću. Znae već onaj svet koji svakoga ko čita bez mrdanja usnama s mešavinom spontanog respekta i takoreći „refleksne“ lagane posprdnosti naziva „profesore“... Kako god, reklo bi se da je to implicitno optužujuće podsećanje žacnulo dr Koštunicu: „Pa, kako zaboravio, zašto bih zaboravio? Vrlo dobro se sećam, na kraju krajeva, u toj kampanji sam učestvovao, u Pekićevoj...“ (www.b92.net). Malo dalje, dometnuće g. Koštunica i da je uveren kako ni danas, u nekom imaginarnom razgovoru, Borislav Pekić „ne bi imao šta

da mu zameri“, dakle, danas kada se sprema na savez sa tim istim besprizornicima i njihovim političkim potomcima. Ostavimo pokojnike da počivaju u miru zaštićeni od „dopisivanja“ od onih živih, besmisleno je i nedostojno nadgornjavati se na temu šta bi ovaj ili onaj „danas rekao“ u nekakvoj dnevno-političkoj prigodi; ako Pekićevo ime, međutim, uzmemo prevashodno kao simbol jednog postojanog, časno i bezinteresno zastupanog svetonazora, onda je Koštuničina izjava nešto vrlo blisko *besramnom falsifikatu*. Da se razumemo, ne mislim da bi Pekić, da je živ, bio poletni aktivista LDP-a ili savetnik Nataše Kandić, ali još je jasnije da ama baš ničime u svom životu i javnom delovanju ovaj gospodin nije dao ni naslutiti da bi ikada i pod bilo kojim „državotvornim“ izgovorom mogao aminovati savez jednog bar nominalno demokratskog političkog subjekta sa maroderskim političkim podzemljem koji legitimno baštini sve ono najgore iz novije srpske istorije. Toliko je valjda jasno i toliko se sme reći i bez nepriličnog izigravanja „spiritističke seanse“.

Pa odakle onda sva ta evidentna Koštuničina nelagoda, praćena neveštima izvrđavanjem u kojem kolateralno strada jedan tako važni, a tako neđužni pokojnik? Biće da je stvar u tome da je i narećeni iskaz dr K. samo jedna od bezbrojnih manifestacija *dekadencije demokratsko-liberalnog diskursa*, pojave inače epidemijских razmera. Naime, političko-intelektualni mejnstrim „postkosovske“ Srbije kao da je jedva doćekao - a sada je s neverovatnom ljubavlju mazi, pazi i zaliva - famoznu „kosovsku traumu“ kao svojevrsni sveobjašnjavajući izgovor za oštar zaokret udesno, za potpuno slobodno prepuštanje (i *opsceni užitak* u) nacionalističko-izolacionističkom Drvenom Jeziku. Nismo se, dakle, promenili Mi, nego Okolnosti, a mi ih samo pratimo i izvlaćimo konsekvence... Na ravni praktične politike, pak, sveta reć „Kosovo“ ima biti neupitno objašnjenje sistematskog, i pažljivo kormilarenog, udaljavanja Srbije od matičnog joj kontinenta, i to, naravno, ne u geografskom, nego upravo u kulturalno-vrednosno-ideološkom smislu. Zato Koštunica toliko uporno ponavlja kako su se, eto, „vremena jako promenila“ od one Pekićeve kandidature: sada nam „otimaju

Kosovo“, a to znači da smo tim drskim i bezobraznim činom određeni svake obaveze prema „višim vrednostima“ (kao da ima i može biti viših od Kosova...) i kriterijumima. Nešto slično je Milošević u Hagu uporno radio s NATO bombardovanjem: ono je bilo retroaktivno objašnjenje i opravdanje cele njegove tužne vladavine, ono je i njega i Srbiju iz devedesetih imalo retroaktivno preobučući u „žrtvu“ tuđe ekspanzionističke agresije, i to je kod mnogih kanda prošlo: lud, zbunjen ili zaboravan lako je okrenuo stvari naglavačke i poverovao u to da je NATO intervencija *prvi*, a ne *poslednji* rat iz jednog užasnog ciklusa, i da je ono - šta god neko o tome mislio - po logici stvari *posledica*, a ne *uzrok* naših (već *odigranih*, sve do jedne!) nesreća, potpuno iskorenivši iz sećanja onaj period od 1991. do 1998. kada Milošević nije potpalio rat i ubijanje samo tamo gde nije mogao. Ko ne veruje, neka pita pričuvnog vojvodu Tomu Nikolića gde je i kome kuv'o pasulj, sedam i po godina pre bombardovanja...

Ako se ostvare zloguke prognoze, posle 11. maja ćemo dobiti, dakle, brak jedne vrednosno i pojmovno degenerisane politike sa jednom koja nije ni mogla da se degeneriše, jer se takva rodila. Kakva obećavajuća perspektiva... Ali nema veze, važno je samo da Ne Damo Kosovo. Srbiju smo ionako već dali, i to onome najgorem što ima. Pošto nismo politički *upokojili vampira* iz gnusnih *godina koje su pojeli skakavci*, nije čudo da se *besnilo* vratilo u punoj snazi; na kraju ćemo ostati groteskna *Atlantida*, koja ponosno tone u sumrak (razuma), pompezno i glasno, uz urlik zurlu, uz finalni *trubački* maltretman od kojeg i potop izgleda manje strašno.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Opsceni Sprud!
Date: Tue, April 29, 2008 4:11 pm
To: lukic
Attachments: vokikoki.doc
Size: 56 k
Type: application/octet-stream

UĐAVLJENI U OSMEHU

Neko je ovih dana iz nekog budžaka iskopao deset godina stari snimak javnog duela Vojislava Šešelja i Zorana Đinđića, prikazao ga na televiziji B92, okačio ga na YouTube. Njih su se dvojica našli u Rexu, u maju 1998, na javnom snimanju emisije Radija B92 (moderator Aleksandar Timofejev), dakako, u prisustvu publike. Nisam u stanju da dokučim u čemu je gvint, šta nam tačno poručuje reaktiviranje tog snimka, nema tu ničega epohalnog, niti je Đinđiću ovo jedan od retoričkih vrhunaca, niti je Šešelj bio onoliko oduran i skrnjav koliko ume. Ipak, momenat je zanimljiv: radikali su se upravo raspištoljili, uplovivši u „vladu nacionalnog jedinstva“ koja će ozvaničiti njihov već stari mentalno-ideološki brak sa Miloševićem (to što su se u međuvremenu svadali, vredali, pretili, hapsili i tukli ne dokazuje ništa, brakovi između takvih partnera poslovično su puni „porodičnog nasilja“), a Đinđić je možda na dnu svoje političke karijere, nestala je koalicija Zajedno, raspršile su se nade u brz i bezbolan preokret, Drašković ga je najurio sa gradonačelničkog mesta, sve što miriše na iole normalnu građansko-demokratsku opciju sabijeno je u mišju rupu, Đinđić ima ogromnih problema i u samoj stranci, a dobar deo srpskog javnog mnjenja je u najkritičnijem stadijumu ovisnosti od psihopasivne supstance zvane „nacionalizam“ i pri pogledu na Đinđića halucinira neku vrstu *postmodernog Hitlera* koji uredno jede malu decu, pod uslovom da su Srpčad. Sprema se kosovska oluja, ocrtavaju se konture jedne prilično apokaliptične propasti koja će uslediti naredne godine, ali se tom snažnom, pomahnitalom zamajcu ne možeš efikasno suprotstaviti, sve što bi postigao je da se namestiš tako da te lakše pregazi.

Baš u takvom trenutku sedaju ova dva čoveka jedan sučelice drugom, da prikažu sebe sve gađajući onog drugog. Šešelj se brzo zahuktava, više, drži pridike, pretresa ovejane suštine dokazujući nedokazivo, okrugliše pa čoškari, okretno ali posve prazno; Đinđić je, recimo, pretežno u defanzivi, pa iz efektnih kontranapada kroz sredinu terena ili preko krila - mada ne uvek sa odgovarajućom završnicom, kao da ga sve to pomalo smara - pogada suparničke slabe tačke, pretvarajući ih u čitave zjapeće kraterne. Jasno, Šešelj je tu samoobnovljiv kao Terminator 2: rascopaš mu glavu i pola trupa onom švarcenegerskom pucaljkom, a on se u hipu sašije pa tera dalje. Zašto? Zato što tu bilo kakva i bilo čija razložna analiza, bilo kakva argumentacija zapravo ne znači ništa, ni njemu, a kamoli njegovoj publici, koja je došla u Rex da larma „Vojo, Vojo“ i da urla na Đinđića, i to joj je sasvim dovoljno.

I tako to tera ceo sahat, onako kako to već ide sa ovdašnjim diskutantskim nadgornjavanjima, i sve je to u osnovi brzo i lako zaboravljivo, ili bi bar bilo zaboravljivo da nije onako kako jeste, da Đinđića ološ nije ubio, da Šešelj nije u Hagu, gde pažljivo uzdiže svoju vrlo zasluženu reputaciju na međunarodni nivo. Ali pošto jeste ovako kako je, taj davni sat u Rexu dobija nekakav sablasni prizvuk, kao da gledamo *borbu duhova*. I to zapravo nije baš daleko od istine: o *stvari duha* (i stila, neizbežno) ovde se uistinu radi, i to je ono pamtljivo iz te večeri, i to je ono što transcendirira jedan bazično nevažni trenutak i što se sasvim lako i prirodno projektuje u sadašnjost. Pa zato i dan-danas gledaš i slušaš tu dvojicu i lepo vidiš pred sobom dve srpske paradigme, dve mogućnosti, od kojih je u potpunosti ostvarena samo ona gora, nesravnjivo gora. A to što vidiš nije u nepovrat nestalo te večeri, no traje do današnjeg dana, svemu uprkos.

Vojislav Šešelj, Bože moj, sve je samo ne glup i nevešt u ovakvim prigodama, ali džaba, za Đinđićanikadani je pronašao odgovarajući kalauz, krut je i galamljiv, nabusit i nervozan, dočim se Đinđić sve vreme smeška, gotovo do granice žovijalnosti - ali ne dalje! - i govori mirno, oboružan vedrinom i opuštenošću čoveka koji

je načisto sa sobom i svetom oko sebe. Odmakni se na trenutak od Glavnih Tema, prati njihovu komunikaciju s voditeljem, međusobni očni kontakt, geste i grimase, i videćeš onaj pravi Sudar Svetova. Đinđić je počesto ironičan, čak i samoironičan, na dobacivanja iz publike mangupski nudi mikrofon, dok Šešelj uzrujano uzvraća na neku upadicu iz publike da „samo glupača može tome da se smeje“. Šešelj emituje kockastost Čoveka Sa Misijom, zarad koje vredi da sve propadne i sagori u Velikoj Vatri, Đinđić zrači oblost čoveka koji je svestan relativnosti stvari koje se kriju iza pompeznog rodoljubačkog tarzanisanja i još svesniji toga da Srbija toga trenutka životari duboko u kaši od posledica jednog permanentnog, desetogodišnjeg sejanja ubistvenih iluzija. Zato čak ne toliko njegov „glavni“ diskurs koliko uzgredne upadice, osmesi, ukupno držanje, odaju čoveka koji nastupa terapijski, koji pokušava da teškog i bandoglavog ovisnika polako „spusti“ sa Velike Naracije (koja se upravo sprema da pojede još ljudskih života) na stvarni život. Na tu vedrinu u kojoj nema koketerije - neće Đinđić nikome da slini u nepriličnome *give-me-five* stilu! - na taj dobrohotno ironični osmeh Šešelj naprosto nema kontraosmeh, a ništa drugo mu tu ne pomaže.

Deset godina kasnije, stvar je i dalje u osmehu, za početak. I razlika je - intelektualna, politička, ljudska - u osmehu; ne u iznuđenom kezu, ne u blentavom cereku, nego u osmehu, u vedrini i lakoći slobodnoga duha. Evo, Nikolić Tomislav se trudi, ali mu ne ide, osmeh mu ne pristaje, osmeh ide samo uz kakav-takav ljudski šarm; Vučić, „mali maroder“ (Svetlana Lukić), nutka se sav uprepodobljen i smeška se potencijalnom biračkom telu kao kakva stidljiva snašica sa omota čokoladne table poznog socijalističkog dizajna, ali u javnim sučeljavanjima sa političkom konkurencijom mrgodan je i kmezav, drhturavog glasa, vidno unesrećen i potresen zarad neizbrojnih nepravdi koje mu svi dušmani čine. Koštunica se poslednji put nasmešio onomad kad je nunao kalašnjikov, a sada ne bi razvukao usne sve i kad bi još umeo, jer bi Evropska unija sigurno protumačila njegov osmeh kao implicitno priznanje nezavisnosti Kosova.

Pa se, siromah, preventivno suzdržava. Nad svima njima, i njima sličnima, lebdi i danas taj osmeh, osmeh Zorana Đinđića; oni nešto režeći dobacuju, on im spokojno nudi mikrofon, evo, uzmite ga, iskažite svoju zatomljenu bit. I oni ga zauvek otimaju iz njegove ruke, namerni da kažu nešto Jako Važno, ali razgovetnog glasa nema, a nema ga jer se iza mrgodnosti polupismenog desetara, iza nabusitosti seoskog popa, iza banalne zajedljivosti palanačkog fiškala sa nezdravim ambicijama krije samo jedno goluždravo Ništa. I evo kako to Ništa ovih dana vileni po Srbiji i galami na Srbiju, baš kao da je uistinu živo, a zapravo se sa svakim sledećim decibelom sve slabije čuje, kao jastučetom udavljeno u jednom Osmehu.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Osmehnuti Sprud!
Date: Sat, May 3, 2008 10:37 pm
To: lukic
Attachments: rex98.doc
Size: 47 k
Type: application/octet-stream

TRI SILASKA VOJISLAVA K.

Ima takvog sveta, znate ih i sami: onih što lažu i kad govore istinu. To jest, kada im se čini da je ono što govore sušta istina. E, tada lažu najviše! Jer, ta je laž dublja od one (pri)prosto manipulativne, one koju upotrebljava samosvesni lažov: toj laži nesvesnoj sebe snagu daje upravo lažovljevo uverenje u neupitnu istinitost sopstvenih reči. Ta iluzija, naime, ume da bude zarazna, a dok zaraza prođe već je kasno - laž je opustošila što je mogla. A mogla je mnogo.

Vojislav Koštunica svakako nije jedini pripadnik ove (samo) lažovske podvrste na političkoj sceni Srbije; možda čak nije ni najveći meštar tog žanra - uostalom, pogledajte s kakvim maherom se udružio. Ali, njegove su laže i paralaze nekako osobito perverzne, jer on u njih unosi ili savršenu glumu neprevaziđenog demagoga, ili pak (u šta sam skloniji da verujem) iskreno uverenje čoveka koji ama baš nikada neće dopustiti da mu tamo nekakve činjenice *zamagljuju rasuđivanje*, i na to je strašno ponosan. Njegova autonomna stvarnost, dakle, obitava u nekim paralelnim sferama, u koje um običnog smrtnika još nije kročio, a bogme i neće - nema *pasvord*. Zato su njegovi pogledi na Kosovo, Evropsku uniju, Rusiju, ekonomiju, crkvu, demokratiju ili bilo šta drugo na ovom svetu tako radikalno *nezavisni*: njega, naprosto, ništa iz spoljnog sveta ne obavezuje. Za takve se nekada u „konstruktivnom“ omladinskom listu *Zdravo* govorilo da „furaju svoj fazon“. Samo što su to bili smotani tinejdžeri iz tužnih palančica, a ne predsednici vlada. I prošlo bi ih najkasnije onda kad bi shvatili da to što im očevi-kreteni govore da liče na kretene još ne znači da zaista ne liče na kretene.

Na ovom mestu me, međutim, ne zanima neka od „makropolitčkih“ laži o Srbiji, svetu i kosmosu koje Koštunica ovih dana dnevno proizvodi, na gore opisani način. Priznao sam u jednom od prethodnih tekstova da se redovno overdoziram Koštuničinim ekstenzivnim intervjuima, a to me tera da se još kojeg dela tog balasta oslobodim tako što ću ga podeliti s čitaocem. Elem, zapazio sam da Koštunica baš voli, čim mu se namesti prilika, da održi vakelu o sopstvenoj nevlastoljubivosti, potkrepljujući to time kako je on, eto, tri puta mirno i dobrovoljno silazio s vlasti, te prema tome, moliću lepo, može li se još neko pohvaliti takvim skorom... Možda sam naivan, ali zaista verujem da Koštunica veruje u to što kaže: to mu omogućava da o sebi zadrži romantično visoko mišljenje. Međutim, o čemu se tu zapravo radi? Kako tu uopšte stoje stvari?

Najpre, šta uopšte znači to hvalisanje da je neko - usred kakve-takve parlamentarne demokratije - otišao s vlasti bez suviše larme? Mislim, šta je drugo uopšte mogao da uradi: da izvede vojni puč? da se dernja, da preti samospaljivanjem, da se veže za fotelju, pa da ga iznose četvorica, k'o Šešelja iz Skupštine? Dalje, o kakvim se to „silascima s vlasti“ radilo?

Prvi silazak je nastupio onda kada je Koštunica prestao da bude predsednik države (Savezne Republike Jugoslavije) tako što je naprosto *ostao bez države*, pa samim tim i bez radnog mesta. Nije to mali uspeh, i u istoriji se dešava sasvim retko: da ostaneš bez države kojom šefuješ, kao neki kralj koji nadživi sopstveno kraljevstvo. Čovek je, dakle, negde zaturio ono što mu je povereno na upravljanje, a sada traži da mu se zbog toga još i čestita... Naravno, sve je to bila i neka vrsta manevra političkih konkurenata, i u tome je Koštunica ostao na suvom - eto zgodnog paradoksa: ne imajući neke razgovetne svrhe dok je trajala, SRJ je samim činom svog nestanka učinila jednu vrlo korisnu stvar! - pa mu nije bilo druge nego da se povuče u Belanovicu: nema prestola, nema države - nema ni kralja. Činjenicu da je bio znalački politički nasamaren V. K. bi sada da prikaže kao neki svoj osobito demokratski čin. Još malo pa

će početi da nas uverava da je sam ukinio SRJ, samo da bi se ratosiljao te dosadne vlasti.

Drugi silazak Vojislava K. bio je (prevremeni) kraj njegovog prvog premijerskog mandata. Taj kraj, opet, nije nastupio njegovom voljom, nego spletom okolnosti na koje više nije mogao da utiče, a koje je prethodno dugo izbegavao, i odlagao njihove konsekvence. Vlada mu je od početka bila manjinska, dakle klimava, ali sve se raspalo onda kada se G17 povukla iz Vlade i uskratila joj buduću podršku zbog zastoja u evrointegracijama, direktno prouzrokovanog zastojem u saradnji s Hagom (što je bilo pod direktnom kontrolom V. K. i njegovih ljudi). Dakle, ni drugi put nije napustio vlast u nameri da demonstrira svoju ogromnu ravnodušnost prema dotičnoj, nego zato što nije imao drugog izbora: njegova je vlada postala neodrživa, ona je pala i razbila se, i to je sve. Sve ostalo su mistifikacije, sa ili bez pune svesti samog mistifikatora o tome.

Nakon pada te vlade održani su izbori na kojima su Koštunica i njegov čačanski pobratim, sve u svemu, prošli kao bosci po trnju. Sa takvim rezultatima možeš biti ili opozicija ili manji partner u nečijoj vladi. Umesto toga, Koštunica je beskrupulozno probuldožerisao sebi još jedan premijerski mandat, i pri tome mu ni najmanje nije smetalo - da ne kažem: *nije ga bilo blam* - što nema čoveka, životinje, biljke ili mrtvosanog predmeta u Srbiji koji nije lepo video kako je on to mesto dobio na mufte, bezočnom ucenom odviše „mekog“ partnera, a ne na izborima. I tako je obezbedio sebi treći uspon na presto, nakon kojeg je neminovno usledilo - šta? Dakako:

Treći silazak Vojislava K. Ovaj put, za razliku od prethodnih, inicijativa je bar formalno zbilja bila njegova. Sam je raspustio vladu i izazvao raspisivanje prevremenih izbora. No, retorika tipa „vraćam mandat narodu“ na stranu, Koštunica je to uradio zato što nije imao drugog izbora, sve druge opcije bile su gore po njega. Tadić je upravo zaradio drugi predsednički mandat i tako bitno ojačao poziciju DS-a, Kosovo je uletelo kao idealna tema za beskrajnu eksploataciju, u samoj vladi K. je izgubio kontrolu

(počeli su nehajno da ga preglasavaju, što je *de facto* isto kao da je pao), i šta mu je drugo preostalo nego da prekine tu partiju šaha koju je počeo da gubi, da poruši figure i zahteva novu? S tim da on, jakako, ima bele figure. Doduše, pre toga je - kažu brojni, neuverljivo demantovani izvori - izgleda pokušao da mimo i bez izbora sa radikalima isposluje novu vladinu većinu, u kojoj će on ostati na čelu vlade, a kada su ga ovi otkačili, više (mu) nije bilo druge nego da se ide na izbore. Bila je to puka iznudica, a ne nekakav „nesebični gest“ patološki nevlastoljubivog čoveka. To je, dakle, taj famozni „treći silazak s vlasti“ koji se, uzgred, uopšte nije ni dogodio: Koštunica je i dalje „tehnički premijer“, a neskrivena mu je ambicija da osvoji i treći mandat, bez obzira na to koliko će dobiti glasova: po svemu što se dalo zaključiti iz njegovog dosadašnjeg ponašanja, ne postoji donja granica broja glasova, posle koje bi mu bilo *neprijatno* da nastavi da *pridrži* kormilo vlade. Pera Luković valjda ni sam ne sluti koliko je ubo u suštinu onim „pridrži Srbiju“; s tim da se Vojislavu K. ta Srbija nekako uvek *projavlja* u liku samog Vojislava K, kojeg kani pridržati i zadržati na prestolu još jedne države koja se kruni i kopni, i kopnice sve brže ukoliko on u nedelju dobije još koju priliku za svoj omiljeni igrokaz „dobrovoljnog silaska s vlasti“ koji nije ništa drugo nego večno vraćanje istog: kad se baš mora, silazim stepenicama, čim uzmognem, šmugnem nazad i uspinjem se liftom; posle se zaključam u kabinetu i *tripujem* na miru do sledeće nevolje; ne moje, nego vaše.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Rani Sprud!
Date: Mon, May 5, 2008 11:48 pm
To: lukic
 Draga Svetlana,
 saljem ti Sprud unapred, jer putujem na 2-3 dana u Zagreb. Pusti ga na sajt u sredu ili četvrtak, pre izborne šitine, i tako ga i datiraj. Pozdrav,
 T.
Attachments: lazunica.doc
Size: 49 k
Type: application/octet-stream

IVIČINA BOŽANSKA SIESTA

He sleeps with angels (to soon)
He's always on someone's mind
He sleeps with angels (too late)
He sleeps with angels (too soon)

Neil Young: Sleeps With Angels (1994)

Bog je, po stanovitoj školi mišljenja, šest dana stvarao svet, a sedmog se odmarao. Znae već tu priču: prvo je uveo osvetljenje, a posle se pobrinuo za vodovod, kanalizaciju i ostalo pokućstvo i instalacije, zaključno sa zverovima i ljudima. Otuda nije čudno da oni koji veruju da je to baš tako bilo Boga toliko poštuju i toliko ga se boje: kako da ponizno ne respektuješ nekoga ko je za ciglih šest dana stvorio Sve Ovo, od kvazara i pulsara do tostera i Lu Rida?

Ivica Dačić nije Bog, ali čini se da hrli ka tom statusu. Taj čovek još od postizbornog ponedeljka vredno pravi Vladu Srbije, a svi mu se nude da mu u tome pomognu – i tako to traje šest uzastopnih dana, širom Beograda, Moskve i Sheveningena. Sedmog dana, u nedelju, pregovora o Vladi nema: „odmaram se, zato danas nema pregovora o Vladi“, prostodušno kaže Ivica. Ne bi bilo sevap olako protrčati kroz tu rečenicu, valjalo bi na tren zastati da joj se divimo zajedno: *ja* se odmaram, ergo, pregovori se takođe odmaraju. Sve je stalo, samo deca rastu (pošto deca nemaju biračko pravo)! Drugim rečima: *može mi se*. I volim

što to svi znate, i što mogu to da vam kažem, onako uzgred. I, znate šta: niko ništa ne prigovara. Jer, gde bre da ljutiš Ivicu u ovom odsudnom času?! Uostalom, nije li trudenik iz Žitorađe zaslužio da malo ohane posle tolikog državotvornog napora? Ko se nije previše smorio od svega, može se zabavljati zamišljajući tu žanr-scenu: nadžidžali se snishodljivi prosoci pred Ivičinom kapijom, namerni da mu pod prozorom odtule koju serenadu, pa neka on odabere najmuzikalnijeg, a onda se najedared pronese glas: „psst! Ivica se odmara!“. I svi promptno začute, jedan čak urolanom „Politikom“ diskretno klepi neku zalutalu zunzaru, da ni to beslovesno leteće živinče slučajno ne poremeti Ivičin san, da nam se Ivica ne raskrnelja razdraženo i bunovno, jerbo niko od prosaca nije rad postati kolateralnom žrtvom moguće njegove zlovolje. A grešna muva se zakoprcra, zbzzkne u agoniji još jednu *produženu sekundu*, pa izdahne u gornjem desnom uglu, malo ispod portreta uv. kol. Dragane Matović.

A Ivica sve to zna, pa merači, pa uživa, svestan da proživljava blaženi vrhunac svog života. I zato Ivica, taj novi naš Kraljević Sunce, nonšalantno objašnjava novoformiranu suštinu stvari: ja, Ivica, vredno sam delao šest dana, a sedmog se eto odmaram, a sa mnom se odmara i cela Srbija, jer je došao takav neki vakat da kad ja ne radim – niko ne radi, i kad se ja ne događam – ništa se ne događa, jer svi ionako moraju strpljivo da sačekaju da ja presudim šta se u ovoj zemlji ima događati ubuduće.

Tu smo, dakle, gde smo, baš usred jedne nedeljne *božanske sieste*, iza koje će uslediti ko zna šta, ali nešto će svakako biti, „nigdar ni bilo da nekak ni bilo“, usidrena srpska šklopocija se mora odvući na ovu ili onu stranu, mada kanda ne tako brzo, jer šta god da bude, Ivici i drugovima mili se što više razvući ovo sadašnje đuvegijsko stanje, jer ništa, pa čak ni vlast – o čijem psihodeličnom učinku na čoveka oni bar znaju sve – ne može biti toliko slatko i toliko moćno kao ovo što im se sada dešava. Ovaj tekst nastaje baš Sedmog Dana, ma evo, i ja nekako spontano tiše drndam po tastaturi da slučajno ne probudim pravedno zaspaloga Ivicu, okruženog neizbrojnim SPS-anđelčićima i

anđelkovićima, ružićima i uveocima, sa očima izvan svakog zla; a kako li su, bogo moj, onda tek utihnuli oni što im ga je moliti, pa im ga nije ljutiti?

Vidim da svako ima svoju teoriju o tome šta nam se to dogodilo u nedelju, i kako i kuda sad valja ići dalje. To je u redu, volim kad ljudi imaju teorije, utoliko pre što su neke od njih čak i suvisle. Okej, evo zato i moje teorije. Ovo što nam rade Ivičini momci imalo je svoje ime još kad sam bio klinac. Ne, ne mislim da nam „prave decu“: deca se ne mogu praviti tamburanjem u taj deo tela, bez obzira na mogući prateći užitak. Mislim na to da nam *udaraju čežnju*: malo koketiraju, pa se malo izmiču, nekad s kikutom koji više razdražuje nego što (se) obećava, a nekad uz protest čija se mikronski precizno odmerena intonacija uči na kursevima ponašanja udavača iz finijih kuća: „iju, šta vam pada na pamet!“.

Najlakše bi bilo sada jediti se na njih zbog toga; drago mi je što to niko (javno) ne radi, eto, toliko se bar sazrelo na našoj političkoj sceni. Mislim, dakako, prizor jeste maksimalno odvratan, ali oni samo uzimaju ono što im je Srbija ponudila na tacni, i šta se tu sad može? To što je Srbija, *osam godina posle*, spala na to da joj Ivica & co. budu poslednja nada i mogući spas pred nailaskom *unutrašnje varvarske horde*, to nije njihov problem. Dobro, a čiji je?

Najpre, to je problem – ili krivica, ako baš hoćete - onih koji su preveslali na drugu stranu, svejedno da li zarad vlastohleplja i srebroljublja, ili zarad sumanutog ideološko-nacionalističkog fanatizma. Zovemo ih „narodnjaci“, što ne znači baš ništa: u stvarnosti, više su ekološki devastirajući miks Aleksandra Rankovića i Mite Ljotića, a sve u ritmu Bore Čorbe. Onda, to je problem onih koji su čaršiji vikali „dobro jutro“ na sve četiri strane, pa više ni sami nisu znali šta im je politika; time su bitno doprineli sveopštoj konfuziji pojmova i vrednosti. No, ako ništa drugo, barem su napravili rezultat: stotinu, pa još dva, zar je malo u ova nedoba? Najzad, hajde da se ne femkamo: to

je i problem onih koji su se zakleli da su alternativa i jednima i drugima, da bi se ispostavilo da odviše često ne znaju šta hoće, i odviše glasno znaju šta neće, a da to što neće odviše često dolazi, gle, iz onog pravca gde bi trebalo da traže političke, medijske i ostale saveznike, a ne dušmane. Naravno da to odbija i plaši ljude koji tu nemaju baš nikakav “ideološki, problem, ali im je dosta i preko glave bilo čijeg nadobudnog *ego-tripovanja* o zajedničkom trošku. Ishod: traljavo u Srbiji, vidljiv podbačaj u Beogradu, pomor u Vojvodini. Posledica: sada više ni ne moraju da se cimaju da traže saveznike, pošto se sa svojih neupotrebljivih *trinaest apostola* uopšte nisu kvalifikovali za bilo kakav savez. Da jesu, uostalom, ne bi nam Ivica bio tako ponižavajuće važan u životu, ne bi nam carski velevažno saopštavao da ga malo popričekamo jer ide da odrema posle dugog puta, nego bi se grozničavo preslišavao šta ono bi onomad s onim koferčedom. Ako se toga ko još seća; ako se, uostalom, neko seća i onih Deset Krvavih Godina tokom kojih nam se kezio sa Kasapinove desne strane. Mirno spavaj Ivice, i nama se nešto drema.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Sprud Ivicnjak!
Date: Mon, May 19, 2008 12:10 am
To: lukic
Attachments: gljivek.doc
Size: 52 k
Type: application/octet-stream

ŽABA I ŠKORPIJA

Pretpostavljam da znate onu o žabi i škorpiji... Zamoli, dakle, škorpija žabu da je prenese preko reke. Žaba odbija: neću, ubošćeš me! Ma kakvi, veli škorpija, pa nisam blesava, obe bismo potonule! Žaba zaključa da to ima rezona i pristade, škorpija joj se pope na leđa, i one zaploviše ka drugoj obali. I taman kad je sve trebalo da se završi u najboljem redu, kad se druga obala već jasno nazirala, škorpija ipak ubode žabu, i obe krenuše da tonu; žaba je upita, umirući, zašto je to učinila, kad ne zna da pliva, pa će se sada i ona udaviti. Šta da radim, takva mi je narav, to je jače od mene, rezignirano joj objasni tonuća škorpija...

Setio sam se ove poučne pričice onomad, kada je Šešelj Vojislav ležerno objasnio vaskolikom Srpstvu da je Zvezdan Jovanović savršeno nedužan glede ubistva Zorana Đinđića, ali i da bi, da slučajno nije nevin, bio novi srpski Gavrilo Princip, toliko bi bio zaslužan i slavan (hm, na stranu sad prava priroda, a naročito posledice Principovog ubilačkog čina). Šešeljeva izjava (jedna rasna *šešeljotina*, rekao bih; to odavno tretiram kao žanr za sebe) sama po sebi nije osobito inventivna, pre bi se reklo da sledi jedan etablirani i razrađeni obrazac: najpre, tu se baca nedvosmisleni *link* ka svim onim mistifikatorskim bulaznima o trećem, ledenom i ko-zna-sve-kakvom metku kojim je Nepoznat Neko upucao Đinđića sa neke „alternativne lokacije“, dočim je Zvezdan J. za to vreme valjda nedužno klofao tepih na prozoru u ulici Admirala Geprata; verovatno mu je to bio dodatni posao preko student-servisa, pošto nije mogao da se izdržava od skromne plate VKV snajperiste za specijalne misije. Potom se šeretski sugerije da, sve i da nije tako, ionako nije neka šteta;

naprotiv, radi se o jednom obliku *korisnog otadžbinskog rada*. Mehanizam je sličan odnosu prema ratnim zločinima, poput onog u Srebrenici: faza 1: nismo ih pobili, eno ih živih i zdravih; faza 2: pa dobro, možda su i pobijeni, ali to je učinio neko drugi (Miloševiću su se, recimo, *javljali* nekakvi “francuski obavestajci,); faza 3: pa šta sad tu, ako smo ih i pobili, sigurno su to zaslužili, jer da nisu, ne bismo ih pokokali; nepobitan dokaz njihove krivice jeste upravo to što smo ih postreljali... I tako se savršeni krug nihilističke mahnitosti maestralno zatvara.

Šešeljeva *šešeljotina* izazvala je stanovitu dozu konsternacije u Srbiji, čak su se i Koštunica & co. nakanili da dignu ruku za Vladinu „oštru osudu“ najnovijeg Vojvodinog kanibalskog ispada. Vidim da su i neki ugledni komentatori skloni onoj školi mišljenja – pomalo „zaverološkoj“, na neki čudan način – koja drži da radikali namerno naprave neko teško i skrnavo *njesra* čim se preterano približe vlasti, jer oni pravu vlast – s kojom čak i u Srbiji ide kakva-takva odgovornost – zapravo i ne žele. Postoji i ona druga konspirologija, koja smatra da zapravo sam Šešelj periodično namerno uvaljuje svoju otadžbinsku radikalsku sabraču u ovakve nevolje, upravo zato da bi sprečio bilo kakvu diskretnu „dešešeljizaciju“ stranke. Obe teorije zvuče zavodljivo, ništa im ne fali, naprotiv: pate jedino od *viška racionalnosti*. Pre mi izgleda da Šešelj naprosto *nije odoleo sopstvenoj naravi*, baš kao ni ona škorpinja na leđima žabe; a ni njegovi Otadžbinci nisu smeli čak ni implicitno da se ograde od njegovog mahnitanja: bespogovorna lojalnost Guruu naprosto je *jača od njih*, i tako će biti sve dok je Šešelj živ i pri sebi. Jedino bi sam Šešelj mogao da ih spase sebe samog, a to mu bar za sada ne pada ni na kraj pameti: ta, mlad je i nepodnošljivo perspektivan, život i spektakularna politička karijera su tek pred njim!

A da li radikali zaista „beže od vlasti“? Možda, ali ne više na taj način. Činjenica je da oni i te kako žele da formiraju Vladu, jer bi ih još jedan ostanak u opoziciji teško oštetio kod sopstvenih birača, koji su ionako na majskim izborima počeli da se osipaju (drugi krug u Vojvodini to još jasnije potvrđuje); na drugoj

strani, to što „puštaju“ izbornog patuljka Koštunicu da (p)ostane premijer i u njihovoj vladi, pokazuje njihov razložni oprez: tu smo kad se dele vlast i mast, i spremni smo da uzmemo najviše, ali kad se bude pozivalo na odgovornost biće – ne znamo mi ništa, pitajte Koštunicu, on je premijer... E, to već jeste racionalno: radikali najbolje znaju/osećaju koliko su fundamentalno i neotklonjivo bezvredni, pa nemaju ni najmanjeg poverenja u pozitivne efekte sopstvene vladavine; naizgled odveć ženerozno isturanje Koštunice na duboko nezasluženo frontmensko mesto tu im dođe kao neka vrsta osigurača.

Šta u ovom kontekstu znači potpisivanje koalicionog SRS-DSS-SPS ugovora za Beograd? Tu već imamo problem s Dačićem & co. Njima su se, bizarnim sticajem postizbornih okolnosti, otvorile sve karte: svi ih maze i tetoše, teatralno im praštaju nepodopštine, umilno buncaju o njima kao o „socijaldemokratama“ i, uopšte, blistavo sjajnim Evropejcima sa dna kace, voljnim, spremnim i sposobnim da odmah usreće Srbiju u ogromnim količinama. Formiranjem republičke i (beo)gradske vlasti s Tadićem, Dačić i društvo ne mogu da izgube ama baš ništa – osim svega onoga što bi ionako rado izgubili, ali ne smeju javno da kažu; mogli bi imati izvesnih problema u stranci, ali to bi bilo rešivo - a mogu da dobiju jako mnogo, i to, dakako, sasvim nezasluženo, pošto oni, dabome, nisu niti će ikada biti ama baš ništa od onoga što ovih dana o sebi čuju, i sami preneraženi sopstvenim tobožnjim preobražajem iz drčnih, a jalovih petlova-ubica sa neke palanačke deponije u božanstvene kraljevske labudove. Umesto svega toga, Dačić evo formira prestoničku vlast sa užeglim starim društvom zlica i luzera, sugerišući da je sada već sasvim verovatno da će i Vlada Srbije izgledati tako. Možda je to sve ipak tvrđenje pazara kod demokrata? Možda. Ali, pravo rečeno, jako se bojim mogućnosti da je u pitanju nešto mnogo trivijalnije: Dačić i ekipa idu sa „prirodnim partnerima“ jer ne smeju da prekorače sopstvenu senku, jer je to naprosto *jače od njih*... To, doduše, ne umrtvljuje sasvim njihov trgovački njuh: možda bi oni na koncu pristali da u Gradu budu s jednim, a u Državi s drugima. Ovakav kvazikompromis bio bi poguban

za perspektivu i verodostojnost evropske i demokratske Srbije, a Boris Tadić bi bio politički neubrojiv ako bi pristao na to. I, znate šta: zaista verujem da on na to neće pristati, taj čovek je kao političar vidno očvrstnuo i sazeo u poslednjih tri-četiri meseca. Samo me grize jedan crvić: da se ne pokaže na kraju da je ipak poklekao, jer je to bilo *jače od njega!*

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Teophilov Sprud
Date: 2008/5/28
To: redakcija
Attachments: zaba.doc
Size: 37 k
Type: application/octet-stream

DRUGI ŽIVOT STOJANA Ž.

Kakvo stepenovanje negacije: prvo je bilo „nismo mi“. Ta, gde bismo mi tako nešto! Onda je nastalo „nisam ja“. Na kraju je, izgleda, došlo do onoga da ni „ja nisam ja“. Tako ni Stojan Župljanin više nije onaj koji se takvim rodio, nego je nekakav Vukadin. S tim Vukadinom je, inače, sve u najboljem redu, osim što je umro pre šest godina. Pa su dobri ljudi iz SUP-a Bačke Palanke ponudili Župljaninu da preuzme njegovu identitetsku masku, da postane Vukadin, jerbo je u Srbiji neki crni vakat došao, kad ne smeš biti ni Župljanin, a kamoli neki drugi mladić.

I tako je Župljanina-koji-to-nije skleptalo u Pančevu, u Dunavskoj 5, u jednoj od onih stambenih zgradica od betona i crvene cigle; omiljeni graditeljsko-stambeni stil poznog socijalizma. A taman se bio navikao na pančevački vazduh, onaj što se i vidi i čuje. I eno sad tog čoveka pred Nadležnim Organima, i jedino što ima za reći o sebi, svom životu i tome kako je dospelo do ove tačke jeste da on i nije on, nego je neko drugi, neko ko ništa ni ne sluti o svojim posmrtnim avanturama. Ima li, pitam se, ikoga da ga zapita: ako ti, prikane, nisi ti, ko je onda ti u ovom mandatu? Ko vrši dužnost Stojana Župljanina dok se ti ovde izmotavaš? I ko je uopšte, na kraju krajeva, taj Stojan Župljanin?

Ovo je poslednje baš ono pitanje koje i mene zanima, ne voajerski, nego onako kako je, recimo, Slavenku Drakulić zanimalo ko su ti ljudi koji su avetali hodnicima Sheveningena, ti mahom dobri i poslušni vojnici socijalizma koji su se obnoć pretvorili u strašne, krvožedne etnolandite, da bi se naposljetku – jednom

razoružani – brzometno smežurali u čovečuljke od piljevine koji pred Časnim Sudom gordo nose svoju nevinost, uvek nevinost, s kojom se rađaju, žive i umiru, bez obzira šta je bilo u međuvremenu. „Oni ne bi ni mrava zgazili“, lepo kaže Slavenka u naslovu svoje knjige, pa se onda nekako neizbežno zapitaš pa ko li je, majka mu stara, onako krvnički i onako temeljito *izgazio* sve one silne čovekolike *mrave* po Slavonijama, Krajinama, Bosnama, Likama, Hercegovinama i ostalim Kosovima? Ali ništa oni za to, u toj spektakularnoj *poplavi nedužnosti* davi se cela Pritvorska Jedinica, i evo će za koji dan i Župljanin/Vukadin da doprinese potopu svojom kofom pravedničkog samosažaljenja. I svi ritualno učestvuju u tome, svi osim lukave Biljane P. i izuzev prekrivog, a na koncu pretragičnog Milana Babića, koji se posle svega naprosto obesio, na radost tolikih gorih od njega, mada ne i krivljih od njega.

Dakle, to me zanima: ko je Stojan Ž? I kada je zapravo prestao, ako već kaže da je prestao, da bude Stojan Ž? Ovaj čovek, dakako, nije *zvezda ratnih zločina*, kao Mladić i kao mahniti psihijatar, no je jedan palanački anonimus, ništa manje prošle nedelje nego što je to bio pre trideset godina. Evo, da sam ga sreo u liftu prošlog četvrtka, da sam mu zurio u lice od prizemlja do šesnaestog sprata, i dalje ne bih imao pojma ko je. Doduše, vidiš da to ni on ne zna... Ne, zaista, šta mi o njemu znamo? Naizgled, baš ništa. Od 1975. radio u SUP Banjaluke, od kraja osamdesetih načelnik Javne bezbednosti u tom gradu. Službeno lice, dakle; obučeni profesionalac, a ne zgubidan i napaljenik sa ulice; čovek zavetovan javnom redu i zakonu; čovek koji, u svakoj državi i u svakom sistemu, štiti bezbednost lica, stvari i objekata od bilo kakve kriminalne i destruktivne ugroze. Kao ona deviza nekih američkih policajaca, beše li njujorških ili losanđeleskih: to *protect and serve*, tako to nekako ide. Ono iz filmova, ali i sa stvarnih (vatrenih) ulica. *Zaštititi i služiti*. Zaštititi koga? Građanina. Služiti kome? Građaninu. To radi ta „javna bezbednost“ na sve četiri strane sveta, to joj je osnovni posao i u kapitalizmu i u socijalizmu, i u antici i u postmoderni: biti nepropusna brana između razbojnika i mirnoga ljudskog

čeljadeta – muškog ili ženskog, krštenog ili nekrštenog, mladog ili starog, crnog, belog, žutog ili braon - koje bi samo da živi svoj život u znaku „umerenog napretka u granicama zakona“, što bi rekao Hašek. Iz tog ugla gledano, posao je policajca častan da ne može biti časniji. To je ono čemu se zavetovao Župljanin Stojan, Čovek Kojeg Nema. To je ono za šta ga je školovalo, to je ono što mu je davalo stan, platu, status, neko pretpostavljeno osećanje društvene i lične ostvarenosti. *To protect and serve*.

Optužnica tereti Župljanina za genocid, ubistva, logore, proterivanje desetina hiljada ljudi „nesrpske“ nacionalnosti. A kako i ne bi: bio je prvi čovek „bezbednosnog sistema“ Bosanske Krajine u vreme i u kraju gde je ostati bez glave i celokupne imovine bilo mnogo, mnogo lakše nego sačuvati ih, naročito ako se *pogrešno* zoveš. Optužnica k'o optužnica, pravnički jezik, neka vidi samoodrečni S. Ž. šta će s njom. Ali meni je strašno nešto drugo, to jest mori me šta to biva u čoveku da se odrekne i svoje ljudskosti, ali i etike svoga posla (a i jedan policajot visokog ranga takođe „ne svira u diple nego predaje etiku“, takoreći!), pa postane sve demonsko, sve naopačke: lekar se promengeliše, psihijatar poludi, policajac postane pustahija i razbojnik. A Župljanin je to učinio, najprvo već time što je pristao da bude važan deo sistema u kojem je moguće zvati se ispravno i zvati se pogrešno, rođenjem već steći pravog ili steći lažnog Boga; sve ostalo što se dogodilo proisteklo je iz tog inicijalnog greha. Župljanina tako nečemu nije učilo ni u školi, ni na poslu; druge je neke kurseve, kod sasvim drugačijih majstora-predavača, morao da pohađa da bi poverovao u to. I da se posle s neophodnim duševnim mirom „oda genocidu“, što za sličnog mu deliju reče ona besmrtna bosanska žena, sa mislima izvan svakog zla.

Ima onaj stari, predivni, cinični vic iz NOB-žanra, kada smo ga pričali u socijalizmu imali smo osećaj da činimo nešto jako subverzivno, znate ono kad ratuju Nemci i partizani, biju li se biju uzduž i popreko – ima i verzija sa ustašama, četnicima... – a onda dođe šumar i sve ih razjuri! Dojadilo čoveku da kojekakvi probisveti prave nered i plaše zverad! E pa, policajac mu dođe

nešto kao taj šumar iz vica: on je onaj koji brine o javnom redu i zakonu, i sprečava „narušavanje javnog reda većih razmera“. Recimo: organizovanje jednog Slatkog Malog Genocida, makar i regionalnih dimenzija. To jest, tako je dok živimo u nečemu nalik na normalni, ljudski svet, a kad postane drugačije onda znajte da ste se obreli u paklu. Tako se i Župljanin našao u paklu, ali kao Belzebubovo *službeno lice*, kao onaj koji je tu da pomori što više duša. Bio je to njegov izbor, i ništa ga ne može oprati od njega: ova se vrsta dželata ne postaje slučajno, nepažnjom i iz trenutne zablude. Za nešto takvo moraš ozbiljno i temeljito raskrstiti sa ama baš svime što si do tada bio, mislio, osećao i znao. Tada stupaš na Drugu Stranu, i odande nema povratka – nema ga tvojim žrtvama, ali bogme ni tebi.

Naposletku te istrkeljišu, kao nekakav stari džak, u nekoj rupi u Pančevu, iščačkaju te pod slojevima banatske prašine. A ti onda lepo kažeš da zapravo i nisi Stojan Župljanin, i vrtiš taj dosadni refren kao kakva izgrebana vinilka na 78 obrtaja, a da ni sam nemaš pojma koliko si u pravu i koliko je to tačno, mada na jedan sasvim drugi način od onoga koji ti je na umu, na jedan način koji ti je, ovakvom u kakvog si se pretvorio, umom i srcem već sasvim nedosegljiv. Jer i pravi je Stojan Župljanin, istaknuti radnik Javne Bezbednosti Banjaluke, čovek koji se stručno i savesno brine za lica, stvari i objekte, preminuo još s početkom proleća 1992, prešao svetom mada mu se groba ne zna, preminuo udavljen od jedne *unutrašnje ruke*, čelično čvrste, za ljudsku milost neznajuće.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Zupljaninov Sprud!
Date: Sat, June 14, 2008 11:06 pm
To: lukic
Cc: redakcija
Attachments: stupljanin.doc
Size: 49 k
Type: application/octet-stream

ORTODOX CELTS

Možete li da zamislite ovu ljupku žanr-scenu: naši stari NSPM-drugari Đorđe O' Vukadinović i Slobodan O' Antić sede u Irish pubu i nazdravljaju irskom referendumskom istorijskom „ne“ sedmom turom *Ginisa*... Pa osmom... Pa devetom... I tako sve dok se ne strovale pod masivni sto od hrastovine, zagrljeni, zaaagrljeni, sve pevajući potpuri pesama The Pogues, naročito *Dirty Old Town*...

Ovu dvojicu apokrifnih pivskih veseljaka ovde apostrofiram takoreći slučajno – naprosto su se namestili, pošto su se o „irskom slučaju“ promptno i jasno očitovali: jedan u Utisku nedelje, drugi u Politici. Inače, bez sve šale, srpska je „nacionalna inteligencija“ – ako imamo (to jest, nemamo) „nacionalnu vladu“, zašto da nemamo (to jest, imamo) i „nacionalnu inteligenciju“, šta god to bilo - odnekud silno oduševljena ishodom irskog referenduma, kaogod što je onomad bila delirična zbog francuskog i holandskog referendumskog odbijanja Ustava EU. Sam dobri Bog zna šta te ljude u tome toliko usrećuje?! A klikću od sreće ovih dana jatimice! Prosto čoveku dođe da ih priupita, sve sećajući se ciničnog i mudrog Čerčila: nu, mrčo, oli ti živjet' u tu Irsku? Ako ne, što te se to tako tiče?! Gledaj svoja posla!

Ovdašnji „patriotski um“ (PU), međutim, odnekud misli da u ovoj priči ima nešto i za njega, i da to nešto valja što pre zgrabiti i oglodati. Pa, ipak, *dark hat*: teško da u svemu tome ima ozbiljnijih tragova bilo kakve racionalnosti, pre će biti da je u pitanju mešavina neodgovorne površnosti i puke zluradosti. PU, međutim, drži da je sve što (možda) slabi Evropsku uniju iz

nekoj razloga dobro za Srbiju, baš kao da su Srbija i EU nekakve dve rivalske sile koje se tuku za prevlast nad kontinentom, sve saplićući jedna drugu; hoću da kažem: da je tako, to bi još i imalo nekakvog smisla. U stvarnosti, Srbija je samo jedan mali, siromašni, devastirani zemljičak sa margine Evropskog kontinenta, i Srbiji je EU potrebna kao što je topla kuća potrebna nekom jadniku koji se smrzava na ulici, u epicentru januarske košave. Kući je manje-više svejedno: ona je topla pa je topla, sa tim jadničkom ili bez njega. Ako će ovaj unutra, lako će ga ogrejati. Ako neće, neka se mrzne napolju, ali onda neka, molićemo fino, ne stružucka više tom britvom po fasadi! Zvaćemo, bre, miliciju!

Na našoj se konzervativnoj desnici – kao i na sestrinskoj joj „antiglobalističkoj“ levici; no, to je paranormalan fenomen za sebe – razvio ceo jedan žanr *antibriselske retorike*, koji se, doduše, pojmovno i stilski pomalo išlifovao, ali suštinski ipak ponajčešće ne dobacuje dalje od misaonih dometa lucidnih komentatora Večernjih novosti iz devedesetih. U tom je čarobnom svetu mašte Evropska unija zli imperijalistički mehanizam koji teži em neograničenom eksploataciji „čovaka po čoveku“ (eh, lenjinistički koreni! eh, napredni simpozijumi u Meljinama i Kumrovcu! eh, slatka ptico mladosti!), em pretila poništavanju naših svet(l)ih nacionalnih identiteta – naročito onih „manjih“ – i njihovom slivanju u nekakav demonski Nadentitet, a sve u retortama Ludih Naučnika, gnusnih plaćenika Novog Svetskog Poretka. Zato je EU sama po sebi zlo, i bilo bi korisno izbeći ga kako se god zna i ume; no, pošto to (više) nije tako popularno da se kaže tako ogoljeno, onda se barem može učiniti sve da se ta đavolja Evropska unija nekako što više *razblička*: zapravo, najbolje bi bilo da ona lepo sedi kod kuće i šalje nam evriće bez mnogo *priče*, a za ostalo ćemo se snaći i sami... U tom smislu, sve što Evropsku uniju kao celinu „sapije“ i čini je manje konkurentnom u globalnoj političko-ekonomskoj utakmici jeste „dobro“, a sve što pomaže da EU zaživi kao nešto više od pukog saveza nezavisnih država – što joj je strukturalna nužnost, jer je tu fazu odavno prevazišla i iscrpla njene najbolje mogućnosti –

jeste „loše“ za neku imaginarnu „našu stvar“. Pa dobro, na kraju krajeva, nisu naši „evrofobi“ u tome baš ni tako usamljeni: zar ne razmišljaju slično u irskom „Šin fejn“ (nekada političkom krilu IRA), u Severnoj ligi, kod Hajdera, Le Pena, postmusolinijevaca, kod urnebesne Braće Kačinski (krasno društvance, bajdvej)? Da, s jednom razlikom: sve su te zemlje članice Evropske unije. I ni jedna ne pokazuje ama baš ni najmanju težnju da iz nje izađe. Irska ponajmanje – pa, kud bi baš Irska, zemlja koja je – kroz donacije, a još više kroz ozbiljne investicije - dobila poprilično para od Evrope (i od SAD, što jeste jeste), te ih pametno uložila, što je zajedno rezultiralo famoznim „irskim čudom“?

E, na tom mestu nastaje jedan nimalo slučajan *raskol s realnošću*, kao ekskluzivno srpski problem. Evropska unija nije sveta krava – hm, više je krava muzara – i podložna je svakovrsnoj kritici, ali to je i dalje prosperitetni klub kojem „svi“ teže, i iz kojeg niko ne izlazi. Sva pitanja oko njegovih unutrašnjih odnosa podložna su diskusiji, mada elementarni razum govori da jedan odsto stanovništva ipak ne može da tek tako nametne svoju volju nezatnoj većini od onih preostalih devedeset i devet odsto... Može, doduše, nešto drugo: da izađe iz igre ako mu se čini da mu ova ne odgovara, kao što ovih dana Irskoj besno predlaže bivši danski ministar spoljnih poslova; ali niko, gle, to ne želi – Irci ponajmanje. Pre će biti da će da pronađu neki zgodan način da objasne da su se samo šalili, ili da im se malo smantalo od silnog *Ginisa*, kombinovanog sa „neobičajeno toplim vremenom za ovo doba godine,.. Baš kao što su Holandani i Francuzi i dalje u samom čvrstom jezgru „stare Evrope“, nesrećnim referendumima uprkos. Baš kao što bi i jedna Poljska ostala čvrsto usidrena u Evropskoj uniji sve i kad bi evromrzovoljne braće Kačinski bilo deset, a ne samo dvojica! I kad bi jedan od njih bio Papa, drugi predsednik vrhovnog suda, treći muž Mis Poljske, a četvrti direktor nacionalne televizije! Plus onaj jedan koji bi bio prvi Poljak na Mesecu. Sa Srbijom stvar stoji obrnuto: ona nije još čestito ni pred vratima Evropske unije. Ona tek treba žestokim radom na sebi da se kvalifikuje za ulaz, pa tek onda da stekne *pravo na mrzovolju*. Sve drugo je sindrom kiselog grožđa,

▼ Teofil Pančić
dodatno oplemenjen ubogim ekscesima provincijalne pameti. O tome ovi naši naprasno namnoženi *pravoslavni Kelti* ništa ne znaju i ništa ne slute.

A *Ginis* je, inače, stvarno odlično pivo. Samo, ni sa njim ne valja preterivati: jaka je to stvar, hoće da udari u glavu.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Irski Sprud!
Date: Mon, June 23, 2008 9:47 pm
To: lukic
Cc: redakcija
Attachments: ortokelti.doc
Size: 46 k
Type: application/octet-stream

IDEOLOG(IJA) NEDOVRSIVOG RATA

Jedna od brojnih blagodeti koje donosi odlazak Koštunica Vojislava u opoziciju je to što će ubuduće biti mnogo manje razloga da se čovek njime bavi, recimo, da piše o njemu i njegovim umnim aktivnostima. Ne zato što će ovaj ubuduće biti manje zanimljiv – ne može se, uostalom, biti manje zanimljiv od Koštunica Vojislava u bilo kojem agregatnom stanju – nego zato što iz opozicije ipak neće moći da čini toliko *aktivne štete*. Drugim rečima, biće taj čovek i dalje nepodnošljivo *produktivan*, ali mi posledice njegovih misaonih napora nećemo tako neposredno osećati na svojoj grbači. Ne kažem, vajda nije mala; možda se zbog nje i može istrpeti ova revija SPS-zombija, garnirana krajnje sumnjivim Tadićevim femkanjem oko mandatara. A možda i ne, videćemo.

Kako god, iz vernih mu i ucveljenih Večernjih Novosti priupitalo je Koštunicu šta će raditi i čime će se baviti sada kada će imati višak slobodnog vremena (do sada je, kao biva, rmbačio za Otadžbinu). I ovaj je odgovorio *puno lipih stvari*, iz kojih je najjasnije upravo to da se čovek ne namerava posvetiti rekreativnom ribolovu – kako mu je Corax lepo predložio – nego dodatnom uneređivanju Srbije. Ako mene pitate, uopšte ne bih potcenjivao destruktivnu moć udruženih radikala i koštuničara: svačega ćemo se mi tu nagledati. No, ima nešto drugo u ovom intervjuu na šta bi valjalo posebno obratiti pažnju, jer nam govori sve što treba da znamo ne samo o tome ko je i šta je onaj ko takvo šta izriče, nego i kako smo svi zajedno uopšte dospeli u ovakav čabar, i zašto se to naše čabiranje nastavlja ovako dugo, preteći da postane istorijski trajno stanje. Upitan

na temu „teze“ koju „nameću“ neki zli i pokvareni plaćenici, a to je teza da je „Kosovo već izgubljeno“, Koštunica će ovako probesediti: „Moje viđenje stvari je da nijedan Srbin koji se borio za Kosovo nije na gubitku, i nijedan Srbin koji se bori za Kosovo bez obzira na trenutni rezultat borbe nije poražen. Da ne govorim o tome da je ta, sadašnja borba za Kosovo zasnovana na temeljnim principima međunarodnog prava i da braneći Kosovo brane se upravo ti principi koji bi trebalo da budu osnov mira i stabilnosti u savremenom svetu. A gledano iz ugla naše istorije sama borba za Kosovo je pobeda, jer od kada postojimo uvek je tako bilo. Da se nismo borili za Kosovo to bi bio najveći i nenadoknadivi poraz. Naša današnja borba za Kosovo je zalog za sutrašnju borbu novih generacija. To je princip koji traje u srpskoj istoriji. Zato svaka borba za Kosovo ima svoj veliki i dubok smisao. Ono što danas nama izgleda nerealno možda će sutra bolji naraštaji uspeti da ostvare“.

Kakva je ovo vizija jednog društva, na našu nesreću baš srpskog? Totalitarna, opsesivna, sumanuta? Hajde da se manemo krupnih reči, nego da radije vidimo koje su njene implikacije. Najpre, šta radi „pravi Srbin“ od pamtiveka? *Bori se za Kosovo*. I ta borba baš nikada nije uzaludna, najmanje onda kada se čini da je izgubljena. Kao što to, božemeprosti, mnogima baš sada izgleda. Pošto je već tako, tu je borbu nužno nastaviti i ubuduće, i to bez vremenskog ograničenja, makar u milenijumima, eonima, svetlosnim godinama, čemu već. Ta borba, naime, ne može biti izgubljena jer je ona po samoj svojoj naravi *neizgubljiva*. Kako je to moguće? Naizgled, Koštunica drobi gluposti. Međutim, tako je samo ako vam izmiče *poenta*, ako priprosto reflektujete problem „realnog“, „fizičkog“ Kosova kao onaj koji je ovde relevantan: ono, međutim, Koštunici uopšte nije potrebno, štaviše, ono samo smeta. Kako smeta?! Pa lepo: Srbija je, recimo, tokom dobrog dela dvadesetog veka – oko sedamdesetak godina – „držala“ Kosovo. Za to se vreme niste mogli tako romantično *boriti za Kosovo*, jer ste ga, zaboga, *već imali*. Tačnije, i tada se Srbija u izvesnom smislu „borila za Kosovo“, ali na način spahijski i veleposednički, dakle banalan i nedostojan: masivnom vojno-policijskom

represijom, nekom vrstom aparthejda, prisilnim kolonizacijama Srba i iseljavanjem Albanaca u Tursku (za vreme Kraljevine), a u jednom trenutku čak i fizičkim potiskivanjem većine etničkog albanskog stanovništva u Albaniju i Makedoniju. I, šta je bilo na kraju? Ništa nije pomoglo: Srbija je izgubila vlast nad „realnim“ Kosovom, a pri tome je svih tih „posedničkih“ godina imala samo nevolje – od ogromnih materijalnih i ljudskih žrtava pa do kompromitacije u svetu, kao zemlje koja se silom razračunava sa postojano nepokornim (a vekovima već većinskim, avaj!) stanovništvom, za koje pri tome tvrdi da je „njeno“, samo što ono to neće da prizna, valjda usled urođene brđanske tvrdoglavosti. Sve u svemu, „posedovanje“ realnog, fizičkog Kosova samo sapliće i kompromituje visoki Koštuničin ideal „borbe za Kosovo“ kao transcendentnog prioriteta za svakoga ko ima et(n)ičko pravo (i dužnost?) da se nazove Srbinom. Mnogo je bolje i lepše „boriti se za Kosovo“ onda kada je fizičko Kosovo izvan – takođe fizičke, ergo trivijalne i prolazne – Srbije: takva „borba za Kosovo“ čista je i uzvišena, nezagađena trivijalijama stvarno-postojećeg-sveta.

Šta Koštuničina vizija vremenski neograničene i supstancijalno neizgubljive „borbe za Kosovo“ nužno-posledično znači za izgled i karakter Srbije i srpskog društva? Ona ima razorno, devastirajuće dejstvo: dok ta borba traje, a ideja je da traje zauvek pošto je „pobeda“ nemoguća a „poraz“ neprihvatljiv, Srbija se *per definitionem* ne može zasnovati kao „normalna“ država i kao stabilno i demokratsko društvo. Zašto? Zato što ona – ta beskrajna borba - podrazumeva jednu fundamentalnu *nedovršenost*, zapravo *okrnjenost*: Srbija koja se „bori za Kosovo“ naprosto ne postoji u realnom svetu *kao zaokružena celina* (što je negde prirodno „teritorijalno“ svojstvo savremene države), naprotiv, njoj stalno nešto nedostaje, i to ne bilo šta, nego nešto za šta Koštunica i ostali uvek iznova ponavljaju da je središte i ishodište njenog „bića“. Koštunici je, uveren sam, jasnije nego meni ili vama da Srbija nikako ne može da povрати vlast nad „realnim“ Kosovom, a čak i kad bi ga nekim čudom neviđenim povratila, ušla bi ponovo u isti ciklus ogromnih nevolja zbog kojih ga je i prethodni put „izgubila“. Kome to ciklično bauljanje i posrtanje uopšte treba?!

Mnogo je isplativije da se Kosovo održi u masovnoj imaginaciji u svojstvu onog poslovičnog *fantomskog uda*, ali uz bildovanje svesti da ovaj nije izgubljen našom nepažnjom, nego tako što su nam ga *odrezali dušmani*. Ud neće iznova izrasti, ali mi treba da posvetimo svoje živote verovanju (zapravo, čak ni to: *ritualnom glumljenju verovanja!*) da je to ipak moguće, samo ako u tome budemo uporni i nadasve „jedinstveni“.

Agresivni i ekspanzionistički nacionalizam ume da bude neverovatno brutalan i silovit i da napravi grozomoran dar-mar, ali ne može da traje baš dugo; on je kao ledeni letnji olujni pljusak: zafijuče, polupa prozore, pa prestane. Plačevni, luzerski, defetistički nacionalizam koji samosažaljivo liže rane i nariče nad metafizičkom Nepravdom može da traje (i truje) beskrajno dugo: on strahovito sporo trune, gnjili i smrdi, raspada se sifilističarski temeljito i polako. Milošević i Šešelj bili su burevjesnici ovog prvog; Koštunica je apostol ovog drugog. Siguran sam da Vojislav Koštunica najiskrenije misli za sebe da je demokrata, verovatno i liberal: ljudi kod nas inače vole da misle da je to nešto o čemu se *izjašnjavaš*, nešto kao veroispovest ili kao prirodna refleksija popisa tvoje lektire; u stvarnosti – a to naročito važi za političare, jer njihove odluke neposredno i duboko intervenišu u zajedničku stvarnost - demokrata jesi ili nisi po konsekvencama svog „nauka“. Konsekvence nedovršive koštuničinske „borbe za Kosovo“ vode nestanku Srbije kao demokratske zajednice slobodnih (ergo, slobodno delujućih, mislećih, govorećih i osećajućih) ljudi; ili, ako hoćete, one onemogućavaju da takva zajednica ikada nastane.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Kostunjavi Sprud!
Date: Fri, June 27, 2008 1:46 pm
To: lukic
Cc: redakcija
Attachments: vojapenz.doc
Size: 49 k
Type: application/octet-stream

BIJELJINSKA NOKTURAMA

Kada predete horor-most na Savi između Sremske i Bosanske Rače, na drugoj vas obali dočeka tabla dobrodošlice u Republiku Bosnu i Hercegovinu; već desetak metara dalje, eto i table – rekao bih, podjednako velike – koja vas prijateljski vabi u Republiku Srpsku. Onaj moj unutrašnji cinik odmah se budi pitajući: šta je to zapravo, danas i na ovom mestu, Bosna i Hercegovina? Možda tih desetak simboličkih metara „ničije zemlje“, iza koje počinje Stvarni Život?

Svetlana L, Miša B. i ja krenuli smo u Bijeljину, na promociju 11. knjige Peščanik FM; ko zna koju po redu, ali tek drugu u Bosni i Hercegovini (posle Sarajeva), i svakako prvu u Republici Srpskoj. Od početka ne znam šta da mislim o toj ideji: državolika tvorevina RS oličenje je i ovaploćenje svega onog ružnog i sramnog u savremenoj srpskoj istoriji, i mnogo sam srećniji kad ne moram da imam bilo šta s njom. No, na drugoj strani, koja vajda od kvaziaristokratskog prezira? Svugde živi i soj i nesoj, pa tako i tamo...

U sali gradske biblioteke čeka nas pedesetak ljudi; tema tribine, koju su organizovali i (o)smislili prijatelji iz „Naše stranke“, ambiciozne organizacije s rastućom mrežom u celoj BiH, nešto je o „perspektivama evropskih integracija Srbije i BiH“. Negde na pola tribine, glas iz publike nas razložno opominje na taj naslov, prigovarajući da uglavnom govorimo o Srbiji. Pokušavam da izvadim stvar: mi smo samo troje zbunjenih Beograđana koji se ustručavaju da detaljnije govore o Bosni, bojeći se da ne ispadne da smo došli ovamo da njih podučavamo kako im je, kao da oni

to ne znaju bolje... Posle skoro dva sata, završava se najčudnija i najtiša promocija u istoriji Peščanika: niti ko šta glasno odobrava, niti neko viče „pu, izdajnici“; publika je savršeno tiha i smerna, ne dobijamo čak ni rutinski aplauz na kraju, onaj koji se kilavo udjeljuje čak i oznojenim glumcima neke turobno loše predstave. Posle nam dosta ljudi prilazi, svako ima nešto da kaže i da doda, kao da se tribina tek zahuktava tu na stepenicama biblioteke, ali to ne briše utisak o neobičnosti celog događaja: ili smo mi sasvim promašili temu, jezik i pristup ili je problem dublje naravi. Recimo, u tome što više nismo baš sigurni u koji bismo *folder* stavili jedni druge. Odlično se, kao, razumemo, ali zapravo ispod toga privida teku paralelni monolozi.

I to nas vraća na početak: gde smo mi to zapravo došli? Šta je Republika Srpska, šta je Bosna i Hercegovina, i gde je jedan mali, a važni grad u svemu tome? Ako asocijativno spojimo pojmove „Bijeljina“ i „rat“, teško da rezultat može glasiti ikako drugačije nego „Arkan“. No, da li je ova Bijeljina Arkanova Bijeljina? Usred naše promocije, centrom grada odjednom se razleže glasan hodžin poziv s minareta, baš kao da smo u Sarajevu ili Zenici. Da li je to bila „vizija“ onih koji su šutirali ljudske glave po bijeljinskim pločnicima – to da će anno domini 2008 usred „srpske Beljine“, što bi kadgod rekla Ravijojla Plavšić, pevati mujezin? Proširimo sad malo tu sliku: da li je ova Republika Srpska isto što i Karadžićeva Republika Srpska? Po izvesnom svom konstitutivnom fundamentu jeste, po mnogo čemu praktičnom – nije. Samo, baš u tome je sakriven jedan neočekivan identitetski problem: Republika Srpska nije tek slučajno tvorevina masivnog etničkog čišćenja; njena „etnička čistota“, kao ključan deo Zajedničkog Zločinačkog Poduhvata trajnog razvaljivanja i urnisanja svake ideje i prakse Bosne i Hercegovine – nemojte nikada zaboraviti da je za RTS i ostalu vrlo oficijelnu beogradsku boraniju BiH bar četiri-pet godina postojala samo kao „bivša Bosna i Hercegovina“ - jeste njen ključni konstitutivni element, ono na čemu ona stoji ili pada. Naime, ako ćemo živeti tako da se „ne zna šta je čije“ i ko gde ima prebivati, onda čemu smo uopšte ratovali? Čemu smo u

rekama ljudske krvi stvarali „entitete“? Tako na koncu ispada, nimalo paradoksalno, već sasvim neumitno, da „karadžićevska“ Republika Srpska ima, doduše, svaki mogući problem s moralnim i legitimno političkim utemeljenjem, ali ne i sa identitetom; ova smlaćena, „raskaradžićena“ RS ima prevashodno baš identitetski problem: nije jasno čemu danas uopšte služi, ako već ne brutalnoj i nasilnoj separaciji bosanskih „nas“ bod bosanskih „njih“.

Bijeljina je jedna od mogućih ilustracija te vrednosno-pojmovno-identitetske pometnje: ona na jednoj strani kao da hoće da ostavi dojam grada dominantnih „srpskih“ obeležja, ali njihova je „srpskost“ uglavnom kričavo manifestnog tipa, i otuda samu sebe ukida u svojoj preteranosti. Jer, ta preteranost naprosto kao da samoj sebi duboko ne veruje: ona više ritualno mantra neki obavezan sastav, nego što nešto uistinu hoće da kaže. Zato je zaista dominantno nešto drugo: univerzalna tranziciona ikonografija, prituljena balkanska varijanta konzumerističkog raja-iza-čoška. Bijeljina je, dakle, jedna tranziciona pogranična postaja, i to je njen pravi *žanr*, a ovakva ili onakva „nacionalna obeležja“ samo su folklor, ništa manje nego u Šidu, Vinkovcima ili Bihaću.

Otuda ovaj grad više ne živi košmar iz devedesetih, i ne pripada jednoj nestaloj „karadžićevskoj“ slici Republike Srpske – jer ove, takve, više skoro da i nema - ali takođe ne pripada ni onoj na tabli obećanoj Republici Bosni i Hercegovini, jer takve republike zapravo još nema, a ono nešto plemenitih optimista nada se da će je jednom ipak biti. I ne samo da se nada, nego i ponešto radi na tome.

Na kraju smo, dakako, završili u „lovačkom“ restoranu kakav bi i u beogradskoj prašumi vrlo brzo izbio blizu samog vrha ponude. Tu ima svega, i posnog i mrsnog, i halal i košer: čak se i kafa zove turska, ako sam dobro video. A onda opet u kola, pa na Raču: beskrajna kolona šlepera stoički čeka na, možeš misliti, „carinski pregled“, dok kamiondžije tutnje od Antverpena do Plovdiva a da ih ama baš nikakvo Službeno Lice ne priupita za

Teofil Pančić ▼

junačko zdravlje. Srbijanskog je policajca, od puste čamotinje i dosade, živo zanimalo gde smo to bili, pa mu je naš vozač objasnio da smo promovisali knjigu. Kakvu knjigu? *Peščanik*. Onaj u meni se ponadao da će policajac zainteresovano reći „jel to Kišov Peščanik?“, što ovaj, dakako, nije učinio. Umesto toga zatražio je jedan primerak. Navikao čovek da bude čašćavan, pa ako nema ništa bolje, daj knjigu, da me ne tera maler. Ali knjiga više nema, sve je podeljeno. Odlazimo dok policajac prezrivo odmahuje u sremsku noć, koja je samo kilometar južnije bosanska noć. Ili republičkosrpska, kako se uzme.

@ ||| x |

From: teofil
Subject: Bijeljinski Sprud!
Date: Mon, July 7, 2008 10:47 pm
To: redakcija
Cc: lana
Attachments: bijeljina.doc
Size: 44 k
Type: application/octet-stream

UBISTVO RADOVANA DAVIDOM

▼ Peščani sprud

Doteralo je dotle da valja početi s elementarnim činjenicama. Dakle: 1.: Dragan David Dabić ne postoji; 2.: Radovan Karadžić postoji. Naime, ako je suditi po većini srpskih medija, pre bi se reklo da je obrnuto. Virtuelni Dabić okupirao je svu pažnju, kultura je nadmoćno pobedila kreatora, ali to je kreator, zar ne, od početka i hteo. I umalo da u tome postigne apsolutni uspeh, umalo da Karadžić ode u trajno nevidljivo *tihovanje*, naročito sa haške tačke gledišta. U redu, Karadžić je napokon uhapšen, i to ne zbog Dabićevih nego zbog svojih nepočinstava, ali veliko je pitanje jesmo li mi toga uopšte svesni? Od ponedeljka uveče satima zurimo u televizor, pratimo i komentarišemo Događaj, ali šta je ovde uopšte Događaj, šta se to tačno desilo? U jednom osobito perverznom obratu uloga, na kraju ispada da je fašistička bagra koja se ovih dana valja beogradskim ulicama pokazala najviši stepen osećanja za stvarnost: jedino njima je uhapšen Radovan Karadžić, a za Dabića ih nije ni najmanje briga, što se njih tiče, ovaj može odmah da crkne; nama ostalima, pak, uglavnom nije uhapšen Radovan Karadžić – jer ko je nama, jelte, uopšte taj Radovan Karadžić – nego nam je uhapšen David Dabić, zvan Dragan, pa se sada silno zanimamo da što više saznamo o tom neobičnom čoveku-monadi: gde i kada se rodio, čime se sve bavio, gde je putovao i gde se sve ukazivao, da li je varao ženu sa stanovitom „mladolikom crnkom“ iz Zemuna? Dobro, ali, koju ženu, zaboga? Pa, Karadžićevu! Ali, kako Dabić može da vara Karadžićevu ženu? Može, sve može u paralelnoj, paramedijskoj parastvarnosti.

Ono što rade fašističke falange po ulicama jeste odvratno i

gnusno, ali jeste i neka vrsta (unutar ili izvan granica legitimnog) *bavljenja politikom*. Osim što znaju ko je zaista uhapšen, oni znaju i da je to hapšenje političko-istorijski čin par ekselans. I da posle njega mnogo toga neće, ne može i ne sme biti isto. Da li su toga svesni oni koji su uhapsili Radovana Karadžića u prozračnom sajber-telu Dragana Davida Dabića? I da li su toga svesni oni kojima je posao da javnosti posreduju relevantne informacije o onome što se dešava, te da suvislo analiziraju stvarnost oko sebe?

Nisam ni tako naivan ni neupućen u prirodu medija da ne bih razumeo da je radoznalost glede virtuelnog Dabića do izvesne mere *prirodna i neizbežna*. Niti imam razloga da zagovaram prećutkivanje bilo čega u vezi sa Karadžićevim brižljivo izgrađivanim „drugim ja“. Problem nastaje kada Drugo i patvoreno u potpunosti prekrije Prvo i pravo; pogotovo kada se tako jasno vidi da se to ne dešava samo usled posvemašnje voajerizacije i trivijalizacije medija – što jeste svetski fenomen, a nama nikada nije bio problem da u stopu pratimo loše globalne trendove, teškoća imamo samo sa onim dobrim – nego pre svega zato što sa Radovanom Karadžićem imamo krupan, manje-više neizgovoren Problem. Utoliko nam je mnogo lakše baviti se Draganom Davidom Dabićem, sa njim nemamo nikakvih neraščišćenih računa, s njim je živa *opuštencija*.

Šta je, dakle, taj Problem, gde se i u čemu krije? Najpre, Radovan Karadžić je optužen za najteže moguće zločine. Pri tome, koliko se zna, on nikoga lično i neposredno nije ubio – kao ni Milošević, uostalom; kao ni Hitler, kad smo već kod toga; ono što je ubijalo, ono što je sejalo masovnu smrt i strahote, palež, silovanja, pljačku, proterivanja i svako drugo zlo kojeg se možete setiti bila je *njegova politika*; ona pak proističe iz *njegove ideologije*, koja pri tome, nemojmo se zezati, uopšte nije izvorno njegova: ne može jedan groteskni, pompezno-narcistički mediokritet da osmisli bilo kakvu „ideologiju“. Ali zato može da je *sprovodi*, o da, i te kako. Taj ionako dosta bedni krpež od „ideologije“ nastao je daleko od sarajevskog paklenog grotla, u izvesnim ušuškanim

beogradskim kabinetima, a u Sarajevu i Bosni je samo vatreno-krvavo overavan; Radovan K. naprosto je bio terenski namesnik „mudrijih“ od sebe, *predsednik komisije za sprovođenje „akcionog plana“* vođenog pod šifrom „Republika Srpska“. Šta je taj plan podrazumevao? Etnički čistu državu bosanskih Srba, u zgodnom trenutku pripojenu „matici Srbiji“. Šta su bili apsolutno neizbežni elementi sprovođenja tog plana? Masivno etničko čišćenje i zločini svih vrsta nad bezbrojnim nedužnim ljudima, na širokom potezu od Drine do Une. Kada se kaže da je Karadžićeva Republika Srpska „genocidna tvorevina“, to se ne kaže zato jer to ljutim „srpskim izdajicama“ dobro, jako i fensi zvuči, nego zato što Republika Srpska, usred etnički beskrajno izmešane BiH, naprosto *nije mogla* nastati nikako drugačije. Onaj ko je „izmislio“ Republiku Srpsku već je u tom trenutku odobrio svaki mogući zločin koji vodi ka njenom ovaploćenju. Nasilna i besmislena smrt neograničenog broja hiljada ljudi – i Srba, dakako; manijaci i ludaci ove vrste nikada nemaju osobitih problema sa žrtvovanjem Svojih – samo je, dakle, „terenska“ realizacija onoga što je amoralni serkl beogradskih Mudraca – redom budućih Senatora – smislio vrpoljeći guzicama u udobnim akademjskim foteljama.

Šta je posle bilo – znamo. Kako se ona obična Srbija, ona izvan odaja vlasti, ponašala tokom bosanskog rata – i to znamo: mnogi su glasno odobravalali svo to karadžićevanje nad izmrcvarenim Sarajevom i ubijenom Bosnom, većina je mudro ćutala, a tek šačica-dve bunile su kako su znale i umele, patetično usamljene i prezrene. Zato je danas tako mnogo ljudi, i to ne računajući otvorene nacionaliste, koji papagajišu kako „ne mogu da veruju da bi Radovan Karadžić mogao biti zločinac“. Jer, ako je R. K. zločinac, onda je veliko pitanje kakvi smo to mi ljudi, mi iz Tihe Većine, kada to nikada ranije nismo *primetili*?! Zato R. K. ne može biti zločinac: ta, to je fin čovek, produhovljen, intelektualac, pesnik, poznavalac ponora ljudske duše... Ovaj detinjasti samoopravdavajući narativ, međutim, važi samo *lokalno*; svugde izvan Srbije i poneke bosanske čuke, Radovan K. jedan je od najodurnijih zločinaca savremenog doba, bez

obzira što je lično klao samo guslama, a ne kamom. Otuda izvesna *nelagoda* da se o tome razmišlja, kamoli govori: Srbija, zar ne, „hoće u Evropu“, malko je iscrpena i smorena od sololudovanja; „Evropa“, avaj, ne prihvata Našu Istinu o Radovanu i ekipi, a mi nećemo da prihvatimo njenu. Zato je najbolje naprosto ne govoriti o tome, *ubiti* Radovana Karadžića umesto kojeg će, što je duže moguće, živeti Dragan David Dabić, jedan bizaran, univerzalno bezopasan lik, naročito bezopasan po naše savesti, pa daj da ga eksploatišemo što duže, šteta što nismo mogli nekako učiniti da i sam Radovan Karadžić zaboravi da je ikada bio Radovan Karadžić, da i sam poveruje u Dragana Davida Dabića. Boldrikovski *lukav plan*, umalo da uspe.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Radovanjski Sprud!
Date: Fri, July 25, 2008 7:54 pm
To: lukic
Cc: redakcija
Attachments: davidab.doc
Size: 52 k
Type: application/octet-stream

NOĆ CRKOTINE

One večeri kada je radikalsko-narodnjački bašibozuk odigrao svoj bedni desant na Beograd, prijatelj mi piše: „ala bije Ivica, čuje se od Doma omladine sve do Voždovca“. Okej, Voždovac je podaleko, no ja sam još mašala dalje, kojih sedamstotinak kilometara, ali na drugu stranu, evo me gde zurim u pučinu severnog Jadrana, a sve ono što se ovih dana zbiva Tamo, u Beogradu – kako zapravo lako čovekovo Ovde postane Tamo! – izgleda mi kao neki loš, prežvakani, izandali vic, produkt odrtavelog smisla za humor nekog daljeg rođaka koji grohoće od smeha na svaku banalnu psovku, a vi se crveneći uljudno smeškate, tobože učestvujete u kretenskoj pošalici. Hoću da kažem, Srbija je i dalje jedno užasno egzotično mesto u kosmosu, dovoljno je da se samo malo izmaknete pa da vam sve to izgleda nadrealno, a bogme i sasvim bolesno u toj svojoj zaumnosti. Ne zato što bi Srbija i Srbi po nekom nepostojećem defaultu bili „gori od drugih“, nego zato što Srbija živi kao zatočena u vremenskoj kapsuli, zato što je ona nekako jedina – uz nesrećnu, raščerečenu Bosnu, ali na drugi način – ostala da se bakće sa stvarima o kojima se više ništa suvislo ne može ni reći, ni učiniti – koje naprosto treba prepustiti prirodnom odumiranju. Jer, ako to odbijete da učinite, možete se i sami *zaraziti smrću*, što je ionako sudbina koja je Srbiji sasvim nedavno i bila namenjena, i koju bi joj svi oni nadžidžani krvavi pajaci sa bine na Trgu Republike ponovo namenili, samo da mogu.

Kako god, povremeno ćeš ipak nevoljno skrenuti pogled sa mreškanja slane vode, recimo ka televizoru: eno Nikolić Tomislava kako nešto bogorada, sterilno i glupo, sve kao biva

moljakanjem i ulizivanjem zadržavajući Stoku da ne pravi sranje, ali to je uzalud jer *Stoka je tu zato da pravi sranje*, to je smisao njenog dvonožnog stočnog vegetiranja na svetu; za to Nikolić Tomislav i slični valjda i nisu odgovorni, ali zato jesu za to što Stoka uvek najviše voli baš takve, što takve trajno podržava: ima To instinkt, zna ko i šta mu je *prirodni saveznik*; dobro, verujem onima koji kažu da radikalima & co. to divljanje politički uopšte nije išlo u račun jer je samo do kraja ogolelo i kompromitovalo jad i čemer njihovog nasilničkog gubitništva, ali šta im to vredi: ne možeš propovedati politiku zla i divljaštva, a da s tobom i uz tebe ne budu baš takvi, zli i divlji, ukoljice i maroderi, psihopate i razbojnici. Nisu ti oni ništa krivi: kriv si ti, jer godinama činiš sve da ti takvi pridu, a da te svako normalan i častan prezre. Pa onda čujem Malog Marodera, Svetlaninu staru mušteriju – u glumatavoj ulozi filmski, hičkokovski savršenog sociopate groteskno ponosnog na svoju navodnu huligansku karijeru - kako dobacuje policajcima da su, vau, „miševi“. Pa vidim kako se unezvereni Todorović i Vučić susreću na posve haotičnom Trgu, šire ruke, bauljaju. Zašto ih, kao *organizatore uličnih nemira*, te večeri nije naprosto potrpalo u maricu i odvelo tamo gde im je mesto još od 1990, to samo Bog i „Ivica“ znaju.

To su moje slike Beograda, to je ono što mi se vraća u san ovih mirnih toplih večeri, na mestu tako blagosloveno dalekom od kakofonične Buke i Besa poslednjeg čina jedne loše shvaćene Istorije. Ili možda Razistorije, kako je to kadgod lepo nazvao jedan od onih koji su, priznali to ili ne, sukreatori ovog sunovrata. Ljudi koji razgaćeno i bezbrižno bazaju uskim uličicama ovog gradića provlačeći se između kamenih kuća, dok im se nad glavama suši razapeti veš domorodaca, za koji će se dan ili nedelju vratiti u svoje Velike Prljave Gradove tačno znajući šta ih onde čeka; jedino povratnik u Beograd, u Srbiju, u to nikada ne može biti sasvim siguran. Okej, sigurno preterujem: nema više uistinu one ranije dramatične neizvesnosti, jer sve ono tamo, ono barem što sam mogao videti i čuti odavde, ipak se doima kao otužni završni čin, nema dalje jer nema dublje, stvar se spektakularno samopatosirala. Ovo je zasluženno nečasno crkavanje jedne

politike zločinjenja i smrtoljublja, i to je prelepa vest, mada je jasno da će ta crkotina zaudarati još dugo. Zaudaraće, da, ali neće valjda više moći nikoga da ritne, jer je beštija crkla, krepala, u sopstvenom smradu lipsala te beogradske noći kada je „Ivica tukao“ onako strasno kako možeš tući samo i jedino bivšega sebe, i nikoga drugog.

Nisu ovde više važni ni krvavi Karadžić, ni izgubljeni Nikolić, ni bedni Koštunica, ni u-reči-neprevodivi Ilić, ni sva njihova živopisna paracirkuska menažerija (koja, međutim, hoće i da ujede), mada ćemo se ovako ili onako baktati sa njima i ubuduće, nego je važno samo to da je te poznojulske noći u Beogradu svečano i radno sahranjena jedna epoha, ona u kojoj se razumno, pošteno, blago i dobro uvek besprizivno povlačilo pred zlim, nasilnim, patološkim i kradljivim. I u kojem je vitlajuća Mržnja uvek imala „masu“, pa je onom drugom preostalo da se teši kako ima „kvalitet“. Te su loše energije kljoknule o tvrđi asfalt Beograda, mamuzajući njih više se ne može postići ništa osim da budete dežurno strašilo. Možda se prerano radujem, možda je sve ovo halucinogeni učinak mora, borovine i terana, ali tako mi to odavde izgleda: bednije od bednog, sramnije od sramnog, ali nakon svega mrtvo da mrtvije ne može biti.

@ ||| x |

From:	teofil
Subject:	Istarski Sprud!
Date:	Sat, August 2, 2008 5:56 pm
To:	lukic
Cc:	redakcija
Attachments:	istrosprud.doc
Size:	52 k
Type:	application/octet-stream

BANKROT I POSLEDICE

Bilo je oko pet sati poslepodne, spoljna temperatura oko 38 stepeni u hladu i 83 na suncu, a ona u autobusu još nešto viša, tačnije, bliža onoj na površini Merkura, na njegovoj strani okrenutoj Suncu. Ružna zagušljiva limenka, model „ponos Ikarbusa iz veselih devedesetih“, počela je da se zaglavljuje u gužvi već negde oko Bloka 30, a potpuno je uronila u Veliki Nepokret negde kod Kundaka, odakle smo se vukli beskrajno sporo ka mostu, minut kreni, dva minuta stani, i sve tako, a onda se probijali kroz ostatke konc-logora Staro sajmište (takvu dražesnu, nedovoljno eksploatisanu privilegiju imaju samo Beograđani, zar ne?), izdisali preko tramvajskog mosta i pešačkom brzinom klopotali pored autobuske i železničke stanice. Naivan i neobavešten, nisam imao pojma zašto nam se bez najave desio rimejk nedavnih megazastaja iz vremena dok je jedan od čak tri savska mosta bio zatvoren. Kako god, onda je trebalo da skrenemo u Nemanjinu, ali to nije bilo moguće: umesto toga, otišli smo sve do Mostarske petlje, pa niškim autoputem otprilike do Paraćina (dobro, neznatno preterujem), da bismo izbili negde kod Autokomande i odatle zauzeli odlučan kurs pravo ka Slaviji. Kad smo napokon stigli, već mi je bilo vreme za još jedno brijanje. Da su nas na izlasku dočekivali sa uperenim šmrkovima iz kojih sukljaju jaki mlazevi vode, niko se ne bi bunio, naprotiv. No, nije nas dočekao niko, osim smorenog saobraćajca koji je mahao i pokazivao da se u Nemanjinu ne sme ni odozgo.

Ah, da: kada smo se još tamo dole kod Stanice izravnali sa Nemanjinom, koja je za nas postala Zabranjena Zona, ugledao

▼ Peščani sprud

sam grozd ljudskih prilika tamo negde uzbrdo, verovatno pred zgradom Vlade. Tek tada mi je sinulo: naravno, *rezervisti*. Ne bilo koji i kakvi, dakako, nego oni koji s tužnog i ojađenog srbijanskog juga povremeno dolaze u Beograd da od vlasti, bilo čije, kombinacijom pretnje, ljutnje i očajničkog moljakanja ishoduju pare, bilo kakve, zarad toga što su svojevremeno učestvovali u ratu, bilo gde, boreći se za svetle i državotvorne ciljeve, bilo koje. Jeste, doduše, da bi slabo umeli da vam suvislo objasne za šta su se tačno oni to borili, i jesu li se uopšte izborili za to za šta su se borili, i da li su pre toga potpisali nekakav ugovor sa državom koji bi njihov angažman učinio nekom vrstom profesionalnog nastupa, koji podleže materijalnoj nadoknadi; ali na kraju krajeva, što bi pa oni i morali išta da znaju o tome? Ima ko je plaćen da o takvim začoljicama misli, a njihovo je da se izbore za pošteno zaradene pare, jelda? Ako pri tome malko urnišu glavni grad svoje države, Bože moj, lakše je patiti (se) u tako velikom društvu. Ali, zar nije onomad bila vodećom ideja da se ratuje iz patriotizma (to je ono što se ne sipa u traktor), a ne za puste novce? Za prljave pare biju se Ustaški Bojovnici, Alijini Mudžahedini, Arnautski Divljaci i sličan nesoj, a čisto pravoslavno srce bitke bije za krst časni i slobodu zlatnu, dočim je sve drugo negde daleko ispod njegovog radara. Tja, to je kanda važno samo za one koji ne prežive; ono što pretekne, to bogami hoće i da mu se taj ekstraordinarni napor nekako nadoknadi. Em što novaca ionako nema, em što su te pare kakav-takav simbolički zalag smislenosti celog pogibeljnog poduhvata, smislenosti u koju se očigledno više ne može verovati spontano i bez nekakvog *stimulansa*. A čovek voli da veruje da ono što čini ima nekakvog višeg smisla, naročito onda kada čini ono što se običnom, zdravom razumu čini sasvim besmislenim.

Sve nas podseća na to, svaka godišnja proslava Oluje, svaki srebrenički pomen, svaka nezavisnistička kosovska fešta: jedino su srpski veterani ratova iz devedesetih vazda nekako odrpani i *neglamurozni*, kao nekakav okrajak društva kojeg se niko baš rado ne seća, niti iko ima ideju šta s njima uopšte da radi: nisu za slavlje jer se nema šta slaviti, nisu za pokazivanje jer nema šta da

se pokaže, a ne mogu biti naprosto odbačeni i zaboravljeni, jer to ništa ne rešava. Srbija nema ideju, kamoli sistematsko rešenje šta da radi s tim ljudima zato što nema ideju šta da uopšte radi s tim ratovima, naročito s bosanskim i hrvatskim: ono što (valjda još) većinska Srbija o tim ratovima misli, to ne misli niko drugi osim nje, a ono što drugi misle, to je u Srbiji Apsolutno Neprihvatljivo, to je tabu nad tabuima, to je Ono Neizrecivo. Kada bi morali da se opredele između sumanute ideje da svakom Srbinu treba da izraste dlakavi majmunski rep i prilično razumne i bezbrojnim činjenicama potkrepljene tvrdnje da je Miloševićeva Srbija bila agresor u mahnitim ratovima za „zapadne srpske zemlje“, svaki uzor-rodoljub opredelio bi se za prvu soluciju a da i ne trepne.

Zato Srbija, ona zvanična naročito, ima tako ogroman problem sa nasleđem devedesetih: ono je svugde prati baš zato što ona uporno odbija da ga prepozna. A što je više prati, ona se to više ljuti i više rogobori na Nepravdu, a onda je, zauzvrat, ono prati još jače. Iz tog kruga nema izlaza, svakako ne na ovaj način.

Zatekao sam se u Hrvatskoj tokom godišnjice Oluje: gledao sam na televiziji taj tugaljivi nacrealistički ritual, izdržao sam možda tri minuta; bila je to proslava preterana i neukusna kakve su već tradicionalno pompezne proslave samozadovoljnih ratnih pobednika, naročito onih u Malim Prljavim Balkanskim Ratovima, i ama baš svaka primedba na račun Oluje i njenog nasleđa principijelno je u redu, osim one koja dolazi „odavde“, a u ime nekog virtuelnog izravnjanja računa, nudenog po sistemu „mi ćemo vama oprostiti Sombor, ako vi nama oprostite Vukovar“. Okej, ali nevolja s ovim „kompromisnim“ predlogom je u tome što u Somboru nije bilo ništa! Sve što je bilo, bilo je u Hrvatskoj, odnosno Bosni. Ko to apstrahuje, taj je čvrsto rešio da ama baš ništa ne shvati; radi se, u tom slučaju, o svesnom izboru, a ne o objektivnom spoznajnom hendikepu.

Zato Tadić Boris – umesto da mudro ćuti kad već ne sme ili neće da izgovori Tabuizovani Tekst – zvuči onako smušeno i jadno dok vuče za rukav Sanadera i ekipu tražeći The Izvinjenje: „čekaj

malo, prijatelju, jesi li siguran da znaš o čemu govoriš“, gotovo mu je tim rečima odvratio Mesić, otkaçivši ga bez osvrtnjanja. I stvarno, svi mesići i sanaderi na stranu, ali da li se ovde ikada iko javno zapitao na šta je ličila Hrvatska koja je duge, mračne i mučne četiri godine bila zemlja kasapski rascepljena, nadvoje podeljena, zemlja u kojoj si iz Zagreba u Split putovao praktično preko Rijeke, što je logično taman koliko i da iz Beograda u Niš putuješ preko Užica? I u kojoj su nadobudni, ušubareni „graničari srpstva“ dopirali gotovo do samih dalmatinskih plaža? Da li su svi ti naši „objektivni i uravnoteženi“ političari, novinari, intelektualci i simpatizeri makar jednu sekundu svojih života posvetili varenju činjenice da je masivnom etničkom čišćenju Srba 1995. prethodilo masivno etničko čišćenje Hrvata 1991, na toj istoj, „krajnjoj“ teritoriji? Pa šta mislite, odakle su se to vratili hrvatski „povratnici“ nakon Oluje u Krajini i „mirne reintegracije“ u Istočnoj Slavoniji i Baranji? Jel’ sa letovanja? Da im se nije malko odužilo to (četvoro)letovanje?! Dobro, da li sve to opravdava efekte i posledice Oluje? Ne, ni u ludilu. Da li je, međutim, i nemoralno i glupo uopšte suditi o tome bez uzimanja ovih činjenica u obzir? O, jeste, Da li je to ikoga sprečilo da se natrese svakojakih gadosti i gluposti? O, nije.

Dugo je trajalo svo to besnilo, užasne je posledice ostavilo, ali radujte se, narodi, sada je gotovo. Da li je gotovo? Ma jeste, ali nije i uistinu prošlo, niti može proći, sve dok živimo u dozlabora komplikovanom sistemu samoobmana, i to oko stvari dosta jednostavnih, ne moraš biti baš Imanuel Kant za tu dozu samorefleksije. To je, ovde, međutim, sistematski satanizovan poduhvat: u boljem slučaju, to je *ekstremizam*; u gore je izdaja. Izdaja čega? Izdaja jednog brižljivo friziranog sećanja, koje sa činjenicama opšti samo kroz debeli, savršeno neprobojni kondom unapred-smišljenih-samoopravdanja.

Kakva je veza onih jadnika iz Nemanjine sa svim tim? Duboka, a opet i sasvim ovlašna, na koncu već nevažna. Ionako je prekasno. Jer, oni su došli na red tek negde pri kraju jednog mučnog ciklusa, da dopečate one propasti koje su još imale da

▼ Teofil Pančić

budu odigrane. U međuvremenu, ceo je taj krvavi šou-biznis bankrotirao, pa ti ljudi, hteli-ne hteli, sada liče na nekoga ko je gradio nešto što nikada nije niklo, pa sada zapravo ne zna ni ko mu je dužan, još manje za šta, samo zna da ni hleb ni traktor ne rade na patriotizam, što se ispostavlja kao dosta nezgodna okolnost, o kojoj u ono vreme nauka još ništa nije znala. Jer, da je znala rekli bi im, zar ne? Mislim, nije valjda da im ne bi rekli?

@ ||||| x |

From: teofil
Subject: Olujni Sprud!
Date: Mon, August 18, 2008 10:16 pm
To: lukic
Attachments: dajpare.doc
Size: 50 k
Type: application/octet-stream

MULTI-KULTI DESNICA, ILI: ISPOŠTUJ ME, BRATE!

Bilo je neko takvo vreme kada su ništarije i zamlate išle u *društveno-političke radnike*; onda je to izašlo iz mode, pa su se sve te beskorisne suklate prekvalifikovale u *nacionalne rad(e)nike*. Posle se stvar još malko *usložnila*, pa je ova renesansna struka zahtevala sve uže specijalizacije. Tako su se, tamo negde ranih devedesetih, pojavili „stručnjaci za islamski fundamentalizam“ (vrlo često, gle, bivši profesori ONO i DSZ ili „mlađi stručni saradnici“ pri marksističkim centrima); ako ćemo pravo, s obzirom na broj stanovnika, Srbija je devedesetih sigurno bila svetski šampion po količini „fundamentalologa“: sve što je trebalo da radite da biste u toj oblasti bili Priznati Stručnjak bilo je da turomnim glasom zapomažete kako je Srbija – stojeći sama na bedemu sve tunjavije *rišćanske Evrope* – prva i najteža žrtva „novog džihada“, koji samo što nije pokorio taj naš slatki mali azijski poluotok koji drčno zovemo Evropom. Islamizam, fundamentalizam, džihadizam, mudžahedinske horde... sve su to bila zgodna strašila za opravdavanje najpre bosanskog rata (nebulozno), a posle i kosovskog (još nebuloznije), i bilo je upravo dirljivo gledati koliko se ta „džihadološka“ kontrakultura naivno i glupavo pokušavala da prišljamči uglavnom ekstremnoj zapadnoevropskoj i severnoameričkoj desnici, pošto su samo na toj strani mogli – teoretski bar – da računaju na kakve-takve simpatije. Sve je to bilo preglupo do i preko granice bola: zamislite kako može izgledati objašnjavanje korena i „neminovnosti“ masivnog iživljavanja nad bošnjačkim civilnim stanovništvom upotrebom famoznog „islamskog fundamentalizma“! Sve to u zemlji sa

kanda najsekularnijim na muslimanskom nasleđu odgajanim stanovništvom na svetu?!

Mnogo je godina prošlo od ratova, „islamolozi“ su se nešto učitali – pošto je sada u modi unutrašnji neprijatelj, „stručnjaci za sekte“ danas su više na ceni – a evo čujem da bi se sada „svetskom muslimanstvu“ (?) zapravo trebalo šlihtati na sve načine, jer smo nadrljali ako muslimanski svet prizna nezavisnost Kosova... I usred svega toga, pojavljuje se afera zvana *Dragulj Medine*, dakle, jedan eklatantni primer islamsko-klerikalističkog napada na slobodu štampe i govora, i to u sekularnoj evropskoj zemlji. Ta, nije li to baš ono što su svi naši „islamolozi“ zazivali svih onih godina, nije li to primer baš one islamističke babaroge kojom su plašili zbunjene Srblje? Nije li se dugo tek fantazirani Zloduh napokon zaista pojavio? Čovek bi očekivao da je ustalo sve što „desno“, „rišćanski“ i „patrijotski“ misli, da je grunulo u odbranu Srbije pred Strašnim Dahijama, kad ono – ništa. Ćuti „desna“, a bogme i centrumaška Srbija, što zato što je tugaljivo nesposobna da razazna o čemu se ovde radi, što zato što trenira em okasnelu em suštinski pogrešno shvaćenu „političku korektnost“, što iz nekih trećih, ovde najzanimljivijih razloga. Naime, ne samo da je osuda sramnog zukorličevskog mahnitanja bila bojažljiva, anemična, slabunjava, gotovo pa *izvinjavajuća*, nego je s poneke indikativne adrese (od Isidore Bjelice, najveće prijateljice svih muslimana sveta pod uslovom da nisu bosanski, pa do Ljiljane Habhjanović Đurović, Svete Tetke srpskog paraknjiževno-parahrišćanskog treša) znalo stići i nešto nalik na „razumevanje“, pa i podršku. Podršku čemu? Cenzurisanju umetničkih knjiga (kakvog god estetskog nivoa)? Turanju popovskih noseva u naše živote? Ne samo i ne nužno tome, ima tu i nešto ozbiljnije: iz ovakvih reakcija izbija svojevrsno *desno poimanje multikulturalizma*, koje vredi pobliže razmotriti.

Za početak, moramo se vratiti na početak priče. Rat u BiH 1992-1996. vodile su (najmanje) tri strane, i nijedna od njih nije andeoski nedužna, daleko od toga; nedužnih civilnih žrtava bilo je, pak, na svim stranama, kao što su i ljudi svih nacionalnosti

i veroispovesti bivali podvrgavani proterivanju, pljačkanju, silovanju etc. Sve je to lepo, i svaki političar, stihoklepac, vladika ili muftija složiće se s tim jer je dovoljno uopšteno i neobavezujuće. Ali, brojke imaju svoju logiku: od četrdeset hiljada civilnih žrtava rata u BiH, čak trideset i tri hiljade bili su Bošnjaci-Muslimani! Dakle, preko četiri petine! I više nego duplo u odnosu na procenat Bošnjaka u ukupnom stanovništvu Bosne i Hercegovine. To nam nedvosmisleno govori nešto krucijalno o pravoj naravi rata u BiH: da, ratovali su „svi protiv svih“, ali taj rat je ipak pre svega bio orgija izživljavanja nad civilnim, *naročito i nimalo slučajno bošnjačkim* stanovništvom, kao „remetilačkim faktorom“ za velikodržavne planove beogradskih, a bogme i zagrebačkih opasnih lunatika. I kao što se „na terenu“ nisu birala sredstva da se ostvari morbidni „etnočistački“ naum (ubistva, logori, palež, pljačka, sistematsko razaranje gradova, verskih i kulturnih objekata etc.), tako se nisu birala sredstva ni u ideološko-propagandnoj „nadgradnji“, onoj koja je imala objasniti zašto je to što se radi, možda, oh, ponekad pomalo aprijatno, ali ipak sasvim opravdano i korisno: treba, bre, preventivno očistiti „uporišta džihada“ u srcu Jevrope! Onog džihada koji inače pravi i pije odličnu rakiju, i koji prvo pojede paštetu, a posle se seti da pročita od čega je... Naravno, cela ta „verska“ priča od početka je bila puka demagoška pokrivalica: radilo se o klasičnom (veliko)nacionalističkom *otimačkom ratu za teritorije*, i ništa drugo. Tako i hrišćani umeju da ratuju međusobno – evo, pitajte Gruzine i Ruse.

Šta je ovde ključno? Doktrinarna srpska desnica nema, niti je ikada imala, problem sa nekakvim „islamizmom“, bio on izmišljen ili stvaran; nju je zanimalo stvaranje „svesrpskog carstva“, i u tu je svrhu smatrala legitimnim nasilno odstranjivanje svakog „nesrpskog elementa“. Sada, kada su ratovi odavno iza nas, ona se vraća u mirnodopski režim funkcionisanja. Fetiš te i takve desnice zove se *identitet*. Šta je zapravo taj njen fetiš, kakva mu je priroda? On je antiindividualistički i antiliberalan, i utoliko je okrenut kolektivnom; na drugoj strani je antiuniverzalistički – setite se svih kletvi bačenih na demone „mondijalizma“,

„globalizma“ etc. – i utoliko je zavetovan partikularizmu, po mogućnosti etnički utemeljenom. Taj identitet je, dakle, Mi ovaploćeno u kolektivitetu dovoljno velikom da je sposoban da zadobije oblike za mistifikovanje i mitologizovanje pogodne apstraktnosti (etnička nacija je baš po meri!), a opet dovoljno malom da razvije permanentni osećaj ugroženosti pred ogromnošću spoljnog sveta, celog onog pretećeg Ne-Mi univerzuma. Jer, naravno, svaki sebe-svestan-partikularist zna da njegovo Mi (eto, nažalost...) nije baš samo u dunjaluku, da ono živi u svetu bezbrojnih identiteta, bezbrojnih paralelno postojećih Mi koja se gurkaju za mesto pod Suncem. Svako od tih Mi jedan je blok – ili pre *snop*, da budemo verni tradiciji Pokreta – koji su-postoji sa nekim drugim blokovima. Da bi oni mogli da su-postoje u kakvom-takvom miru, mora se znati šta je čije i dokle je čije... Otuda grozničava opsesija *razgraničenjem*: da se podelimo, pa smo mirni, kako je rado govorio dr Dabić Karadžić! E, kada se podelimo, onda ćemo moći da koegzistiramo praktično se i ne dodirujući, kamoli mešajući se. Ovo neobično snažno podseća na način na koji mafijaški klanovi dele teritorije u nekom gradu ili zemlji. I onda mir vlada dok se svi drže dila; kad nekome porastu apetiti, nastane belaj. Otuda i onaj već legendarni doprinos ovdašnjeg podzemlja srpskom jeziku: *ispoštuj me, brate!* Šta je ritual *ispoštovanja*, ako ne baš to: ceremonijalno priznati da svako pleme ima svog poglavicu i svog vrača, i da sve njih treba *ispoštovati*.

Na koncu stižemo do *Dragulja Medine*: „desna Srbija“ se solidariše sa njenom cenzurom zato što drži da su tamo nekakve građanske slobode i ostale liberterske kerefeke puko koješta pred vapijućom neophodnošću da *muslimane treba ispoštovati*. Ali, nije li to ona ista ekipa koja je onomad, ako ne baš govorila, a ono implicitno podrazumevala da *muslimane treba ubijati*? Da, ali ovaj naizgled neobičan nesklad nemoguće je raspetljati ako ne razlučimo o čemu i kome govorimo kada govorimo o „muslimanima“? Oni koji su ubijani i proterivani bili su konkretni ljudi od krvi i mesa, realno postojeća ljudska bića koja, bila verujuća ili neverujuća, nose „muslimanska imena“,

i to ih već čini pogodnim za žrtve, jer već i njima, imenima, skrnave „našu“ *himeru identiteta*. S druge strane, ovi koji bi da spale *Dragulj Medine* nisu – iz rakursa „desne Srbije“ – toliko konkretni ljudi s imenima i prezimenima koliko su *himere Drugog*, i njegovog statičnog, kodifikovanog „identiteta“. A tog Drugog treba *ispoštovati*, da bi i on zauzvrat *ispoštovao* nas, i da bismo tako koegzistirali u međusobnom ravnodušno-ignorantskom ispoštovanju, sve dok ne dođe vakat da se – na startni znak naših i njihovih vračeva – ponovo pokoljemo; a oni koji eventualno prežive, bez sumnje će iznova *ispoštovati* jedni druge. Pa onda tako opet ispočetka. A utom će i smak sveta, pa smo kvit.

@ ||||| x |
From: teofil
Subject: Multikulti Sprud!
Date: Mon, August 25, 2008 10:16 pm
To: lukic
Attachments: ispost.doc
Size: 53 k
Type: application/octet-stream

APPENDIX

DOGAĐANJE NARODA, DOGAĐANJE STRAHA

Ako vam se jako žuri, pređite odmah na drugi pasus: tamo počinje ono što vas zanima. Za vas ostale, malo podsećanje. U mom relativno dugom i intenzivnom „tribinaškom“ iskustvu, dve valjda najkonfliktnije dosadašnje situacije dogodile su se u septembru 2000. U ono uzavrelo predizborno vreme, govorio sam sa Natašom Kandić & co. u Indiji; samo što smo krenuli nazad, organizatore neviđeno posećene tribine su pohapsili, među njima i Gorana Ješića, čoveka koji će samo tri-četiri nedelje kasnije postati gradonačelnik. Koji dan docnije, u Subotici, govorili smo u manje-više istom sastavu, dok je napolju džedžala policija, merkajući da li da nas „rasturi“ ili ne, o čemu nas je uredno izveštavao Robertino, frontmen subotičkih Otporaša. A šta smo to radili u Indiji i u Subotici? Eh, šta... Ubeđivali smo Sremce i Bačvane da glasaju za... Vojislava Koštunicu. Mislím, nije da ne znamo ko je čovek, ali eto, viši interes nalaže, sada je važno maknuti onog nesmajnika i zlikovca, ako možemo mi moći ćete i vi... Najbizarnije od svega, izgleda da smo mnogima bili ubedljivi. Ta, kako i ne bismo, kad smo prvo morali da ubedimo sebe?!

Sedam jeseni docnije, u državi kojom (na izborima nezaslužno, ali ipak čvrsto i, hrmpf, legalno) vlada Vojislav Koštunica, u gradu u čijoj lokalnoj vlasti baš Koštuničina stranka drži vrlo važne poluge, nije mogla da bude održana tribina na kojoj je trebalo da govorim. Svetlana Lukić i Svetlana Vuković pozvale su, naime, Petra Lukovića i moju malenkost da gostujemo na promociji devete knjige *Peščanika FM* u Arandjelovcu. I, šta je bilo? Ništa, osim što se naprasno *dogodio narod*. A znate kako to

ide, kad se narod dogodi, on ne birka mnogo gde, kako i kome će da se dogodi... Elem, veče pre nesuđene promocije, na lokalnoj televiziji (u javnom, tj. opštinskom vlasništvu, što nije nevažno) naprasno se, mimo programske šeme, pojavljuju nekakvi mesni i primesni opskuranti iz virtuelne paraputinovske organizacije *Naši* (plus lucidni *Miletićevci*, moji stari pacijenti, već se brinuh da im se nije štagod dogodilo...), predstavljajući se kao Glas Naroda, harangirajući da je sramota da se tamo neki antisrpski *Peščanik*, sa tamo neke izdajničke televizije B92 (čuj, *Peščanik*, pa sa televizije?! Halo, ima li koga pri svesti?! Dobro, zar u tom banjskom gradu ne postoji služba za zbrinjavanje odraslih?!) pojavljuje u slobodarskom Arandjelovcu, i pozivajući Svesne Srbije da se okupe na licinom mestu u inkriminisano vreme, valjda ne bi li se videlo čija majka crnu vunu prede. Haranga se nastavlja sutradan, telefonska zivkanja, pretnje, pritisci, histerisanje, na kraju upravnik Doma kulture otkazuje zakup sale „iz bezbednosnih razloga“, a niko drugi se ne usuđuje da izda neki drugi prostor.

Zašto se ne usuđuju, pitate se vi? Iz elementarnog straha, odgovaram ja, no iz čega bi drugo?! Ta, zar može i sme biti straha u Srbiji Vojislava Koštunice, vrlog koautora *Stranačkog pluralizma ili monizma*, decentnog ljubitelja mačaka i Džona Stjuarta Mila? Zar može biti nebezbednosti i neslobode javnog govora i javnog okupljanja mirnih građana u zemlji čiji premijer je čovek koji je i sam godinama upražnjavao ovu formu javnog prisustva? Vi se zacelo šalite. Ne samo da može, nego je ova i ovakva Srbija zemlja u kojoj će strah možda tek doživeti svoje zvezdane trenutke, jer će i besprizivno, opsceno fašistoidno nasilje – za početak verbalno, ali... - bandi samoovlašćenih „patriota“ tek doživeti svoju apoteozu, ako se nešto brzo i jako ne promeni. Mesecima unazad uzaludno upozoravam (dok me skoro svi gledaju belo, kao da božmeproستی buncam) na *sveprisutnu otrovnu histerizaciju javnog diskursa* – što je, dakako, vešto povezano sa „rešavanjem kosovskog pitanja“ - koja naprosto priziva nasilje, a koje onda neminovno vodi dekadenciji poretka, kojem preti krahiranje, degeneracija u nekakav sumanutu kovitlac u kojem

se kombinuju autoritarnost, populizam i sumorno bezvlašće. To vam može zalčiti na već viđeno, na mračne devedesete, ali s jednom veoma bitnom razlikom: Milošević je svoje besne pse ipak držao na veoma kratkom lancu (osim kad ih pusti da prave štetu po komšijskim dvorištima, tj. preko Drine). Uostalom, tek je u ovoj Srbiji spomenuta Nataša K. postala „ustaška kurva“, i to usred Skupštine, a da Koštuničinim poslanicima to baš i nije zasmetalo.

Šta smo, dakle, ovde imali? 1. troje mirnih, normalnih, neosudivanih i slobodnih građana & novinara koji su – koristeći svoja ustavna prava - hteli nešto da kažu, onima koji su hteli da ih slušaju, bez obaveze da se s tim slože; nismo nameravali da pozivamo na nasilje, etničko čišćenje, proterivanje, nismo hteli da slavimo rođendan ni Himlera, ni Mite Ljotića, ni Milana Nedića, a bogme ni Ratka Mladića; da jesmo, verovatno ne bismo ni imali ovakvih problema; 2. lokalnu vlast – Koštuničini, Veljini, Šešeljevi... – koja (in)diskretno servisira programski razularene Grupe Za Pritisak koje misle da imaju atestirane aparate kojima mogu da mere nivo patriotizma u krvi, i da saopštavaju dijagnoze; 3. državnu vlast koja se pravi da se to događa Negde Drugde, što samo može da znači da su Oni njeni trbuhozborci.

Nisam ni paranoik ni pristalica teorije zavere, samo razmišljam logično: bilo to u početku spontano ili ne, stvari su postale ozbiljne i jedno je sada već sigurno - *Arandelovac je test*. Ako im to sada prođe, Srbija će ubrzano otklizavati u kaos. Vidimo se, dakle, u Arandelovcu. Jer, Arandelovac je Srbija, a Srbija ne pripada „njima“ više nego meni ili tebi, ma šta oni mislili-da-misle o tome. Jer valjda nećemo (ponovo!) dozvoliti da, kao otoič, najgori među nama budu najglasniji, a da normalni budu *kuš*. Jer častan čovek ne može ustuknuti pred barabama, a da ne postane gori od njih. Vidimo se, dakle, u Arandelovcu – ako ne u Domu kulture onda na ulici, trgu, u kući, gde god. Vidimo se u Arandelovcu; vidimo se u Srbiji.

Vreme, 20.11.07.

DRAŽA I PUTIN PROTIV TROJNOG PAKTA

Ona Srbija koju vidiš sa autoputa relativno je osvetljena; ona do Mladenovca – poluosvetljena; ono dalje, prema Orašcu i Arandelovcu, u mrklom je mraku, kao da je tamo i dobri Bog sanjivo promrmljao „laku noć“, promeškoltio se u postelji i utonuo u san. Ili se to meni samo tako čini, onako „pod utiskom“, dok se truckam u iznajmljenom taksiju, delu malog konvoja koji se zaputio na reprizni pokušaj promocije devetog toma „Peščanika FM“, nakon što su prethodni već dan unapred osujetili oni koji su Patriote zato što nisu baš ni(za)šta drugo. Na izlazu iz Mladenovca, saobraćajac zaustavlja kola ispred naših, a nama maše da prođemo. Okupljamo se na ulazu u Zabranjeni Grad, izlazim iz taksija, a prava mala ekskurzija već je izdipala iz minibusa, tu su Svetlane, predviđeni govornici Mirko Đorđević, Vesna Rakić-Vodinelić, Petar Luković, Miljenko Dereta, u „grupi za podršku“ prepoznajem Jasnu Bogojević, Tamaru Kaliternu, Stašu Zajović i još neke stare poznanike još iz devedesetih; Pera L. mi odmah dobacuje „nema tribine“. Kako, bre, nema?! Takva i takva stvar, informišu nas telefonom naši domaćini: ustanička Topola, pa sve do Ravne Gore, sjatila se da odbrani Arandelovac, što od nas, što od njega samog, krš i pleva i njih i policije, uka i dernjava, atmosfera konstruktivna i prijateljska kao pred pohod Hutua na Tutsije, sve s mačetama u rukama. Nastaje spontano većanje Šta Da Se Radi (a bez Černiševskog), neki bi da idemo, drugi se kanda kolebaju, čini mi se da smo Svetlana L. i ja najglasniji da se ide: moramo se pojaviti tamo, a onda šta bude, ne smemo nikome pružiti izgovor da smo sami odustali. Šef policijske jedinice je na vezi, garantuje da će nas bezbedno sprovesti do sale Doma

omladine. Krećemo u srce grada, sprovode nas na parking, tu je nekakvo igralište, i takva gomila policije kakvu danas možete videti još samo na fudbalskim utakmicama, i to onim jačim. Okolo ih je barem stotinu, od „običnih“ i saobraćajaca (?) do onih „marsovaca“ sa kacigama i štitovima. Neko kaže „ovo je kao devedesetih“, ja kažem da je obrnuto: tada smo bežali od kordona, sada nas kordon štiti od „velike hipnotisane gomile“ (Z. Kostić Cane). Onako je bilo manje mučno, časna reč... Policajci nas mole da se zguramo što bliže jedni drugima („stisli su se kao koze“, rekla bi Viktorija Tokareva), i tako sabijeni krećemo, okruženi Organima Reda, ka (valjda) sporednom ulazu u arandelovački Dom omladine. I baš dok ulazimo, najbliže smo masi urlajućih egzemplara, između nas je kordon, mračno je, slabo se šta razaznaje, tek ću posle na fotografijama s lica mesta videti da se u masi kočopere portreti Draže Mihailovića i Vladimira Putina. Eh, siromah Draža, toliko se borio protiv komunista da mu za fašiste nije ostalo mnogo džebane, a evo je dočekao da ga posmrtno učlane u „koaliciju“ s jednim prefriganim sovjetskim kagebeovcem! Ili taj ikonički eklektizam ima značiti Radosnu Objavu da su se protiv zlih prestoničkih Sila Osovine – recimo protiv Trojnog Pakta Svetlana-Vesna-Teofil – napokon složili i udružili šumadijski partizani i četnici?! E, braćo slatka, da ste tako đuture udarili na Hitlera, ovaj bi pandrknuo najdalje do januara 1942!

Ulazimo napokon u salu, ne baš malu ali punu i prepunu, dočekuju nas gromki aplauz i primalni urlici mržnje istovremeno. Za trenutak kao da se uzajamno gledamo u čudu, polako zauzimamo sedaljke, i tek što smo kako-tako posedali, našem stolu prilazi lik koji neodoljivo podseća na žanr-primerak šefa sale nekog banjskog restorana u sezoni 1977/78, sveže uparađenog za Doček Nove Godine (švedski sto, piće neograničeno!), eto ti za njim još pet-šest neobrijanih pratećih/pretećih elemenata, te ti onaj Šef Sale što mu na sakou landara bedž „Nova Srbija – Stop B92“ krenu da nam objašnjava kako napolju „naša (tj. Peščanikova, op. aut.) policija nije narod“, i da mi treba da je zaustavimo, inače niks tribina. Čuj, naša

policija?! Dobra fora, naročito iz usta funkcionera jedne od stranaka koje vladaju ovom zemljom. Uzalud objašnjavamo Šefu Sale da niti imamo pojma o čemu se radi, niti tu išta možemo da učinimo; Svetlana L. neumorno ponavlja, krajnje koncilijantno, da je sve u najboljem redu, važno je samo da svi sednu na svoja mesta pa da počnemo, a onda neka pita ili kaže ko šta hoće. Lepo je neko rekao da je Svetlana te večeri demonstrirala da ima „živce ko konopce“, ja ne bih umeo da pokažem ni petinu njenog takta, valjda sam odavno potrošio sve zalihe. U međuvremenu, gužva na „stejdžu“ neprestano se povećava, sada zahtevaju da pređemo u nekakvu veću dvoranu „gde bi svi stali“, inače – guess what – nema tribine. Svetlana L. ponavlja u gluve uši da to ne možemo da uradimo jer nije na nama da odlučujemo o tome, ova je sala zakupljena i odobrena, i to je to. Samo policija može da nas prebaci u drugu salu, a njoj to ne pada na pamet.

Masa sve vreme urla pretnje i uvrede, likovi koji se raspravljaju i koškaju s nama oko stola takođe imaju štošta lirski i ljubavno da nam poruče, sećam se da mi je Šef Sale u jednom momentu, na neko moje pitanje u stilu „zašto ovo radite“ rekao da smo mi „fašistička organizacija“; na trenutak zaustim da mu kažem da ne pripadam ama baš nikakvoj organizaciji – nisam bre više ni član biblioteke! – pa samim tim ni „fašističkoj“, a onda me uhvati neka mala snaga, opsetim se koliko je sve to uzaludno i besmisleno, čovek je tu s Jasnom Namerom, i dosledno je sprovodi. Nekakav jurodivi čiča dere se nekako baš na mene „ne dam ja da se ovde priča protiv pravoslavlja, moj sin je na bogosloviji“, meni već pregoreva fitilj pa mu rezignirano saopštavam „ma, boli me q za tvog sina“, koji minut kasnije isti se lik vraća zakrvavljenih očiju, pokazujući svojim pajtosima gotovo svetački produhovljenih lica na mene kao na onog koji je psovao njegovog sina „koji je poginuo“. Ta, zar nije na bogosloviji, malopre je bio?! Kretenske li situacije, takvi su tipovi obično gulanferi, foliranti i provokatori, ali ipak mi je žao, pomislim – šta ako je to ipak istina, ne želim nikoga da povredim, radije neka on mene slobodno vređa ako mu je

tako lakše i lepše, ako mu je to neki životni sedativ, a deluje kao jedan od onih koji nekako ne uspeju da smisle ništa bolje od rakije i vređanja onih koji im nikakvo zlo nisu naneli. Na koncu, čak ga tražim pogledom da mu se izvinim za sina, živog ili pokojnog, ali ga više ne razaznajem u masi.

Kamere zuje, fotoaparati bljeskaju, vrpeljimo se, ustajemo i sedamo, Pera L. zuri preda se i pali cigaretu na cigaretu (doduše, on to uvek radi...), Vesna RV mi kaže „ja sam kriva za sve ovo, mi smo izmislili Velju Ilića kroz Savez slobodnih gradova“, ja joj kažem „you’ve created a monster“, pa se smejemo, šta drugo da radimo, neka individua stručno i autoritativno objašnjava Mirku Đorđeviću kako je mator i izlapeo. Pada mi na pamet, ko zna zašto, da bi valjda ovako nekako izgledao susret Salmana Ruždija s pomahnitalim islamistima negde u Karačiju.

Koliko sve to traje? Čini mi se, oko dvadeset minuta, ne manje, a onda se svi slažemo da je bilo dosta: učinili smo sve što smo mogli, dalji ostanak na tom mestu nema nikakve svrhe. Nekoliko minuta se prikupljamo, Svetlane poklanjaju knjige ljudima dobre volje koji se nekako probijaju do nas (za to vreme, „Naši“ ih gaze i bacaju; vidi se da su dobro naučili lekciju od izvornih, ruskih „Naših“ koji su javno spaljivali knjige nepoćudnih i „nemoralnih“ ruskih pisaca), potpisujemo ih a onda izlazimo iz Doma omladine kroz mračni hodničić, onako kako smo i ušli, okruženi policijom, praćeni hukom rulje. Sledi parking, potrpavanje u konvoj, i polazak. Svrćamo posle u neki kafić u Mladenovcu, da razmenimo dojmove za nezaborav. Tu je već – opet mi se čini – nekako upadljivo svetlije, a autoput već blješti kao Menhetn, dočim o Beogradu da i ne govorimo. Jurim u Centar za kulturnu dekontaminaciju, tamo je već pri kraju promocija četiriju knjiga među kojima je i moja; pita me Ivan Čolović o ovoj tužnoj fazi Srbije, tražeći da objasnim tvrdnju da Ovo u čemu živimo „još nema ime“. Tačno je, nema ime, ali ima lice, i ja sam to lice video u Arandjelovcu, i to lice je iskeženo od neke nejasne, samosvrhovite mržnje,

a istovremeno jadno, izborano, izgubljeno od neke tuge koju zatamljuje agresijom, to je lice onoga ko će pre umreti ili ubiti nego priznati da nešto s tim i takvim licem nije u redu. I zato ovde nije reč o Peščaniku, nego o Srbiji; i zato su ovde imena i povodi slučajni, a Ono Bitno je ono jedino što se ne izgovara: da nema Peščanika, oni bi ga izmislili, jer im je čak potrebniji nego nama koji ga pravimo ili u njemu gostujemo. Nama je to „samo“ posao, njima vrhunaravno objašnjenje i opravdanje nekog neodredivog, a tako razarajuće dubokog i sveobuhvatnog životnog promašaja.

Vreme, 06.12.2007.

OD ISTOG PISCA

Urbani Bušmani, XX vek; Beograd 2000.

Čuvari bengalske vatre; XX vek, Beograd, 2004.

Na hartijskom zadatku; Dnevnik, Novi Sad, 2006.

Osobeni znaci, Beopolis; Beograd 2006.

Famoznih 400 kilometara; VBZ, Zagreb, 2007.

Karma koma; XX vek, Beograd 2007.

Kroz klisurine; XX vek, Beograd 2007.

U pripremi

Pepeo bez bašte; Dnevnik, Novi Sad 2008.